

RENAULT TWINGO

1.2 60cv
S KLIMO, RADIJEM CD
IN MEGLENKAMI ZA
7.700 €
z vozilom za odpad in
brezobrestnim financiranjem

PROGETTO 3000

Srbski režiser
Egon Savin:
»Vsakdo si po
malem želi,
da bi bil Oblomov«

12

**Pri Zlatem pajku poklon
Marku Waltritschu****RENAULT TWINGO**

1.2 60cv
S KLIMO, RADIJEM CD
IN MEGLENKAMI ZA
7.700 €
z vozilom za odpad in
brezobrestnim financiranjem

PROGETTO 3000

Primorski

dnevnik

Za
arbitražo
ni več
ovir

RADO GRUDEN

Arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško ni v nasprotju s slovensko ustavo. To je ugotovilo slovensko ustavno sodišče, od devetih sodnikov pa jih je za tako mnenje glasovalo kar osem. S tem se je tudi pričgal zelena luč za ratifikacijo sporazuma o ustanovitvi arbitražnega sodišča, ki bo določilo mejo med Slovenijo in Hrvaško, odločitev tega sodišča pa bo zavezujoča za obe državi.

Glede na prepričljivo podporo, ki jo je sporazum dobil med ustavnimi sodniki, bi se lahko zdelo, da za ratifikacijo v slovenskem državnem zboru ni več nobenih ovir. Formalno jih res ni, saj za potrditev sporazuma zadostuje že večina poslanskih glasov, kar za vladno koalicijo ne bo velik problem. Toda pomembno bi bilo, da bi sporazum podprli tudi iz opozicijskih vrst. Na ta način bi - Hrvaška je z ratifikacijo sporazuma pred štirimi meseci to že storila - Evropi poslali jasen signal, da so v Sloveniji pripravljeni pogledati tudi preko svojega strankarskega plota, predvsem pa, da jih arbitraža o meji ne skrbi, ker so prepričani v moč svojih argumentov.

Prve reakcije opozicije z izjemo Janeševe SDS, ki si je vzela čas za razmislek, pa že kažejo, da iz te moke ne bo kruha. Očitno je, da nekateri skušajo rajši s populističnimi gesli o obrambi slovenskih interesov nabirati politične točke, kot da bi priznali, da je rešitev mejnega vprašanja s Hrvaško v interesu Slovenije. Pri tem jih nič ne moti, če arbitražni sporazum odločno zagovarjajo v Evropski uniji, ZDA in Vatikanu, in da so v evropskem prostoru tudi znotraj svojega ideoškega tabora pri tem nasprotovanju povsem osamljeni.

Zato bo moral Borut Pahor s svojo koalicijo najbrž sam poskrbeti, da bo sporazum ratificiran. Ali bo to morda že aprila ali šele po morebitnem predhodnem posvetovalnem referendumu, za katerega se je zavzemala koalicija, po tako prepričljivi odločitvi ustavnega sodišča, pa se mu je pripravljena tudi odpovedati, niti ni tako važno. Pomembno je, da za ratifikacijo ni ustavnih ovir in da se začeti proces normalizacije odnosov med sosedama, ki nikoli nista bili v vojni, nadaljuje in še okrepi, Hrvaška pa čim prej postane članica Evropske unije.

Pa naj si tisti in glasni podpihovci napetosti v obeh državah o tem mislijo, kar hočejo.

BLIŽNJI VZHOD - Netanjahu v Washingtonu potrdil pravico do gradenj v vzhodnem Jeruzalemu

ZDA stopnjujejo pristisk na Izrael

Velika Britanija včeraj izgnala izraelskega diplomata

GORICA - Velik odmev Kinoateljevega filma

Ujeli trenutek reke

V njem nastopajo Slovenci, Italijani, Furlani in Bežaki: očitno reka pomirja sleherno dušo

GORICA - Ob Svetovnem dnevu voda so premierno prikazali dokumentarni film o Soči z naslovom Trenutek reke, ki sta ga uresničili Kinoateljeve reziserki Nadjia Velušček in Anja Medved (na fotografiji). Projekcija je priklicala veliko množico lju-

di, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Avtorici sta v dokumentarcu dali besedilo različnim pričevalec, ki živijo ob reki ali so z njo tako ali drugače povezani. V delu, ki sprembla tok reke od izvira do izliva v Jadransko morje, se prepletajo zgodbe

in razmišljanja ljudi, ki jih združujeja spoštovanje in ljubezen do »hčere planin«. V filmu nastopajo suvereno in sproščeno s svojimi izpovedmi Slovenci, Italijani, Furlani in Bežaki: očitno reka pomirja sleherno dušo.

Na 15. strani

SLOVENIJA - Mnenje ustavnega sodišča

Arbitražni sporazum skladen z ustavo

LJUBLJANA - Slovensko ustavno sodišče je ugotovilo, da je arbitražni sporazum v skladu z ustavo. Vlada s premierom Borutom Pahorjem na celu je to sprejela z zadovoljstvom, še posebej zato, ker je kar osem ustavnih sodnikov to mnenje podprlo, le eden pa je bil nasprotnejši mnenju. Zadovoljni so tudi v EU in Zagrebu. Na podlagi mnenja je koalicija ocenila, da predhodni referendum o sporazumu ni potreben, da pa so potrebeni pogovori z opozicijo, ki v sporazumu še vedno vidi nevarnost.

Pahor, ki se je z ministrom za pravosodje in zunanje zadeve, Alešem Zalarjem in Samuelom Žbogarjem, ter

predsednikom DZ Pavlom Gantarem udeležil javne razglasitve mnenja, se je včeraj že sestal s predsedniki koaličnih strank, ki so soglašali, da predhodni referendum ni potreben. Toda posvetovalni referendum še podpirajo v SD, pa tudi predsednik Türk se zaradi nekaj ogreva.

Predsednik državnega zборa Pavel Gantar v primeru, da referendum ne bo, pričakuje, da bi lahko DZ o ratifikaciji sporazuma glasoval že na aprilske seje. Odbor za zunanjopolitiko pa naj bi o tem ali o referendumu predvidoma razpravljal na redni seji 14. aprila.

Na 2. strani

Tel 00386 5 7300 783
Fax 00386 5 7300782
Gsm 00386 31 777105
00386 31 777 101

Pooblaščeni
zastopnik
traktorjev
SAME za severno
in južno
primorsko.
www.agrimar.si - info@agrimar.si

Partizanska 135, 6210 Sežana
(industrijska cona - za Merkurjem)

**POSEBNE UGODNOSTI
ZA STRANKE IZ ITALIEJE**

The advertisement features several images of agricultural equipment, including tractors, trailers, and harvesters. It includes contact information for SAME in Slovenia and highlights "Special Benefits for Italian Customers".

Najem kmetijskih
gradbenih strojev

**NOVOSTI MODELOV
FRUTTETO 3 60-80-90 F.S.**

SREDA, 24. MARCA 2010

Št. 70 (19.777) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 včas Zákří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorjenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvoboženem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskarni partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

Spredzane v abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

LJUBLJANA - Mnenje ustavnega sodišča je bilo sprejeto z osem proti ena

Po ustavni zeleni luči arbitražnemu sporazumu referendum morda ne bo

Opozicija v sporazu řevedno vidi nevarnost za Slovenijo - Janša bo svoje mnenje povedal danes

LJUBLJANA - Mnenje ustavnega sodišča, da je arbitražni sporazum v skladu z ustavo, je vlađa s premierom Borutom Pahorjem na čelu sprejela z zadovoljstvom. Zadovoljni so tudi v EU in Zagrebu. Na podlagi mnenja je koalicija ocenila, da predhodni referendum o sporazu ni potreben, da pa so potrebeni pogovori z opozicijo, ki v sporazu řevedno vidi nevarnost.

Premier Pahor, ki se je z ministrom za pravosodje in zunanje zadeve, Alešem Zalarjem in Samurom Žbogarjem, ter predsednikom DZ Pavlom Gantarjem udeležil javne razglasitve mnenja, je v osebni in imenu vlade izrazil veliko zadovoljstvo. Kot izjemno pomembno je ocenil stališče sodišča, "da sporazum ne dolga meje, ampak način, kako bo po mirni poti ta meja dokončno določena".

Po izreku mnenja je izrazil naklonjenost temu, da pred ratifikacijo sporazuma ne bi pripravili predhodnega posvetovalnega referendumu, pobudo za razpis kategora so konec lanskega leta vložile koalične stranke. Poudaril je, da v njihovo voljo "ne more in ne želi posegati". Če pa jih bo uspel prepričati, bo toliko bolj zadovoljen, "ker se moramo osredotočiti tudi na druge probleme". Njegova želja namreč je, da "bi bila ratifikacija čimprej pod streho, da bi arbitražno sodišče začelo delati".

Premier se nato sestal s predsedniki koaličnih strank, ki so soglašali, da predhodni referendum ni potreben. Po besedah predsednice LDS Katarine Kresal zato, ker je bilo o tej temi izrečenih že veliko mnenj, in zaradi zelo jasnega stališča ustavnega sodišča. Zdi se jim, "da morda ni na mestu, da zdaj ljudi obremenjujemo še s predhodnim referendumom, ampak da stojimo za to svojo odločitvijo in poskušamo dobiti soglasje tudi opozicijskih strank".

Še pred srečanjem predsednikov koaličnih strank je poslanec SD Miran Potrč dejal, da so v poslanski skupini SD "zaenkrat mnenja, da bi bilo smotorno, da se ta referendum opravi", in da bodo koaliciji predlagali njegovo izvedbo. Vse koalične stranke so sicer izrazile zadovoljstvo ob mnenju sodišča.

Predsednik DZ Pavel Gantar v primeru, da referendumu ne bo, sicer pričakuje, da bi lahko DZ o ratifikaciji sporazuma glasoval že na aprilske seje. Odbor za zunanjost politiko pa naj bi o tem ali o referendumu predvidoma razpravljal na redni seji 14. aprila.

Predsednik največje opozicijske stranke SDS Janez Janša bo stališče stranke do mnenja ustavnega sodišča komentiral na današnji novinarski konferenci, saj mnenje še preučujejo.

Z predsednika SLS Radovana Žerjava in predsednika SNS Zmaga Jelinčiča pa je bilo mnenje sodišča pričakovano. Kot je pojasnil Žerjav, se ustavni sodniki niso spuščali v oceno primernosti arbitražnega sporazuma niti niso o njem podali kakšnekoli vrednostne sodbe. Kljucno vprašanje pa je ravno primernost sporazuma. Ob tem je ponovil oceno SLS, da je sporazum "absolutno nedopusten in škodljiv za Slovenijo". Nevarnost, da bo Slovenija izgubila teritorialni stik z odprtim morjem, pa ostaja zelo realna.

Žerjav je še izrazil upanje, da bo slovenska politika upoštevala vse vidike mnenja ustavnih sodnikov in v DZ odločala o arbitražnem sporazumu z dvotretjinsko večino, ker gre za ustavno materijo. Tudi strokovnjak za pomorsko pravo Marko Pavliha je v svojem odzivu menil, da se sodišče izognilo odločitvi o primerni glasovalni večini za odločanje v DZ, da pa je med vrsticami sugeriralo dvotretjinsko večino vseh poslancev.

Jelinčič je bil mnenja, da je ustavno sodišče v mnenju ocenilo, da je meja med Slovenijo in Hrvaško določena po mednarodnem pravu. To po njegovem pomeni, da veljajo meje, ki so bile pred nastankom skupne države Jugoslavije, torej meje, ki so veljale pred letom 1918.

Sodišče sodišča, da sporazum ne dolga poteka državne meje in zato ni neskladen z ustavo, pa je Zavod 25. junij označil za "zaskrbljujoče in obžalovanje vred-

no sprenevedanje". To je namreč jasno, saj bo mejo določilo arbitražno sodišče, ki se ustanavlja s sporazumom.

Mnenje ustavnega sodišča so pozdravili tudi predsednik republike Danilo Türk ter Bruselj in Zagreb. Predsednik Türk je odločitev sodišča označil za "pričakovano" - tako glede ugotovitve, da je sporazum skladen z ustavo, kot zelo prepričljive večine, s katero je bilo sprejeto mnenje. Ustavno sodišče je po njegovih besedah s tem dalo zelo pomembno razjasnitve, zato kmalu pričakuje naslednje korake, da se proces ratifikacije uspešno nadaljuje. Sam je sicer še vedno zagovarja predhodni posvetovalni referendum, da bodo poslanci ob zaključnem dejanju ratifikacije vedeli, kaj si ljudje misljijo.

Hrvaški zunanj minister Gordan Jandrovčić, špansko predsedstvo EU in evropski komisar za širitev Štefan Füle so pozdravili mnenje ustavnega sodišča kot korak k ratifikaciji sporazuma v Sloveniji. Enako so ga ocenili tudi hrvaški mediji, Jandrovčić pa ga je označil še kot "dobro novočico za Hrvaško". (STA)

Ustavni sodniki
(desno), levo v
ospredju
predsednik DZ
Gantar, premier
Pahor, zunanj
minister Žbogar in
pravosodni
minister Zalar

BOBO

LJUBLJANA - Srečanje na predsedstvu vlade

Pahor seznanjen s problemi italijanske manjšine v Sloveniji

LJUBLJANA - Predstavniki italijanske skupnosti v Sloveniji so se na sestanku s slovenskim premierom Borutom Pahorjem dogovorili, da bodo predstavniki manjšine pristojnim organom izročili posebno spomenico, vlada pa bo nanjo odgovorila. Pahor jim je tudi obljubil, da bo vlada težave, s katerimi se sooča skupnost, reševala na praktični ravni. Kot je po srečanju dejal predsednik obalne samoupravne italijanske skupnosti Flavio Forlani (na sliki), so se na sestanku dotaknili vrste vprašanj - od problema dvojezičnosti do vprašanja avtohtnosti manjšine. Premier pa so predstavili tudi svoji stališči do zakona o regionalizaciji in zakona o Radioteleviziji Slovenija.

Forlani je izrazil zadovoljstvo, da je do sestanka prišlo, zadovoljen pa je tudi, da bo današnjemu sestanku sledil še obisk Pahorja pri manjšini v Istri. Glede zmanjšanja finančnih sredstev za italijansko manjšino je premier Pahor povedal, da je finančna kriza privreda do racionalizacije na vseh ravneh, tudi pri sredstvih za italijansko skupnost. Kljub temu pa si vlada prizadeva, da bi omenjena racionalizacija manjšino prizadela čim manj. »Interes slovenske vlade namreč je, da zagotovi vse, kar je mogoče v zdajšnjih okoliščinah, da se obe narodnosti skupnosti razvijata kot avtohtoni skupnosti, ki bosta dobro sprejeti med večinskim prebivalstvom,« je dejal Pahor. Poudaril je tudi, da vlada ne želi, da se obe manjšini asimilirata, pač pa da ohranita svojo identiteto in kulturno samozavest. (STA)

GLEDALIŠČE Predstava 5žensk.com odšla z odrov

LJUBLJANA - S poslovilno turnejo, ki se je končala v nedeljo z dvema razprodanimi predstavama v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, se je od gledaliških odrov poslovila ena izmed najbolje obiskanih slovenskih gledaliških predstav 5žensk.com. Od leta 2005 je imela 405 ponovitev, ogledalo pa si jo je več kot 175.000 gledalcev. V komediji so pet let igrale Katarina Čas, Zvezdana Mlakar, Mirjam Korbar, Tina Gorenjak, Nataša Barbara Gračner, Marijana Brecelj, Jana Majzelj, Mojca Funkl, Nina Valič in Iča Putrih, so sporočili iz Špas teatra.

Po koncu zadnje predstave v Cankarjevem domu se je igralkam na odru ne-napovedano pridružil tudi Lado Bizovičar, ki je na račun predstave, seveda v šali, povedal nekaj pikrih in tako še dodatno navdušil občinstvo.

Komedija 5žensk.com je del zelo uspešne Špas teatrove trilogije, v kateri sta še predstavi 5moških.com in Ženske&moški.com. Omenjeno trilogijo si je do sedaj v več kot 900 uprizoritvah ogledalo okrog 420.000 gledalcev.

VIDEM - Odgovor Isidoru Gottardu

Serracchiani zavrača etnično-ideološki spor

VIDEM - Demokratska stranka ne bo pristala na ideološki in etnični spor o odnosih med Italijo, Slovenijo in Furlanijo-Julijsko krajino, v katerega jo hoče pahniti deželna desna sredina. Tajnica demokratske stranke Debora Serracchiani takole odgovarja na polemično stališče koordinatorja Ljudstva svobode v FJK Isidora Gottarda, ki je demokrate obtožil, da so neke vrste privesek Slovenije oziroma slovenskih nacionalistov.

Poslanec Gottardo po mnenju evropske poslanke pravzaprav potruje, da italijanska vlada nima zunanje politike v odnosu do Slovenije, kot dokazujejo dogajanja oziroma nedogajanja v zvezi z cezmejno železnico. »Gottardo naj se izogiba nekaterih vprašanj, kot sta npr. evroregija in italijanska manjšina, ker bi se moral v tem primeru soočiti ne z Ljubljano, temveč z Rimom,« meni Serracchiani. V zvezi s polemikami o krški jedrske centrali je deželna tajnica demokratov prepričana, da Sloveniji

ne bo težko najti investitorje za drugi reaktor. Italija težko računa na tvorni dialog z Ljubljano, še posebno če bodo na tej strani prevladovala skrajna stališča in toni, ki jih uporablja poslanec Gottardo.

Direktor uprave za jedrsko varnost v Sloveniji Andrej Stritar je na vprašanje o morebitni gradnji jedrske elektrarne v Tržiču v Furlaniji-Julijski krajini pojasnil, da trenutno v Sloveniji ni še nobenih uradnih informacij na to temo. »Italija ima ambicije obnoviti svoj jedrski program. Po nekaterih načrtih naj bi že zgraditi osem jedrskih elektrarn na treh lokacijah,« je dejal Stritar. Dodal je, da je Italija pred 20 leti zaprla štiri jedrske elektrarne, odpadki od teh pa so še vedno le v njihovih skladniščih.

Stritar je sodeloval na včerajšnji seji parlamentarnega odbora za okolje, ki se je ukvarjal tudi z odlaščenjem nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v naselju Vrbina v občini Krško.

Tožilstvo v aferi Baričevič zavrglo ovadbo zaradi mučenja živali

LJUBLJANA - Ljubljanska okrožna državna tožilka je zavrgla kazensko ovadbo Društva za zaščito živali Ljubljana, ki se je nanašala na mučenje psov v lasti Saše Baričeviča. Na tožilstvu pojasnjujejo, da ni dokazov, da bi poleg Baričeviča bil na kraju še kdo drug, ker je edini osumnjenec umrl, pa so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon. Kot so 12. marca povедali na policiji, namreč na podlagi izsledkov preiskave dogajanja na Oranžnovi ulici in mnenj strokovnih institucij utemeljenega suma, da so bili psi Saše Baričeviča spolno zlorabljeni, ni mogoče ne potrditi ne zavreči.

Na podlagi zbranih obvestil tudi ni bil podan sum o morebitnem umoru ali uboju Saše Baričeviča, prav tako pa tudi ne sum, da bi bila na kraju navzoča še kakšna oseba. Iz poročila Inštituta za sodno medicino v Ljubljani je tudi razvidno, da psi pred smrtno niso bili omamljeni.

Odločitev okrožne državne tožilke je zadnje dejanje v aferi z bulmastifi, ki so 2. februarja napadli in ubili svojega lastnika, zdravnika Saša Baričeviča. V javnosti se je v naslednjih tednih špekuliralo tako o krštvih pristojnih organov, ki so pse vrnili lastniku, povezavah pokojnega Baričeviča s politično elito kot tudi o domnevah o spolnem nasilju nad živalmi. (STA)

Ekološka nesreča v splitskem pristanišču

SPLIT - Največji trajekt hrvškega podjetja Jadrolinija, Tin Ujević, je v poonedeljek iz še neznanih razlogov udaril v pomol splitskega pristanišča, zaradi česar se je v morje razlilo približno 33 ton dizelskega goriva. V nesreči ni bil ranjen nihče. Pristaniščne službe so postavile zapornice, da bi preprečile širjenje naftnega madeža, medtem pa policija preiskeva vzroke nesreče. Trajekt pluje na liniji proti Stremu Gradu na Hvaru.

Pri trčenju je na lev strani ladje nastala odprtina velikosti tri krat tri metre, in sicer pri tankih za gorivo, iz katerih se je razlila nafta. V času trčenja je bilo na ladji 145 potnikov, 11 osebnih in 21 tovornih vozil. Neuradno naj bi odpovedal eden izmed motorjev ladje. Tin Ujević je eden izmed najuspešnejših hrvških trajektov, ki povezuje Split in Hvar od leta 2003. Lahko sprejme 1000 potnikov in približno 200 vozil. Zgrajen je bil leta 2002, dolg je 98,3 metra, širok pa 17 metrov ter lahko dosegne hitrost 14 vozlov.

SINDIKAT CGIL - Na deželnem kongresu potrjen deželni tajnik Franco Belci

»Naše zahteve so znane, zdaj je odvisno od Tonda«

Belci: Nujna nova politična linija deželne vlade, ki naj predvideva stalno soočanje s sindikatom

VIDEM - »Naše zahteve so zdaj znane. Deželna vlada mora spremeniti logiko pri svojih izbirah in sploh svojo politično linijo, ki mora še predvsem pri prizadevanjih za izhod iz gospodarske krize predvidevati stalno soočanje s sindikatom. Zdaj je torej na potezi predsednik Dežele Furlanije-julijske krajine Renzo Tondo in pričakujemo konkretno izbiro za izhod iz krize in za načrtovanje prihodnosti naše dežele. Deželni Cgil skratka od deželne vlade ne zahteva le nekaterih manjših sprememb, ampak sistemsko rešitev. Ko pa bi predsednik Tondo zavrnil dialog, bo to pomenilo spor.«

S temi besedami se je deželni tajnik sindikata Cgil Franco Belci včeraj ponovno obrnil na Tonda po končanem dvodnevnom kongresu v kraju Zuglano, na katerem so ga delegati potrdili na čelu deželne stanovske organizacije. Novozvoljeni deželni sindikalni odbor je potrdil Belcijev drugi mandat z veliko večino glasov. Zanj je glasovalo 59 ljudi, od skupno 68 glasov pa je bilo še šest gla-

sov proti, en vzdržan in dve beli glasovnici. Pred izvolitvijo deželnega tajnika je kongres določil tudi enajst delegatov, ki bodo zastopali deželni sindikat na državnem kongresu Cgil, ki bo v Riminiju od 5. do 8. maja. Poleg Belcija je na seznamu tudi tajnik tržaškega sindikata Cgil Adriano Sincovich.

Sicer je bil na kongresu govor tudi o enotnem nastopanju zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil. Čeprav je potrdil, da so na državni ravni med sindikati še velika nesoglasja, je Belci izrazil upanje, da bodo znali zvezni sindikati na lokalni ravni še naprej sodelovati v bran interesov delavcev, ki jih je gospodarska kriza, ki se še ni zaključila, zelo prizadela. S tem v zvezi je Belci žel spodbudne besede, saj sta z njim soglašala tako deželni tajnik sindikata Uil Luca Visentini kot sindikata Cisl Giovanni Fania.

Naj dodamo, da je bil med številnimi gosti na kongresu tudi Beppino Englaro, ki mu je član državnega vodstva sindikata Cgil Agostino Megale včeraj podelil častno izkaznico.

Deželni tajnik
sindikata Cgil
Franco Belci

KROMA

DRŽAVNI SVET - Mnenji tajnika KZ Bukavca in odvetnika Močnika

Razsodba o kraških zaščitenih območjih klofuta slovenski manjšini

TRST - Razsodba Državnega sveta o »evropski zaščiti« Krasa je za slovensko manjšino zelo negativna, soglašata tajnik Kmečke Zveze Edi Bukavec in odvetnik Peter Močnik. Kmečka zveza se je proti novim zaščitenim območjem skupaj z drugimi kmetijskimi organizacijami srenjskimi odbori in Agrarno skupnostjo najprej pritožila na Deželno upravno sodišče, ki je pritožbo sprejelo. Dežela FJK se je pri tem čutila oškodovana in se pritožila na Državni svet, ki ji je pravnomočno dal prav. Zaščitena področja so v skladu z evropsko zakonodajo. Dežela pa pri tem ni bila dolžna zaprositi za mnenje slovenske manjšine, ki je itak primerno zastopana v vseh posvetovalnih telesih, so v razsodbi zapisali državni svetniki. Močnik je v prvostopenjski obravnavi zagovarjal interese srenj, ki se potem odpovedale pravdi pred najvišjimi upravnimi sodiščem.

Bukavcu se glede manjšine razsodba zdi krivična in nespoštljiva. Po njegovem gre v marsičem za politično razsodbo, ki bo Kmečko zvezo in sopotnike stala 5000 evrov plus davki sodnih stroškov, kar ni ravno majhna vsota. »Nekateri nam ocitajo, čemu smo sploh šli v ta sodni spor, češ da je treba vse probleme rešiti po politični poti. Mislim, da smo v tem primeru ravnali prav in da bi se moral slovenska manjšina sedaj pritožiti na evropska sodišča,« pravi Bukavec.

Razsodba vsekakor ni črnobelka. Če je za slovensko manjšino negativna, pa so kmetje dosegli, da jih deželna uprava sprejema kot enakovredne sogovornike. Ne gre samo za

EDI BUKAVEC

PETER MOČNIK

evropsko Agendo 2000 in za navoznočnost predstavnikov kmetov na raznih omizijsih, podčrtuje Bukavec. Njegova organizacija namenja veliko pozornost postopku za priznanje vina Prosecco Doc (Prosekar) in projektu Master-plan za razvoj podeželja in Krasa. Glede vina je na vidiku dogovor med predsednikom FJK Renzom Tondom in kmetijskim ministrom Luco Zaia, pri katerem je direktno soudeležena Kmečka zveza.

Bukavcu pa se zdi še najbolj pomembno, da je bila KZ vključena v načrte za upravljanje kraških evropskih zaščitnih con, ki naj bi jih Dežela, čeprav z veliko zamudo, obelodanila v prihodnjih tednih. Te načrte je objavljala že Illyjeva uprava, ki je uvedla zaščiteno območje in s tem dala povod za pritožbo.

Tudi za Močnika je razsodba državnih svetnikov v marsičem politična razsodba. »V Rimu so očitno hoteli rešiti ugled Dežele FJK in istočasno tudi Italije pred Evropskim sodnostenjem. Oboje pa je Državnemu svetu spodeljelo,« je prepričan odvetnik, ki je tudi tržaški tajnik stranke Slovenske skupnosti. Po njegovem ni res, da je slovenska manjšina za-

stopana v urbanističnih telesih in komisijah, kot piše v razsodbi. Če bi bilo tako, ki predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar pred kratkim ne pisal vsem krajevnim upravam in javnim ustanovam, da v skladu z zaščitnim zakonom zagotovijo navzočnost Slovencem povsod tam, kjer se odloča o usodi narodno mešanega območja.

Evropske normative zahtevajo, da so občani čim bolj obveščeni in obveščeni o evropskih zakonih. Za to bi morala skrbeti Italija, ki se temu izneverja, dodaja Močnik. Razsodba Državnega sveta odpira sedaj možnost dveh evropskih pritožb. Na Evropsko sodišče za človekove pravice kar zadeva kršitev pravic slovenske manjšine in na Sodišče evropskih skupnosti, ki bi moral preveriti ali je Italija v primeru evropske okoljske zaščite res redno obveščala občane.

»To so koraki, ki presegajo pristojnosti Kmečke zveze in srenjskih odborov, zato bi se moral zaanje, če smatra za potrebno, odločiti vsa manjšina. Začenši s krovnima organizacijama SKGZ in SSO,« meni odvetnik Močnik.

S.T.

LJUBLJANA - Pomembna gesta B. Žekša

Minister se je spomnil Ošnjaka in Zdravljica

LJUBLJANA - Po drugi svetovni vojni se je v Beneški Sloveniji začela psihoška vojna proti domačim slovenskim partizanom. Zapustiti so morali dom in se zateči v Jugoslavijo oz. Slovenijo. Med preganjanimi sta bila na vidnem mestu Joško Ošnjak (Osgnach), bivši komandant beneškega bataljona, in Mario Zdravljčič (Sdraulig), komesar tega bataljona. Oba sta bila primorana ostati v Sloveniji.

Leta 1958 sta bila v Firencih v odnosnosti obsojena na vsak po 24 let zapora. Po nekaj letih ju je Sandro Pertini, bivši partizan in kasnejši predsednik italijanske republike, pomilostil, vendar sta ostala v Sloveniji. Joško Ošnjak je prvi lahko obiskal svoj rojstni kraj Ošnje v Beneški Sloveniji še leta 1962.

Nekdanji predstavnik desničarske organizacije FUAN in pozneje član Severne lige in Forza Italia Marco Pirina in njegova žena Anna Maria D'Antonio sta leta 1995 svoji knjigi »Genocid« objavila seznam okrog 90 ljudi in jih označila za pripadnike Titove armade in vpletene v deportacije in umore v fojabah med letoma 1943 in 1945. Okrivila sta jih za pobijanje Italijanov, če da so bili pobiti samo zato, ker so bili Italijani.

Ošnjak in Zdravljčič sta skupaj s Francem Pregljem proti piscu vložila zasebno tožbo. Proces je trajal 15 let in 21. januarja letos so svojci sedaj že pokojnih Ošnjaka in Zdravljčiča prejeli dokončno pozitivno sodbo vrhovnega italijanskega sodišča iz Rima. Razsodba v njuno korist je veliko zadoščenje za beneške borce ter seveda za sorodnike obtoževanih partizanov, posredno pa tudi za vse Beneške Slovence, ki so bili žrtev italijanskega fašizma.

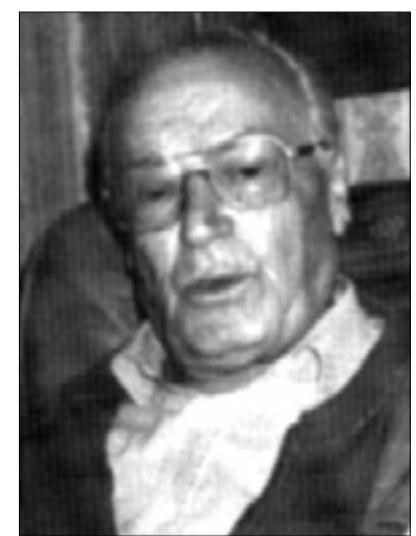
Kot je poročal Primorski dnevnik,

BENEČIJA - V nedeljo

»Pisanje pierh« v koči na Solarjah

DREKA - Ena izmed starih beneških navad, ki je še v današnjih časih izredno priljubljena, uveljavila pa se je že pred več kot sto leti, je izdelovanje velikonosnih pierhov. V Benečiji temu pravijo »pisanje pierh«, gre pa v bistvu za pravo umetnost. Društvo Kobilja glava vabi tako tudi letos na posebno delavnico, kjer bodo lahko vsi udeleženci pod vodstvom spretnih in izkušenih Gabrielle ter Luciane Cicigoi svoje pierhe najprej pobarvali, nato pa s posebnim nožkom ali drugim koničastim orodjem strgali oziroma, kot pravijo v Nadiških dolinah »praskali«, in s tem nanje narisali posebne motive, like in druge okrasne elemente ali pa tudi kaj napisali. V Sloveniji so na primer dobro poznani tarčmuni pierhi, na katerih so upodobljeni predvsem živalski motivi z domačega dvorišča. Nekatere med temi hrani celo Slovenski etnografski muzej v Ljubljani.

Zanimiva delavnica bo v nedeljo, ob 15. uri, v koči na Solarjah v občini Dreka. (NM)

Pokojni Joško Ošnjak-Osgnach je vrhovno italijansko sodišče potrdilo razsodbo tržaškega prizivnega sodišča iz leta 2004, da morata avtorja tožnikom zaradi obrekovanja plačati odškodnino. Vrhovno sodišče je v razsodbi poudarilo, da knjiga navaja prespolne vire in domnevne dogodke, ki so zgodili osebne ocene piscev in jih je nemogoče preveriti.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žeks je včeraj na prijateljski pogovor sprejel vdovo pokojnega Joška Ošnjaka gospo Drago Ošnjak. Njuno skupno mnenje je, da je slovenska javnost v Sloveniji premalo seznanjena s celotno zadevo, ki je po pet najstih letih vendar dobro pravčen epilog. Razsodba vrhovnega italijanskega sodišča iz Rima. Razsodba v njuno korist je veliko zadoščenje za beneške borce ter seveda za sorodnike obtoževanih partizanov, posredno pa tudi za vse Beneške Slovence, ki so bili žrtev italijanskega fašizma.

Kot je poročal Primorski dnevnik,

DOBAVA IN MONTAŽA

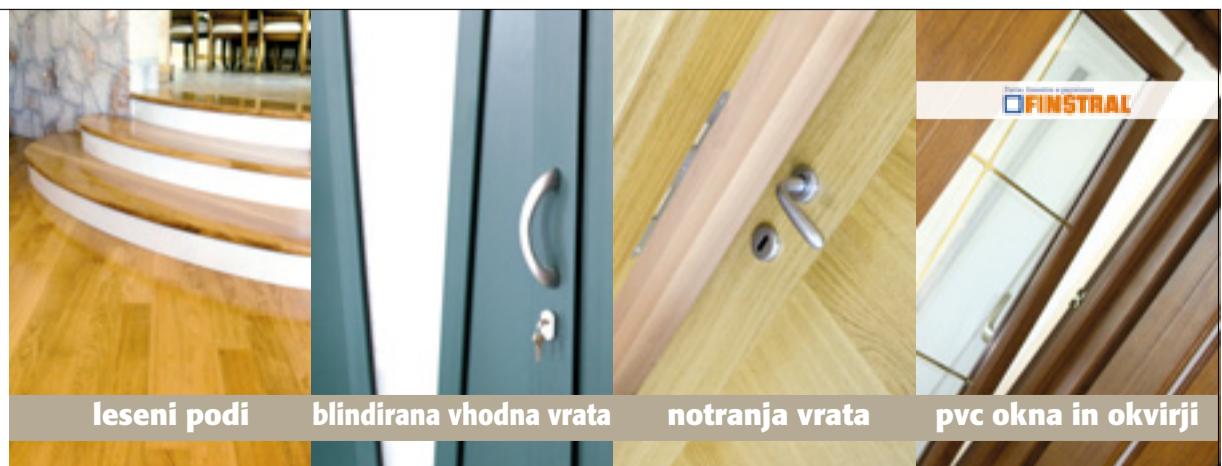
Leseni podi

Okna in okvirji

Notranja vrata

Blindirana vhodna vrata

GIOMA - Ulica Remis, 21 - S. Vito al Torre (UD) Tel. in Faks +39 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

OGLEDALO

Razlogi za razočaranje slovenskih katoličanov

ACE MERMOLJA

V zaporedju sem prebral uvodnike zadnjih številk Mladike. V njih je precej očitno razočaranje slovenskih katoličanov glede tega, kako so se po osamosvojitvi Slovenije dogajale zadeve tako v sami Sloveniji kot v zamejstvu. To razočaranje me "zanimalo", toliko bolj, ker prihaja iz "zamejstva", kjer so bili upi morda celo večji kot v osrednji Sloveniji.

V novembrski številki iz lanskega leta je Tomaž Simčič zelo lucidno opredelil razočaranje. Po padcu Jugoslavije in komunizma ter z osamosvojitvijo Slovenije, povzemam Simčiča, so bili katoličani prepričani, da se bodo v Sloveniji pričele cerkev polnit, da bo rasla naklada katoliško usmerjenih časopisov, kot sta npr. Ognjišče in Družina v Sloveniji ter Katoliški glas in Mladika v zamejstvu. Prepričani so bili, da se bodo v Sloveniji okreplili krščanski demokrati, pri nas pa Slovenska skupnost. Skratka, katoličani naj bi postali množična skupnost in obenem imeli svoj odločilni družbenopolitični vpliv, ki bi bil odločilen tako v Sloveniji kot med Slovenci v Italiji.

Simčič nadalje ugotavlja, da so imeli v komunizmu in njegovih samoupravnih varianti katoličani v bistvu lažje delo. Bili so v opoziciji, zagovarjali so "pravilno stran" in jo utemeljili v triadi: "krščanstvo, demokracija, slovenstvo." V teh okvirih so bile tako razlike z levim taborom kot sama identiteta katoliških vrst jasne in za katoličane v bistvu perspektivne in uspešne. Ob tem pa Simčič ugotavlja, da so katoličani, ki so živelii v Italiji in torej v demokraciji, razvijali do levega tabora samoobrambne mehanizme: "nekako v slogu nespravljivega katolicizma 19. stoletja v odnosu do liberalizma, manj pa smo gradili iz sebe, iz lastnih vrednot, iz lastne neponovljivosti". Skratka, ostra konfrontacija z laično in, naj uporabim meni ne najljubši izraz, ateistično levico je dajala katoličanom dovolj trdno identitetno, ki pa se je zrahljala, ko so padli zidovi in so se omilile ali celo izginile takoj imenovane ideologije.

Prireditev Draga je npr. doživel ob osamosvojitvi Slovenije apoteozo (spominjam se je tudi sam), nato pa je iz leta v letu morala iskati nek nov profil, da ostane zanimiva in se "upraviči". Osebno menim, da ni odvečna in da bi bila lahko zares tribuna slovenskega katolicizma (o tem seveda ne bom odločil jaz).

Tudi v naslednjih uvodnikih Mladike lahko razberemo določeno razočaranje nad tem, kako so se stvari razvijale po osamosvojitvi Slovenije. Očitno so v katoliških vrstah mislili, da bodo tako v Sloveniji kot v zamejstvu tonile levičarske in laične misli, da bo postal nek tabor kulturno in politično manj privlačen ter da se bodo pričeli ljudje drugače opredeljevati. Katoličani pa so nasprotno s tem opazili, da je, kljub krizam, ostal, imenujmo ga levi tabor še vedno vitalen. Očitno je, da njegovi razlogi niso bili le v koristi, da je pod "dežnikom" Jugoslavije. Katoličani so morda podcenjevali živost mišljenja, ki ni bilo samo ideološko opredeljeno. Imelo je nekaj več.

V Sloveniji je nekatoliški del politično prevladal, med Slovenci v Italiji se je opcija iz srede proti levi pričela ponovno krepti tako na politični ravni kot v civilni družbi. Ni torej prišlo do tega, kar je nekoč napovedoval Mladikin apokaliptični naslov, naj se ukinie SKGZ. To gre danes jemati simbolično, v smislu SKGZ kot "bazena" leve, laične in nekatoliške misli. Zgodilo se je še več. Za katoličane je bil v Italiji bistven politični nastop. Zaradi velikih sprememb v samem političnem zivljenju se je Slovenska skupnost znašla v levosredinskem taboru in podpisala dogovore z nekdanjimi ideološkimi nasprotniki. Verjetno se je sama stranka sekularizirala, če odvzamemo narodni element, ki je njeni tvorovi jedro. Zmanjkal je trd nasprotnik, morda pa je šibkost tudi v samem sekula-

riranem katolicizmu, ki ga Simčič tako ali drugače povezuje s političnimi kategorijami naroda in demokracije.

Nadaljnji uvodniki Mladike se dotikajo zelo konkretnih zadev, kot so npr. podobne organizacije, ki imajo svoj smisel predvsem v idejni razlikah ne pa v samem delovanju. Gre za tako imenovane dvojnice in trojnice. Ne bi pisal o njih, saj bodo razmre prisilile vse, da pride do neke domene in to ne glede na večjo ali manjšo ljubezen med SSO in SKGZ. Vsekakor si slovenski katoličani zastavljajo tako v Sloveniji kot v zamejstvu mnoga vprašanja z občutki nelagodja in neke šibkosti. To seveda še zdaleč ne pomeni, da "drugi" tabor ali "oni" kipijo od zdravja in jasnih misli; vendar so in nekaj tuhajo, delajo in ne kažejo na izginotje.

Razmišljaj Mladike ne bi uvrstil ne med pisanje Dimitrija Rupla, ki se je obrnil na tuje veleposlanike in jih opozoril, da se Slovenija po letu 2008 (ko je zmagal levosredinska koalicija) vrača v preteklost (bojda komunistično). Vračanja v gozdove za drugo revolucijo ne opažam, tudi volje zanje ne. Niti ne bi zadev primerjal z dogajanjem na Koroškem, kjer je Narodni svet navoril samorazpust in zahteval, naj to storita še ostali krovni organizaciji: ZSO in SKS. Po občem razpustu naj bi nastala nova organizacija in to na osnovi volitev v manjšini. Predsednik NSKS Smolje je pozval Slovenijo, naj dodeli sredstva, ki jih je odvzela, tisti organizaciji, ki bo imela legitimnost, ki ji jo dajejo volilci. Volitve pa bi lahko bile tudi po vzoru tistih, ki jih je NSKS že izvedel. Klicati Slovenijo za sodnika konfliktov pa res diši po nekdanjem "enoumu" in briše subjektiveto manjšine, kot sem pisal v prejšnjem Ogledu. Pisana Mladike torej ne postavljam v tovrstne kontekste, čeprav se o volitvah pogostokrat razpravlja tudi med Slovenci v Italiji. Med nami ni čutiti potrebe po novi čelnici konfrontaciji, očitno pa ostajajo želje po neki jasnejši identiteti skupin, kot je npr. katoliška.

Problem, ki me v izhodišču zanima, je torej nelagodje katoličanov. Slednje je v resnicu podobno tistem, ki ga iznajašo v Sloveniji laični "naročniki". Niso namreč razočarani samo katoličani, ampak tudi tisti, ki so videli v padcu komunizma nastanek Kosovelovega "novega človeka". Ob osamosvojitvi Slovenije smo lahko brali v Novi reviji in poslušali tudi iz ust nekatoličanov utvare, da se bo z osamosvojitvijo Slovenija rešila slabosti, kot so korupcija, samomori, alkoholizem, občutek manjvrednosti in podobne zadeve, ki so jih nekateri osamosvojitelji pripisovali dejstvu, da je bila Slovenija pod Jugoslavijo. Spominjam se, da je v tržaškem Kulturnem domu na prvi skupni Prešernovi proslavi nekaj podobnega govoril tudi Boris Pahor. Danes lahko ugotavljam, da so v novi Sloveniji še vedno nekateri slabí ljudje, da je korupcije dovolj, da so nekateri obogateli na sumljive nascine, da je alkoholizem razširjen, da kriminal raste in da je med mladimi razširjena droga. Ne samo da so cerkev prazne, kriza vrednot je zajela slovensko družbo, z njo pa kulturo, politiko in gospodarstvo. Razočaranje je torej veliko, kaj pa to razočaranje pomeni? Ob negativnih pojavih smo lahko vsi žalostni, razočaranje pa kaže na to, da se niso uresničili nekateri upi. Tu je problem. So bili ti upi realistični?

Moj odgovor bo zato enostaven: katoličani so spremenili vero v ideološko paradigma, in kot sem že ugotovil, združili vero v Boga z nacio in posledično s politiko. Katolički in nekatolički narodniki so v določenem trenutku zavzeli ideološko-nacionalistične pozicije, ki so se v dogajanju zgodovine razbile kot vse ostale ideologije 20. stoletja. Od tod razočaranje, ki je bilo zelo podobno tistem, ki so ga med Slovenci v Italiji občutili v Jugoslavijo zaverovani komunisti. Katoličanu, ki se

zna ločiti od tekoče politike, bi morda biti jasno, da je človek krhko bitje, izpostavljeno strastem in slabemu. Že v stari zavezi, predvsem v Mojzesovih knjigah, lahko beremo dolg seznam vojn in kazni, ki so bile posledica tega, da se je izvoljeno ljudstvo kaj rado izpridilo, zapustilo svojega Boga in se predalo malikom. Hudič je preizkusil Kristusa-človeka, sv. Avguštin je tudi po spreobrnjenju bil trd boj sam s sabo. Komu bolj kot katoličanu bi morda biti jasno, da so idealite nekaj težko dosegljivega? Da se Civitas Dei verjetno ne bo uresničila človeku? Če se je izvoljeno ljudstvo borilo s prekrški in grehom ter se je recidivno izverjalo Bogu, zakaj bi tega ne storili tudi Slovenci?

Podobno velja za "laične" narodnake. Kako so lahko mislili, da bo slovenski narod postal henadoma moralno in etično neoporenec ter zdrav in vesel samo zato, ker se je osamosvojil od Jugoslavije? Kje so ti slovenski narodniki videli v zahodnih demokracijah in na svobodnih tržiščih gručo angelov, ki ne sleparijo, ne pijejo, ne kadijo, ne prešuštvujejo itd? Če je bilo slabovo tudi v "drugem sistemu", zakaj bi imeli Slovenci poseben bonus, ki nas bi naredil lepe pred sabo in drugimi? Deziluzije so v bistvu sad ideoloških in nezgodovinskih iluzij. V resnicu bo boljši tisti, ki bo prvi sestopil iz tega imaginarnega sveta, iz nerealističnih samopodob in se soočal s človekom in svetom življenja v vsej njuni resničnosti. Po katoliško: ko bom jaz videl v sebi tudi grešnika.

V igri iluzije in deziluzije so imeli mnogi pripadniki tako imenovanega "levega tabora" srečo, da so ali smo zaslutili polom nekega sistema, neke ideje in neke vere predčasno. Poglejmo slovensko literaturo, čeprav je res, da so se pred in po osamosvojivju mnogi destruktivistični literati spremenili v zagrizene graditelje nacije in zidov proti komunizmu, ki je v resnicu že itak kopnel kot sneg na pomladnem soncu. Na to me je opozoril katoličan in obenem do kraja luciden in nezaslepljen slovenski mislec Marjan Rožanc. Videl je spremembo, ni pa si delal utvar, da bo novo prineslo raj pod Triglavom. Prav v ideoloških ekscesih je Rožanc zaslugil začetek novega zla, konfliktov in travm. Izrecno mi je omenil ponovno rast slovenskega klerikalizma, ki ga je on, kristijan, odklanjal.

Razmišljaj o sebi in katoličanh: čemu ne bi tudi "oni" sestopili z nekaj iluzornih predpostavk ter bili najprej ljudje in se kot ljudje pogovorili o za nas pomembnih zadevah. Mislim na pogovor brez zastav, sabelj in ideološke ropotarnice. Katoličani bi morali prvi vedeti, kako je šel Kristus med ljudi bos in gol in v bistvu brez iluzij, da bo človek postal angel brez križa, žeblev in krvi? Pa še nekaj: bistven zasuk je krščansko opravilo, ko sta se Peter in Pavel ločila od zgolj židovske tradicije in etnije ter pričela širiti nauk med druge plemeni, etnijami in državami. Postavila sta podlagu univerzalnemu krščanstvu. Ne bi morda prav katoličani lahko oplodili včasih vase zaledano "slovenstvo" z univerzalnejšim duhom? Čemu so se nekateri katoličani zagnali proti večkulturnosti in multietničnosti, ko pa sta bili to predpostavki nove vere? Pavel ni pisal le svojemu plemenu, prehodil in preplul je Sredozemlje, pisal Korintčanom, Rimljancem in drugim. Je prav tako gotovo, da ima katolicizem narodno predpostavko, narod pa katoliško? Razočaranje lahko vodi k mišljenju v drugačno in širšo smer.

Simčič je citiral Malrauxovo prerokbo, da "bo tretje tisočletje religiozno, ali pa ga ne bo." Pred njim je Marx zapisal: "Komunizem ali barbarstvo". Tretji so postavili kot edino alternativo nacijo. Kaj ko bi sedaj vsi skupaj pričeli pri človeku in "izme" končno podredili njemu, ne pa človeka "izmom"? Morda bi bili manj razočarani.

ODPRTA TRIBUNA

O vprašanju varstva slovenske manjšine

V dobri starih časih se je pisalo in govorilo o »globalnem zaščitnem zakonu«, kakor imenujejo še dandanes bivši državljani SFR Jugoslavije, ki so se kdaj ukvarjali z našo manjšino, tako imenovani »zaščitni zakon«, ker jih merodajni krogi niso obvestili, da gre za mizerno skrupočalo, ki ne nudi niti tiste ravni varstva slovenskega jezika v odnosih z oblastmi, ki po treh razsodbah Ustavnega sodišča Italijanske republike izhaja neposredno iz 6. člena ustawe, tudi če ne obstajajo ustreznih zakonov za izvajanje ustanove določbe.

Zaradi vzgoje in izobrazbe se strinjam z Ustavnim sodiščem in predvsem z ustanovo, ki naj bi nam bila osnovno vodilo v političnih zadevah, kakršno je vprašanje varstva jezikovnih in narodnih manjšin. Z ustanovega vidika in torej s pravnega vidika, ki je edini sprejemljiv vidik v pravni državi, je vprašanje precej drugačno od tega, kar izhaja iz dejanja in nehanja obveznih krovnih organizacij.

Tretji člen ustawe namreč določa sledče: »Naloga republike je, da odstranjuje ovire gospodarskega in družbenega značaja, ki dejansko omejuje svobodo in enakost državljanov ter preprečujejo polni razvoj človekove osebnosti in dejansko udeležbo vseh delavcev pri politični, gospodarski in družbeni ureditvi države«. Ustavno sodišče je v razsodbi št. 15/1996 zapisalo, da je treba pri varstvu priznane jezikovne manjšine tolmačiti ustanovo vse razpoložljive predpise, ki so uporabni v namen, ki ga navaja ustanova. Zato je jasno, da je edino pravilno tolmačenje, ki predvideva prispevek, ki je višji od preživetvenega minimuma, saj tretji člen ustanove govori o zagotovitvi polnega razvoja in ne samo preživetja ali životarjenja. Samo prepričan, da je »zaščitni zakon« določil prispevke, ki so preživetveni minimum (če je kdo prepričan, da je šlo za razsipnost, naj se javi s pisno obrazložitvijo svojega stališča), zaradi česar je edina sprejemljiva in logično možna, ustavno zakonita spremembu njihova prilagoditev stopnji draginje.

Pri dejanskem varstvu manjšine, ki so ga svoj čas imenovali »globalna zaščita«, pridejo v poštev tako ovire gospodarskega kot ovire družbenega značaja. Levosredinska večina, ki je izoblikovala in izglasovala tako imenovani »zaščitni zakon«, pa je zagotovila zakonsko podporo narodnostni nestrnosti in s tem okrepila ovire družbenega značaja. Ne vem, koliko ljudi se spominja jasnih besed ministra Carla Giovanardi, ki so bile objavljene 16.1.2004 pod naslovom »Bilinguismo integrale solo nelle frazioni«: »L'introduzione del bilinguismo su tutto il territorio comunale« (nanaša se na občini Gorico in Trst) »sarebbe come gettare un cerino in una polveriera« (uvedba dvojezičnosti na vsem ozemlju občin, bi imela učinek vžgalice, ki bi jo vrgli smodnišnico). Ker je »bilinguismo integrale« to, kar je Ustavno sodišče opredelilo z izrazom »tutela minima«, je »zaščitni zakon« zločinska potuha narodnostni nestrnosti. Po tem, kar počne SKGZ, domnevam, da tega niso razumeli, in zdi se mi, da tudi SSO ne razmišlja dosti drugače. Domnevam namreč, da se besedilo Davida Peterina v Primorskem dnevniku z dne 12.3.2010 (str.5) nanaša na obe krovne organizacije.

Ker imam pred očmi celotno vprašanje varstva slovenske manjšine, sem obravnaval vprašanje celotnega zakona in ne samo 16. člena. Varstvu manjšine naj bi bil namenjen ves denar, katerega uporabo predvideva »zaščitni zakon«. Pri tem se postavlja vprašanje ali so v celoti uporabili ves denar, ki ga zakon namenja v 3., 8., 10., 13. in 21. členu. Za vsoto, ki jo 15. člen namenja slovenskemu oddelku glasbenega konservatorija, je jasno, da je niso še uporabili, in tam se je v osmih letih nabralo 4.333.144,00 €, za katere je bila slovenska manjšina v celoti prikrajšana. Ne spominjam pa se, da bi bil bral kako stališče krovnih organizacij o tej nezanemljivih vsoči. Tudi se ne spominjam, da bi bral kako stališče krovnih organizacij o čudni vsebinai 11. člena zakona. Ta člen najprej poviša že obstoječi sklad za sestavo in tisk učbenikov in drugih učnih pripomočkov na 250 milijonov lir letno, nato pa določi v ta namen 155,5 milijonov lir letno. Gre za letno razliko 94,5 milijonov lir, ki je v osmih letih znesla 390.440,00 €. Kot že rečeno, gre tudi za vprašanje, ali je bilo 155,5 milijonov lir ali 48.805,00 € letno porabljenih za sestavo in tisk učbenikov in drugih učnih pripomočkov za slovenske šole.

Kolikor je meni znano, velja pravilo, da se proračunske postavke, ki niso bile izkoriscene, naslednje leto črta, in vse postavke, ki jih predvidevajo razno razni zakoni, je treba letno vnesti v proračunski zakon. Torej ne samo prispevke po 16. členu zakona, ki znašajo v evrih 5.164.568,99 z upoštevanjem draginje po 6.145.068,97 €.

Ker gledam na vprašanje varstva slovenske manjšine globalno ali bolje rečeno ustavno, sem želel opozoriti na celotno vprašanje varstva slovenske manjšine. Ker se mi dogaja, da Primorski dnevnik ne objavlja mojih posegov, tudi če ne presegajo strogo odmerjenega prostora, v spisu, ki je objavljen 16. marca 2010 (str. 5), nisem napisal vsega, kar sem napisal tu. Verjetno je prav, da povem, da je družbeno politično društvo Edinost že 20. februarja 2010 poslalo obema krovnim organizacijam osnutke pregleda kršitev »zaščitnega zakona«, iz katerega bi moralo biti vsaj voditeljem teh organizacij jasno, da varstvo slovenske manjšine ne izhaja samo iz 16. člena. In po mojem globokem prepričanju je vprašanje ovir družbenega značaja pomembnejše od ovir gospodarskega značaja. Zaradi tega sem bil že pred desetletji prepričan, da bi morala biti slovensčina uvedena kot obvezni predmet vsaj v vseh italijanskih osnovnih šolah, ki delujejo na naselitvenem ozemlju slovenske manjšine. To bi bila najbolj »sistemska rešitev« varstva slovenske manjšine, ker je znanje jezika okolja, znanje jezika svojega soseda, prvi pogoj za korenito odpravljanje nesporazumov in ovir družbenega značaja. V podporo tej zamisli ne bom navajal več kot štirides

SKGZ - Ocena deželnega tajništva

Skupno omizje organizacij in strank nujno za resen spopad s krizo

Razmisliti tudi o sodelovanju desnosredinske stranke, ki jo voli precej Slovencev

TRST - Deželno tajništvo SKGZ je v daljšem tiskovnem sporočilu pozitivno ocenilo seminarso srečanje, na katerem so ob krovni organizaciji sodelovalo slovenske komponente nekaterih pomembnejših strank levosredinske koalicije. Na omenjenem srečanju, kot na podobnem sestanku vodstev SSO in SSK, je prišla do izraza potreba po skupnem omizju, ki naj bi obravnavalo nekatera odprtia in za manjšino pomembna vprašanja. Predstavniki obeh srečanj so izpostavili potrebo po skupnem zastopstvu, ki je v danih pogojih najboljša sinetza obstoječih manjšinskih komponent.

Skupno zastopstvo naj bi postalo urejena in ustaljena oblika srečevanja in usklajevanja stališč glede odprtih vprašanj. Na tajništu SKGZ so vzeli v pretres možnost, če bi bila z institucionalnega vidika primerna tudi prisotnost predstavnštva desnosredinske stranke, ki na deželnih ravnih uživa dokazano podporo določenega števila slovenskih volivcev. Skupno zastopstvo naj bi se domenilo glede prioritetnih manjšinskih vprašanj in se operativno lotilo njihovega reševanja.

Na tajništu SKGZ so menili, da obstaja v manjšini vrsta problemov, ki zadevajo različne ustanove in organizacije (kulturne, medije, šolske), ki niso le v domeni organizacij civilne družbe, ampak nujno zaobjemajo tudi politično in strankarsko realnost. Reševanje krize v Slovenskem stalnem gledališču je npr. zakonsko vezano na državne in krajevne uprave, kjer imajo besedno stranke. Podobni primerov je več in v različnih področjih. V tem smislu je eklatантno vprašanje dvojezične šole v Špetru.

Na to, da mora postati skupno zastopstvo vse bolj močan instrument za reševanje manjšinskih vprašanj, kaže zdajšnje sodelovanje med krovnymi organizacijama. »Medena leta«, ko sta SKGZ in SSO vzbujali obete, da bosta znali prevzeti vodilno vlogo v manjšinski skupnosti, so minila. Javnost je pričakovala, da bosta krovni nadaljevali po poti tesnega povezovanja, ki sta jo ubrali v času sprejemanja zaščitnega zakona in posledično pri organizaciji Programske konference. To se ni zgodilo in organizaciji sta izgubili prednost, ki sta jo takrat imeli. Danes sta krovni prej tarča kritik kot pa izraženega zaupanja. Pozitiven nabolj se je verjetno izgubil, ker se skupaj sprejete programske smernice, niso uresničile.

Ko bi pred petimi leti prepričano priceli uresničevati izbire, ki jih je opredelila Programska konferenca, bi imeli danes boljša izhodišča za soočanje z vedno bolj splošno in akutno krizo. Sedaj je vse bolj zapleteno. Med premogimi vprašanj zmanjkujejo globalne vizije in odprtne probleme se skuša reševati sproti in kratkoročno.

Špertska šola trenutno predstavlja eno od pomembnejših vprašanj, ki zahtevajo angažiranje vseh

Problem SSG je tudi glede tega simptomatičen. Ko bosta komisarja prenehala svoj mandat, ni jasno, če bosta zapustila preurejeno in finančno vzdržno ustanovo ali pa se bo redni upravni svet, ki ga predvideva statut, ponovno pricel ukvarjati s starimi in žgocimi vprašanji.

Resno si moramo torej postaviti vprašanje, v kolikšni meri so manjšinske komponente in njihova vodstva pripravljena in sposobna voditi sedanjno negativno konjunkturo. To velja tako za civilno kot za strankarsko družbo. SKGZ si problemov ne zakriva in jemlje kritike na lasten račun zelo resno.

SKGZ tudi sama ugotavlja, da je manjšinska organiziranost staticna in vse bolj podvržena napadom krize. Splošna politična realnost ne pomaga, vendar tudi v tem smislu ni pričakovati, da se bo vse nekako uredilo samo po sebi, kot je ali bo na nek način prišel letošnji milijon evrov več. To je utvara. Kritični trenutki so zadnje opozorilo, da je treba stopiti na pot reform, ki pomenijo nekatere konkretnе spremembe v splošni organiziranosti slovenske manjšine v Italiji. Nekaj lahko nalogca čaka tako organizacije civilne družbe kot politične stranke, saj so problemi med sabo tesno povezani ter obenem vsebinski, organizacijski in politični.

V okviru globalnega razmisleka in delovanja bo nujno brez strahu pojasniti podobnosti in razlike med SKGZ in SSO. Privedn »krovni« ne predpostavlja, da gre za siamski dvojčici, ki imata enako razsežnost, strukturiranost, idejno osnovno in isto vlogo v naši skupnosti. Različni sta njuni zgodovini in različna sta njuna pogleda na svet in samo manjšino. To je treba pri ocenjevanju nujnega dela upoštevati. Mehansko enačenje je zavajajoče. Na to opozarjajo tudi nekateri uvodniki v reviji Mladika, ki izpostavljajo npr. katoliško tradicijo SSO. SKGZ ima v svojih genih laično ter levo in liberalno osnovno.

Tajništvo SKGZ je nadalje izrazilo mnenje, da za organizacijo civilne družbe ni pozitivna pretesna povezava z neko stranko.

Krovni organizaciji bi morali imeti določeno ekvidistanco do vseh strank, ki podpirajo obstoj in razvoj naše skupnosti. To bi utrdilo nujno avtonomijo in ju tesnje povezovalo. SKGZ je zagovarjal tezo o močnejšem sodelovanju krovnih, ki naj bi v perspektivi vodilo k združitvi ali vsaj k tesni sistemski intergraciji (Zveza Slovencev). Pogledi SKGZ niso naleteli na pozitiven odziv, drugih predlogov pa ni bilo.

SKGZ si ne more očitati, da ni storila vsega, kar je bilo možno, da bi se zapisana razmišljanja udejanjila. Vloženih je bilo veliko energij, da bi premagali razhajanja, saj v

civilni družbi ni razlogov za pretirane delitve. Spoštovati je treba pluralnost stališč, obenem pa najti moč za sintezo in skupne odločitve.

SKGZ meni, da se bo sodelovanje in dogovarjanje med krovnymi organizacijama nadaljevalo. SSO in SKGZ imata zakonsko priznan status. Obe imata pomembne odgovornosti do organizirane skupnosti in obe morata delovati usklajeno, saj se njuna vloga izraža predvsem v odnosu do najpomembnejših skupnih manjšinskih organizacij in ustanov. Vprašanje ostaja kakovost sodelovanja in njegov domet, skratka, to, kolo je prostora za skupno delo mimo tega, kar je nujno.

Zaradi in mimo teh dvomov ostaja skupno omizje organizacij civilne družbe in strank, za katere se večinko opredeljujejo Slovenci, tista sinteza, ki se edina lahko resno loti vseh križnih žarišč in to preden bo prepozna. Že prihodnje leto bi se namreč lahko izkazalo za Slovence v Italiji in njihove organizacije kot zelo žalostno. V sedanjem političnem kontekstu ne bi imelo niti skupno zastopstva čarobne palice, lahko pa bi zarasalo racionalne okvire z namenom, da ne pride do skorajšnjega manjšinskega razkroja, zaključuje tiskovno sporočilo tajništvo SKGZ.

MESEČNIK - Danes na TV Koper-Capodistria Lynx magazine tokrat o čezmejni stvarnosti

KOPER - Danes ob 22.30 bo na TV Koper-Capodistria na sporednu mesečnik Lynx magazine, ki je rezultat tesnega sodelovanja med televizijskima hišama RAI in TV Slovenija in specifično med štirimi programskimi enotami: slovenskim in italijanskim TV programom RAI ter slovenškim in italijanskim programom TV Koper-Capodistria. Tokrat so pripravili štiri prispevke, ki so tako ali drugače vezani na čezmejno stvarnost v našem prostoru.

Anne Cecile Lamy je Francozinja in profesorica francoškega jezika. Ponudba zanimive službe in radovednost sta jo pred nekaj leti priveli v Novo Gorico, kjer se je kasneje tudi stalno naselila. O svoji izbiri trdi, da je obmejnost še posebej leži zaradi izvida večkulturnosti in različnosti. Z njo se je srečal Piero Pieri.

Pristanišča v našem prostoru so pogosto v centru medijne pozornosti. Pred nedavnim je bil v Trstu podpisani ustanovni akt združenja NAPA, v katerega so

vključena vsa pristanišča severnega Jadran. Loris Braico bo gledalce v svojem prispevku seznanil z novostmi in projektih, ki jih nova povezava obeta.

Univerzi v Koperu in Trstu ponujata študij slovenskega jezika in književnosti. Na razdalji slabih dvajsetih kilometrov si torej sorodni stolci konkurirata pri vpisovanju brucev in študentov, bodočih slovenistov. Na podlagi česa se študentje odločajo za eno ali drugo izbiro? Kaj o tem menijo profesarji? Je sodelovanje mogoče in v kakšni meri? Odgovore bo poskušal poiskati prispevek, ki ga je pripravila Branka Pređen.

Govor bo še o želesniških in avtobusnih med Trstom in Ljubljano. Edini nočni vlak, ki povezuje Trst s slovensko prestolnico, vozi v eno smer več kot tri ure za slabih 90 kilometrov. Tudi avtobusnih povezav, ki bi lahko bile bistveno hitrejše, skorajda ni. O tem bo poročala Živa Pahor.

Oddajo bodo na TV Koper-Capodistria ponovili v četrtek 1. aprila ob isti uri.

SLOVENCI V ITALIJI IN AVSTRIJI - Obisk na Južnem Tirolskem pri SVP

Tradicionalno dobro sodelovanje v politiki in gospodarstvu se še krepi

BOCEN - Sodelovanje strank slovenske manjšine v Italiji in v Avstriji, Slovenske skupnosti (SSK) in Enotne liste (EL), z Južnotirolsko ljudsko stranko (Südtiroler Volkspartei - SVP) je tradicionalno dobro. To se je pokazalo tudi preteki konec tedna na deželnem kongresu SVP v Meranu, katerega so se udeležili tudi predstavniki obeh slovenskih manjšinskih strank iz Italije in Avstrije. Slovensko skupnost je zastopal deželnji tajnik Damijan Terpin, EL in Politično upravno akademijo (PUAK) pa poslovodkinja Justina Hribernik oz. Janko Kulmesch.

Kongres sam je potekal v znamenju bližnjih volitev na Južnem Tirolskem, kot slavnostnega govornika pa so povabili ministrskega predsednika Bavarske Horsta Seehoferja.

Predstavniki EL sta se v okviru kongresa srečala tudi z deželnim glavarjem Luisom Durnwalderjem, s predsednikom SVP Richardom Theinerjem, s podpredsednikoma SVP Martho Stocker in Thomasom Widmannom ter z evropskim poslancem Herbertom Dorfmannom.

Kakor znano, gojijo predstavniki SVP že leta odlične stike s koroškimi Slovenci in Slovenci v Italiji. Predsednik SVP Theiner in podpredsednik Widmann pa sta obljubila, da bosta še letos

Od leve Janko

Kulmesch, Justina

Hribernik, Richard

Theiner Karel

Smolle in Marjan

Pipp

obiskala Enotno listo na Koroškem. Iz vrst slovenske narodne skupnosti na Koroškem sta se kongresa udeležila tudi predsednik Centra avstrijskih narodnosti Marjan Pipp in predsednik NSKS Karel Smolle.

V vlogi graditelja mostov med Južno Tirolsko, Koroško in Slovenijo na gospodarskem področju pa vse bolj izstopa tudi Slovenska gospo-

darska zveza (SGZ) v Celovcu. Včeraj je predsednik SGZ Benjamin Wakounig spremljal delegacijo Trgovinske zbornice južne Tirolske, ki jo je vodil predsednik Michl Ebner, na obisku pri Gospodarski zbornici Slovenije. S tem so vsebinsko zapolnili dogovor iz lanskega leta, ko sta predsednika EL in SGZ Smrtnik in Wakounig vodila delegacijo na obisku na Južnem Tirolskem. (I.L.)

V Kopru mednarodni večer s predstavitvijo Slovaške, Češke in Italije

KOPER - Študentska organizacija Univerze na Primorskem (ŠOUP), natančneje Resor za mednarodno sodelovanje, in ESN Primorska v letnem semestru tekočega študijskega leta prireja sklop mednarodnih večerov, na katerih tuji študentje, ki so trenutno na izmenjavi na Univerzi na Primorskem, predstavijo svojo državo, kulturo, običaje in obiskovalce razvajajo s tipično hrano in pičajo države, iz katerih prihajajo. Danes ob 20. uri bo v osrednjem prostoru ŠOUP (Pristaniška ulica 3 v Kopru) na sporedu četrti večer, predstavile pa se bodo Slovaška, Češka in Italija.

Slovaški in češki študentje bodo predstavili svoje skupne zgodovinske poti, znamenitosti in znane svetovne osebnosti iz teh dveh držav. Italijanska študentka pa bo spregovorila o italijanskih kulturno-zgodovinskih znamenitostih. Ob koncu bodo lahko obiskovalci poskusili tipično hrano in pičajo treh predstavljenih držav. Vstop je prost!

V Librisu danes predstavitev esejev Vlada Šava

KOPER - V knjigarni Libris v Kopru bo danes ob 19. uri predstavili zbirko esejev avtorja Vlada Šava z naslovom Jutranja premišljevanja, ki je posthumno lani izšla pri založbi Društvo 200. Večer bo vodila Ines Cergol, pričrnila pa se je bo urednik zbirke Peer Kovačič Persin.

Vlado Šav je bil pisatelj, gledališčnik in nosilec alternativnih ustvarjalnih ter življenjskih praks tetri družbeno in duovno angažiran kulturni delavec. Njegov literarni opus obsega roman Djeja, zbirko refleksij Samorodnice, pesniški zbirki Stopinje v molku in Potovanja, osebni esej Romanje domov: pisana iz zapuščenih krajev, v soavtorstvu pa esjetične pogovore Etos sodobneg bivanja, eseje in zapise pa je objavljaj v različnih literarnih revijah. (O.K.)

Heimatdienst ponuja NSKS izvensodsno poravnavo...

CELOVEC - Desničarski koroški Heimatdienst (KHD), ki je šele konec pretelega tedna napovedal tožbo proti Narodnemu svetu koroških Slovencev (NSKS) zaradi očitka, da je KHD reakcionaren, protimanjšinski in da skuša uničiti slovensko narodno skupnost na Koroškem, je sedaj pripravljen na izvensodno poravnavo. Kakor je včeraj povedal predsednik KHD Josef Feldner, bi se KHD zadovoljil s tem, da NSKS očitke javno prekliče in sicer v obliki častne izjave. Ožje vodstvo NSKS je izreklo ostre očitke na račun Heimatdiensta na tiskovni konferenci pretekli teden na Dunaju. (I.L.)

CELOVEC - Manjšina

Desničarski FPK zahteva preštevanje manjštine

Enotna lista zahtevo odločno zavrnila

CELOVEC - Dejstvo, da se koroški Slovenci zaradi notranjih sporov ne morejo dogovoriti za skupno politično zastopstvo manjštine, je očitno voda na mlin vladajočih desničarskih sil na Koroškem. Tako je predsednik poslanskega kluba nove svobodnjaške stranke (FPK) Kurt Scheuch konec prejšnjega tedna vnovič zahteval preštevanje slovenske manjštine. Enotna lista (EL) pa je Scheuchove izjave takoj zavrnila. »Trditev Scheucha, da naj bi upravičen zahteva po skupnem demokratičnem zastopstvu potrjevala upravičenost zahteve po ugotavljanju manjštine, je milo rečeno nesenzorna in v nobenem primeru stvarna,« je članu stranke koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja odgovoril predsednik deželne EL Vladimír Smrtnik.

Smrtnik je še poudaril, da koroški Slovenci zares potrebujejo rešitev vprašanja zastopstva, ki dejansko upošteva pluralnost in vse legitimirane politične dejavnike slovenske narodne skupnosti. V tem smislu da je deželna EL tudi že predložila konkretni predlog, ki je – tako EL v tiskovni izjavi – medtem naletel na pozitivni odmev tudi pri pristojnem ministru za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanu Žekšu ter pri komisiji za mednarodne odnose Državnega sveta Slovenije. Konkretno EL predlaže ustanovitev Koordinacijskega odbora, v katerem bi bile enakopravno zastopane vse tri politične organizacije manjštine (NSKS, ZSO in SKS) ter EL kot samostojna stranka koroških Slovencev.

Predsednik EL je ob tem vnovič pozval vse tiste politične dejavnike slovenske narodne skupnosti na Koroškem, ki se še niso opredelili do predloga EL, da do njega zavzamejo stališče. (I.L.)

PRISTANIŠČA - Nekoliko manj negativni podatki za januar in februar

V tržaškem pristanišču prvi znaki oživljanja pretovora

V prvih dveh mesecih 6,7-odstotna rast, v februarju pa že 9 odstotkov več kot lani

TRST - Po podatkih, ki so jih za letošnji januar in februar zbrali v uradih tržaške Pristaniške oblasti (Autorită Portuale), se je v začetku leta nadaljevala rast pristaniškega pretovora. V primerjavi s prvima dvema mesecema leta 2009 se je skupni pretvor povečal 6,7 odstotka, medtem ko je bil v februarju glede na enak lanski mesec večji za dobro 9 odstotkov.

Skupni pretvor, ki je znašal 7.279.102 ton blaga, je bil za več kot 450 tisoč ton večji od pretovora v prvih dveh mesecih lanskega leta, ko je znašal 6.822.635 ton. Da se pretvor prebuja, kaže tudi podatek, da je bil januarja za 4,7 odstotka večji kot v enakem lanskem mesecu, medtem ko je februarja stopnja medletne rasti presegla 9 odstotkov.

Rast pretovora so zabeležili pri vseh vrstah blaga. Najbolj, z 19 odstotkov, se je povečal pretvor različnega blaga v palatah, za 4,2 odstotka je zrasel pretvor tekočih razsutih tovorov in za 1,3 odstotka pretvor razsutih trdih tovorov. Izstopa tudi podatek o prometu z ro-ro ladnjami oziroma trajekti, saj so v prvih dveh mesecih leta pretovorili 32.564 tovornjakov, kar je za dobrih 7500 tovornjakov ali za 26 odstotkov več kot v enakem bimesecu lanskega leta, ko jih je bilo 25.850. Če primerjamo količino blaga, ki so ga vozili tovornjaki, pa je rast še izrazitejša, od 672.264 na 872.672 ton ali 30-odstotna.

Učinki gospodarske krize pa še naprej dušijo pretvor kontejnerjev, ki je tudi v letošnjih prvih dveh mesecih z negativnim predznakom. Februarja so na sedmem pomolu pretovorili za 13 odstotkov manj kontejnerskih enot (TEU) kot februarja lani, medtem ko je obračun prvih dveh mesecev leta negativen za 17,3 odstotka. Pretovorjeno je bilo namreč 40.139 TEU, medtem ko so jih v enakem lanskem obdobju pretovorili 48.546 TEU. Manj izrazit je bil padec pretovora, če upoštevamo količino v kontejnerjih transportiranega blaga, ki ga je bilo za 7 odstotkov manj kot januarja in februarja lani.

DEŽELA FJK ZA ENO SAMO PRISTANIŠKO OBLAST V DEŽELI

TRST - Dežela FJK, ki podpira projekt banke Unicredit za skupno logistično platformo treh pristanišč v Furlaniji-Julijski krajini, se ne ogrevata za komisarsko upravljanje tega sistema, ampak predlagata skupno dejelno pristaniško oblast. Predlog za »super pristanišče« Trst-Tržič namerava deželna uprava

Kontejnerska ladja na raztovoru ob sedmem pomolu

ARHIV

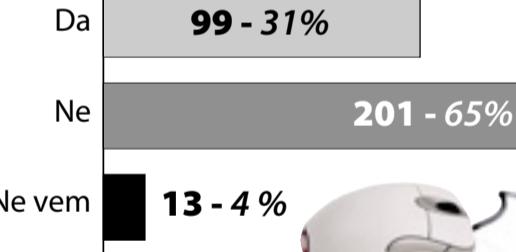
vključiti v sporazum med deželjo in državo, ki je sicer še v fazi tehnične priprave. Sporazum naj bi zunanj minister Franco Frattini, minister za infrastrukturo Altero Matteoli, podsekretar pri predsedstvu vlade Gianni Letta in predsednik Dežele FJK Renzo Tondo z oddornikom za infrastrukture Riccardom Riccardijem podpisali ob režiskem omiziju med Deželom FJK in državo za razvoj severnega Jadrana. Kot je znano, načrtovana logistična platforma z zmogljivostjo več kot dva milijona kontejnerskih enot (TEU) predstavlja velik naložbeni zaloga, saj naj bi vanjo investirali približno milijardo evrov, od česar naj bi prišlo 300 milijonov iz javnega proračuna.

Proračunska sredstva, tako evropska kot državna, bodo potrebna tudi za okrepitev železniških povezav za novo platformo, ki naj bi v severni Jadrani privabila pretežni del tovorov za oziroma iz Bavarske, Avstrije in vse srednje oziroma vzhodne Evrope. Torej natanko isti trgi, na katerih se sklicujejo tudi v koprskem pristanišču. Kako se bo ta partija, ki se tokrat kaže veliko bolj konkretna kot ob podobnih poskusih v preteklosti, iztekel za edino slovensko pristanišče, je za zdaj še uganka, logika pa bi hotela, da bi v Sloveniji na sodelovanje z ostalimi severnojadranskimi pristanišči gledali nekoliko manj nezaupljivo, kot se je to dogajalo doslej. (vb)

SPLETNA ANKETA - Velik odziv bralcev KB 1909 po presoji večine bralcev ne bi »smela« upravljati Postojnske jame

Dve tretjini naših bralcev (65 odstotkov) se ne strinjajo s kandidaturo go-riske (slovenske) finančne družbe KB 1909, da bi upravljala sistem Postojnske jame in Predjamskega gradu. Z njeno prijavo na razpis za nakup podjetja Turizem Kras, ki ima koncesijo za upravljanje jame, je namreč izrazilo strinjanje le 31 odstotkov sodelujočih v naši anketi. Sklepamo, da je prišla večina odgovorov iz Slovenije, kjer ne samo na Italijane, ampak tudi na Slovence iz Italije mnogi gledajo z nezaupanjem. To je - sicer majhen - dokaz, da so besede o vzpostavljanju skupnega slovenskega gospodarskega prostora, potem ko kulturnega gradimo že desetletja, še vedno samo besede in da je do dejanih še zelo dolga pot. Tako kot je preteklo nedeljo v Botaču opozoril minister Žekš, ko je dejal, da obramba nikoli ne pelje do zmage.

Ali se strinjate s kandidaturo finančne družbe KB 1909 za upravljanje Postojnske jame?

LETALIŠČA - Po aprilske skupščini konzorcija

Javne uprave bodo svoje lastniške deleže prodale Deželi

RONKE - Upravni svet konzorcija javnih uprav, ki je večinski lastnik letališčne družbe Aeroporto FVG, je na včerajšnji seji sklenil za sredino prihodnjega meseca sklicati skupščino delničarjev, na kateri bodo ti formalizirali pristanek k prodaji svojih lastniških deležev Deželi FJK.

Skupščina letališčkega konzorcija bo 14. aprila v drugem sklicanju, na dnevnom redu pa bo informacija o pogajanjih z deželno upravo in pooblastilo predsedniku konzorcija za sklenitev prodaje v vrednosti 5,2 milijona evrov.

Dežela FJK, ki ima danes 49-odstotni lastniški delež, bo z nakupom, ki ga mora odobriti še deželni odbor, postala edini lastnik letališke družbe.

Člani konzorcija se bodo po aprilski sestali še na eni, najbrž zadnji skupščini, na kateri se bodo dogovorili o prihodnosti konzorcija oziroma o njegovi razpustitvi. Njegovi člani so Občina Trst s 37,7-odstotnim deležem, Pokrajina Trst (10,1%), tržaška Trgovinska zbornica (10,1%), Pokrajina Gorica (8,1%), Pokrajina Pordenon (9,6%) in Pokrajina Videm (8,2%).

POVEZAVE - Od nedelje

V Ronkah poletni vozni red poletov

RONKE - S prehodom na poletni čas bo v nedeljo, 28. marca na letališču v Ronkah začel veljati poletni red poletov. Ponudba letalskih povezav se bo obogatila s poleti v Beograd, ki jih bo spet vzdrževala srbska letalska družba Jat Airways, in v Trapani, kamor bo letal nizkocenovni prevoznik Ryanair. Irska letalska družba bo obnovila tudi dvakrat tedenske povezave z Birminghamom, medtem ko bodo poleti v London postali dnevni. S 25. majem bo Ryanair uvedel nove lete v Duesseldorf-Weeze in nadaljeval prekinjene polete v Bruselj in Cagliari.

Alitalia bo v poletnem času letela v Rim petkrat na dan in včas dan v Neapelj in Catania. Lufthansa bo povečala na štiri vsakodnevne polete v Muenchen, medtem ko bo Air Dolomiti od 12. junija do konca avgusta vzdrževal vsako soboto neposredno zvezo z Olbio na Sardiniji. Družba Bellair pa bo nadaljevala dvakrat tedenske zveze s Tirano.

EVRO

1,3519 \$

+0,4

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

23. marca 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	23.3.	22.3.
ameriški dolar	1,3519	1,3471
japonski jen	122,16	121,25
kitaški juan	9,2285	9,1961
russki rubel	39,8828	39,9540
indijska rupija	61,5860	61,4080
danska krona	7,4405	7,4404
britanski funt	0,90050	0,89900
švedska krona	9,7285	9,7585
norveška krona	8,0420	8,0445
češka koruna	25,442	25,465
švicarski frank	1,4321	1,4348
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	264,61	265,30
poljski zlot	3,8952	3,9250
kanadski dolar	1,3777	1,3788
avstralski dolar	1,4742	1,4815
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,0725	4,0915
litovski litas	3,4528	3,4528
latviški lats	0,7081	0,7080
brazilski real	2,4081	2,4384
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,0863	2,0884
hrvaška kuna	7,2605	7,2600

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

23. marca 2010

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesečev

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,24606	0,28353	0,43375	0,89125
LIBOR (EUR)	0,36688	0,5825	0,8975	1,1925
LIBOR (CHF)	0,401	0,637	0,948	1,213

ZLATO

(99,99 %) za kg

+4,76

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

23. marca 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	14,06	+0,72
INTEREUROPA	4,42	-1,78
KRKA	68,75	+1,25
LUKA KOPER	22,52	+0,09
MERCATOR	160,10	-0,17
PETROL	299,31	+0,44
TELEKOM SLOVENIJE	123,65	+2,31

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA		
AERODROM LJUBLJANA	29,84	-0,94
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	12,00	-
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	22,15	+0,64
POZAVAROVALNICA SAVA	10,50	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	430,00	-0,92
SAVA	189,67	+1,17
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	24,90	+1,97

MILANSKI BORZNI TRG

23. marca 2010

FTSE MIB: +0,63

delnica</

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

INDUSTRIJA - Na pobudo deželne uprave bodo ustanovili tri stalna omizja

Skupaj bodo načrtovali »preporod« škedenjske železarne

Delovne skupine za vprašanja dela, okolja in razvoja - Kdo bo v prihodnosti lastnik, je velika neznanka

Po velikonočnih praznikih naj bi se zasele sestavljati tri delovne skupine, ki bodo obravnavale napovedano preoblikovanje škedenjske železarne. Tri različna stalna omizja bodo pristojna za vprašanja dela, okolja in razvoja. To je rezultat včerajnjega srečanja, ki ga je sklical in vodil predsednik deželne uprave FJK Renzo Tondo.

Srečanja so se poleg predsednika Tonda udeležili deželni odbornici Alessia Rosolen (za delo) in Sandra Savino (za finance), predstavniki podjetja Servola spa, predstavniki sindikatov, tehnični deželne agencije ARPA, tržaški župan Roberto Dipiazza in predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Vsi so se strinjali, da bo potrebno zajamčiti razvoj proizvodnih dejavnosti, hkrati pa zaščito delavcev in okolja. »S trenutno gospodarsko sliko je delo prioritetno, združenje občanov pa je ravno tako pomembno,« je povedal Tondo in pristavljal, da je treba o prihodnosti tovarne razmišljati razumno in previdno.

Na pobudo deželne uprave bodo ustanovili tri specifične delovne skupine, ki jih bodo sestavljali predstavniki vseh soudeženih subjektov. Skupino, ki bo obravnavala vprašanje delovne sile, bo vodila deželna odbornica Alessia Rosolen. Omizje o okolju bo koordinirala pokrajinska uprava, omizje o razvoju pa Občina Trst. Člane skupin naj bi imenovali čim prej, da bi prvi sestanki stekli že takoj po velikonočnih praznikih. Deželni predsednik Tondo pa bo s posebnim odborom koordiniral vse tri delovne skupine. Novonastali odbor bo med drugim dolčil smernice za deželni zakon, ki bo s primernimi finančnimi sredstvi spodbudil »preporod« škedenjske tovarne.

Vodstvo železarne je potrdilo, da se posopek preoblikovanja kljub prodaji podjetja nadaljuje. Do leta 2015 naj bi žeze opustili, v načrtu pa so druge dejavnosti in infrastrukture, kot elektrarna in logistična platforma. Sindikati so predlagali, naj se predstavniki krajevnih uprav udeležijo državnega omizija o železarski industriji, ki bo pod mentorstvom ministrstva za gospodarski razvoj sledilo tudi prodaji podjetja Lucchini. Ruska skupina Severstal je odkupila preostali delež in zdaj neposredno upravlja železarni v Trstu in Piombinu, vse skupaj pa prodaja. Kdo bo prihodnji lastnik železarne, ni znano. Po navedbah borzne tiskovne agencije Dow Jones se za nakup zanimata italijanska skupina Malacalza in indijska Tata.

Škedenjska železarna naj bi do leta 2015 opustila žeze
KROMA

DEMOKRATSKA STRANKA - Stališče o projektu banke Unicredit po izjavah Riccardija Logistična platforma severnega Jadrana odlična priložnost za razvoj FJK in Trsta

Demokratska stranka zahteva, da se s projektom banke Unicredit za ustanovitev t.i. Logistične platforme severnega Jadrana nadaljuje, vsakdo pa mora odigrati svojo vlogo do konca. To mora veljati še predvsem za politike in z desno sredino v Trstu, ki mora javno povedati svoje stališče. Iz Unicredita je jasen znak, da »zdaj ali nikdar več«, pravi DS in opozarja, da podjetniki oz. morebitni vlagatelji ne bodo v nedogled odvisni od tistih krogov, ki podpirajo imobilizem pod znanim geslom *no se pol*. Če se no bo v tem smislu ves Trst zavzel za novo logistično ploščad med Trstom, Tržičem in Porto Nogarom, bo zaseben kapital šel v Tržič in bo Trst še bolj nazadovao.

To sta poudarila pokrajinski tajnik Demokratske stranke Roberto Cosolini in poslanec Ettore Rosato na tiskovni konferenci, na kateri sta podala uradno stališče pokrajinske DS. Govornika sta izšla iz besed deželnega odbornika Ric-

Tiskovna konferenca pokrajinskega tajnika Demokratske stranke Cosolinija in poslanca Rosata
KROMA

carda Riccardija, ki je na pondeljkovem posvetu ISTIEE v hotelu Savoia povedal, da bo lahko vsa tri pristanišča upravljala nova Pristaniška oblast. Njenega predsednika bosta skupaj imenovala pred-

sednik Dežele Furlanije-julijske krajine in ministrstvo za infrastrukture, je predlagal Riccardi in s tem zavrnil prvotno zamisel, da bi nov pristaniški sistem upravljal komisar, ki bi ga imenoval Rim.

Zato je treba zadevo zdaj poglobiti, sta poudarila Cosolini in Rosato in spomnili na nekatere pomembne še ne-rešene vprašanja na Tržaškem, začenši z logistično platformo. Cosolini je naglasil, da »je nujno prenehati s šalami«, ker je skrajni čas za njeno gradnjo. Dalje so vedno v zvezi s projektom Unicredita nujni krepitve železniške infrastrukture na Tržaškem in ustrezna financiranja, pravi DS. Še najbolj pomembna pa so jasna stališča javnih institucij in uprav z namenom skupnega nastopanja Trsta, Tržiča in Gorice. Demokratska stranka torej odločno podpira ustanovitev nove Pristaniške oblasti s še večjimi pristojnostmi, ki bi upravljala ves deželni pristaniški sistem. Toda nujno je, da tržaška desna sredina jasno pove, kaj namerava, je dodal Cosolini, ker ni mogoče po eni strani trepljati ljudi po ramenih, po drugi pa nato iste ljudi zahrbitno oškodovati.

A.G.

ČLOVEK IN OKOLJE - Javno srečanje v Aristonu

Pri izbirah je tudi mnenje uporabnikov koristno ...

Človek in okolje imata pri odločitvah, ki zadevajo naš vsakdan in našo prihodnost, poglavito vlogo. Nikakor ne smemo dovoliti, da bi drugi - država in dežela odločali za nas. Hitra železnica, uplinjevalniki, odpadki, voda, energija, prevozi, gradnje - zakaj nas o tem nihče ne vpraša za mnenje? Zakaj o tem odločajo le oblasti in ne ljudje? Taka in podobna so vprašanja, ki si jih postavljata skupina ljudi, ki prireja jutri ob 17.45 v kinodvorani Ariston (Drevored Gessi 14) javno srečanje, na katerem bodo jasno opozorili na pravice in želje državljanov in delavcev, ki jih večkrat tako krajevne kot državne oblasti prezirajo.

Pobudo so včeraj predstavili v kavarni Tommaseo, kjer so organizatorji Dario Visintini, Sergio Faccini, Alberto Gava in Willy Puglia opozorili na življensko potreben soocanje z uporabniki in sindikati, za sinergije in za skupno sponanje nadaljnji ukrepov. Prepričani so, da je treba okrepliti soudeželje ljudi pri odločanju. Jutri bodo za govorniško mizo se-

Predstavitev pobude v kavarni Tommaseo

KROMA

deli sprevodnik Dante De Angelis, ki je bil ob službo, ker je opozoril na pomanjkljivo varnost na vlakih, predstavnica odborov iz Mugella Simona Baldanzi, pred-

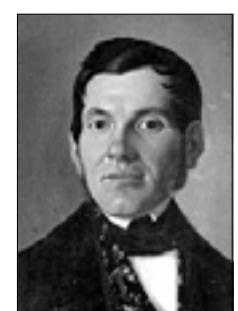
stavnik odbora proti avtocestni povezavi Karnija-Cadore in predstavnik deželnega združenja Legambiente Andrea Wrenfennig. (sas)

NARODNI DOM - Danes

Uveljavitev Kalistrov in Gorupov v Trstu

Danes se nam obeta zanimivo kulturno srečanje v Narodnem domu v Trstu. Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu in uredništvo slovenske zgodovinske revije Kronika iz Ljubljane vabita na predstavitev posebne tematske številke omenjene revije Kronika, ki je v celoti posvečena rodbinam Kalister in Gorup. Ime Kalister se je ohranilo v spominu tržaških Slovencev kot sinonim uspešnega podjetnika, bogataša in mecenja slovenskega rodu.

Prispevki, ki so objavljeni v posebni številki Kronike, nam prinašajo kopico podatkov o članih obeh sorodnih družin, ki so se uveljavili v slovenskem, hrvaškem in širšem evropskem prostoru. Nekateri prispevki nam prinašajo precej novega glede življenja in dela Janeza Nepomuka in Franca Kalistra ter njihovega sorodnika Josipa Gorupa v Trstu od leta 1840 dalje pa vse do prve svetovne vojne. Odrgne se namaj znana plat slovenske zgodovine Trsta, ki pa potrjuje prisotnost in uveljavitev Slovencev v

PORTRET JOSIPA GORUPA

samem osrčju meščanskega Trsta.

Na predstavitev bo prisoten tudi gospod Alfred Whycombe, pravnuk Josipa Gorupa, ki je vsestransko podprt pobudo. Posebna zahvala gre gospodu Janku Boštjančiču, ki je sprožil zamisel o publikaciji, ki naj bo posvečena družinama Kalister in Gorup. Posebna in največja zahvala gre seveda uredništvu revije Kronika, ki je zbrano gradivo objavilo v posebni številki. Prav tako gre zahvala vsem sponsorjem, ki so podprli iniciativo: v tržaškem primeru gre za tržaško podružnico Nove Ljubljanske banke.

URBANISTIKA - Sklepi tržaškega občinskega sveta

Nove gradnje pod Križem in na vzhodnem Krasu

Novi gradbeni posegi na obzorju tudi na območju Sv. Magdalene Spodnje

Tržaški občinski svet je odobril pet sklepov, s katerimi je dejansko prizgal zeleno luč za gradnjo novih poslopij pod Obalno cesto, v mestu, na Opčinah in pri Bazovici. Sklepe so podprli svetniki desnosredinske večine in nekateri predstavniki opozicije, medtem ko se drugi svetniki leve sredine ali vzdržali ali pa glasovali proti.

Dva sklepa zadevata nove gradnje pod Obalno cesto, in sicer na območju pod Križem. Na Opčinah bodo nova poslopja zrasla v Ul. Refoška, v mestu bodo gradili na območju Sv. Magdalene Spodnje, peti sklep pa zadeva nove gradnje pri Bazovici. To so zadnji gradbeni načrti, ki jih je Občina obravnavala pred novim regulacijskim načrtom, je v svojem posegu puščal predsednik občinske urbanistične komisije Roberto Sasco.

Vodja Demokratske stranke Fabio Omero je bil že ob sprejemu podrobnostnih načrtov za nove gradnje opozoril na velik vpliv, ki ga bodo imeli na okolje, in to predvsem na območju pod Obalno cesto. Na ponedeljkovi seji je ponovil takratno kritiko desnosredinskih večin. Ta se je pred dobrim desetletjem hudovala nad leta 1997 odobrenim regulacijskim načrtom. Napadla je takratnega župana Riccarda Illyja, ker naj bi bil sprostil gradnje na občinskem območju. Tem demagoškim besedam pa niso sledila dejanja, potem ko so stranke desne sredine prevzele občinske vajeti v svoje roke. Od leta 2001 so imele skoraj deset let časa, da bi bolje uredila vprašanje novih gradenj, predvsem na najbolj občutljivih področjih na občinskem ozemlju. Dva posega pod Obalno cesto sodita v ta okvir.

Omero se je zaustavil tudi ob novih gradnjah na Opčinah. Vzhodnokraški rajonski svet je izdal negativno mnenje o tem načrtu. Ko je občinska urbanistična komisija obravnavala načrt, je predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič oponzoril na divjo gradbeno mrzlico, ki je v zadnjem desetletju zajela Vzhodni Kras. Nova poslopja v Ul. Refoška so le zadnji primer, ki bo - kot mnogi drugi - povzročil prometni kaos v vasi zaradi neprimerne urbanistične ureditve, ozke ulice in pomanjkanja parkirnih prostorov.

Tudi svetniki Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič je bil zelo kritičen do obeh načrtov za nove gradnje pod Obalno cesto, predvsem zato,

Gradnja stanovanj v Križu na območju nabrežinske občine (arhivski posnetek 2009)

KROMA

ker bosta močno vplivala na tamkajšnje naravno območje. Svetnik Di-piazzove liste Giuseppe Collotti pa se je pozitivno izrazil o novih gradnjah na Opčinah (22 novih stanovanj),

»čeprav bo cesta povzročala kak problem.«

Desna sredina je v celoti podprla vseh pet gradbenih načrtov. Leva sredina je glasovala skupno le za na-

črt gradenj pri Sv. Magdaleni Spodnji, pri glasovanjih ostalih načrtov pa so njeni svetniki glasovali proti ali se vzdržali.

M.K.

KONTOVEL - V nedeljo v organizaciji združenja Il pane e le rose

Ob svetovnem dnevnu poezije je Boris Pahor govoril o Srečku Kosovelu

Borisu Pahorju je v prostorih Društvene gostilne na Kontovelu prisluhnilo številno občinstvo

KROMA

MLADI GOSTJE - V tržaški redakciji našega dnevnika

Obiskali so nas srednješolci iz Sv. Ivana in Katinare

Veliko zanimanje za zgodovino in sodobno tehniko našega dnevnika so pokazali učenci tretjih razredov nižje srednje šole sv. Cirila in Metoda (tretji razred iz šole pri Sv. Ivanu in tretji razred podružnične šole na Katinari, ki so nas obiskali v spremstvu učiteljic). O tem, kako vsak dan nastaja Primorski dnevnik in kako pride rano zjutraj na domove naročnikov, jim je spregovoril odgovorni urednik Dušan Udovič

VIRI ENERGIJE Fotovoltaika: Repentabor peti v Italiji!

Združenje Legambiente je v Rimu predstavilo poročilo o obnovljivih virih energije v Italiji (o tem poročamo posebej). Poročilo omenja najbolj »zelene« občine, ki proizvajajo čisto energijo s pomočjo sonca, vode, vetra, zemlje in biomas. Občine tržaške pokrajine se niso posebno izkazale, z eno samo izjemo. Na lestvici 50 »najbolj fotovoltaičnih« občin je Repentabor zasedel zelo zavidljivo peto mesto v državi. S fotovoltaičnimi sistemmi proizvajajo v malih kraških občini dober megavat energije oziroma 115,5 kilovata za sto prebivalcev. Občina pod Tabrom se je na visoko peto mesto v državi povzpela s fotovoltaičnimi paneli, ki od novembra 2008 črpajo sončno energijo v tovornem terminalu na Fermetičih. Gre za eno večjih fotovoltaičnih napeljav v Italiji, saj zaobjema 19.000 kv. metrov površine. Občina Repentabor šteje okrog 900 prebivalcev in tako jo je megavat ponesel tik pod zmagovalni oder ... (af)

KULTURA

Bogat teden v TK

V Tržaški knjigarni je predvelikonočni čas posebno pisan in živahan. Delno zato, ker jo krasijo številne butare in pisnice, ki veljajo za priljubljene in tradicionalne velikonočne okraske. Delno pa zato, ker imajo jutri in v soboto na sporedu dva zanimiva kulturna dogodka.

Jutri bodo ob 18. uri predstavili dvojezično pesniško zbirko Aleksija Pregarca, ki je izšla pri tržaški založbi Hammerle editori.

Novo pesniško zbirko tržaškega pesnika je prevedla Jolka Milič. O knjigi Zavratna usoda - Subdola sorte bosta spregovorila Jurij Paljk in Claudio Martelli.

V soboto bodo v galeriji Tržaške knjigarne odprli razstavo Stereogramska okna, na kateri se bo predstavil Ljubo Radovac, v Celju rojeni fotograf in slikar, ki živi in ustvarja v Kopru. Pričetek ob 18. uri.

»Poezija je univerzalna domovina, kjer se narodi srečujejo preko besed vseh barv in zvokov. Sposobna je razbrati bistvo in dostojanstvo slehernega človeškega bitja, hodi preko krajev in meja ter prinaša mir in razumevanje drugega.« Te besede je generalna direktorica sklada za kulturo Združenih narodov Unesco, Bolgarka Irina Kovkova, izrekla ob letošnjem svetovnem dnevu poezije, ki ga Unesco prireja od leta 1999. Kot znano, so svetovni dan poezije v nedeljo obhajali tudi na Tržaškem, kjer je potekal v znamenju spomina na slovenskega in hkrati univerzalnega pesnika - Srečka Kosovela. Slednjega in njegovo poezijo ni počastila samo Zveza slovenskih kulturnih društev z nedeljsko dopolnansko posrečeno pobudo ob Kosovelovem doprsnem kipu v tržaškem Ljudskem vrtu, saj je bilo pesniku Krasu posvečeno tudi množično obiskano srečanje v zgodovinskem lokalnu Društvene gostilne na Kontovelu, ki ga je priredilo neprofitno združenje Il pane e le rose, ki je za to priložnost v svojo sredo povabilo drugo »legendo« slovenske in tržaške književnosti, se pravi Borisa Pahorja. Prav kontovelsko srečanje je italijanska država komisija za UNESCO med drugim vključila v spored svojih pobud.

Pahor, ki je Kosovelu med drugim posvetil tudi knjigo v italijansčini, ki je leta 1993 izšla pri založbi Studio Tesi v okviru zbirke Civiltà della memoria, je v pogovoru, pri katerem so ob »duši« združenja Il pane e le rose Edoardom Kanzianom sodelovali pesnika Roberto Dedena-ro in Marko Kravos ter mladi kritik Riccardo Redivo, orisal zgodovinski okvir, v katerem je nastala Kosovelska poezija in ki sta ga zaznamovala prva svetovna vojna, nastanek fašizma ter diskriminacija slovenskega jezika in kulture, vse do pesnikove prerane smrti kmalu po njegovem zadnjem predavanju o umetnosti in proletariatu, ki ga je držal rudarjem v Zagorju ob Savi. Razgovor o Kosovelu se je prepletal z branjem poezij, ki jih je podajala igralka Liliana Saletti, medtem ko je umetnica Doriania Mitri Borisu Pahorju v dar izčila svojo izvirno grafiko.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Stiska zaradi prenizkih denarnih sredstev

Ali lahko »posodobitev ponudbe« prepreči »umiranje na obroke«?

Težave orisali ravnatelj NŠK Milan Pahor ter predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič oz. Drago Štoka

V manjšini se veliko šušlja o kriznih žariščih znotraj ustanov naše skupnosti. Ena izmed teh je žal tudi Narodna in študijska knjižnica, ki s svojim dragocenim knjižnim fondom predstavlja pravo bogastvo za nas tržaške Slovence. O težavah, ki pestijo NŠK smo že pisali prve dni marca, ko so se člani upravnega in nadzornega odbora ter predstavniki osebja NŠK in Feiglove knjižnice iz Gorice srečali s predsednikoma obeh krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štokom. No, čas, ki sta si ga predsednika vzela za razmislek, se je iztekel, tako da smo se pozanimali o razvoju dogodkov.

Ravnatelj NŠK **Milan Pahor** nam je obudil vzroke stiske, v katero je zabredel knjižni hram zaradi prenizkih denarnih sredstev. Knjižnica namreč že 10 let prejema isto vsoto tako iz Italije kot iz Slovenije in zato je v zadnjih treh letih zabeležila primanjkljaj (okrog 20 tisoč evrov). Na srečanju s predsednikoma so člani knjižnice predčili predvsem dva nujna ukrepa, in sicer znižanje oz. izničenje najemnin v Trstu in Gorici ter drugačno porazdelitev prispevkov manjšini - knjižnici v korist.

»Že na prvem srečanju je bilo jasno, da bo težko, danes pa je odprava najemnin samo še utvara. Potrebe, želje, hotenja, luknje, krize in stiske so namreč povsod, tako da nam ne morejo zagotoviti, da bi NŠK prejemala več prispevkov,« je dejal Pahor. Denarna dotacija iz Slovenije je bila v primerjavi z lanskim letom nižja, pa tudi od Dežele še vedno ne vedo, koliko bodo prejeli. »Če povzamemo je torej denarja malo manj kot lani, sprememb pri delitvi ne bo, problemi pa ostajajo vedno isti. Znaš smo se na križišču. Predsednika smo opozorili tudi na dejstvo, da 31. marca zapade sodelavki terminska izobraževalno-delovna pogodba in ugotoviti moramo ali jo

Prostori Narodne in študijske knjižnice v Ulici Sv. Frančiška 20

lahko zaposlimo ali pa prekinemo delovno razmerje. Drugi možnosti namreč ni.« Ravnatelj Pahor je pri tem opozoril, da je knjižnica še pred nekaj leti razpolagala s štirimi knjižničarkami, danes pa sta ostali le dve in sodelavka s pogodbo bi nadomestila vsaj eno izmed njih. Obstaja pa še problem Odseka za zgodovino. »Rečeno je bilo, da je lukšuz, da je nepotreben in da bi bilo bolje, ko bi se ga oddalo kaki znanstveni ustanovi v Sloveniji - v Kopru ali Ljubljani.«

Pahor je zaskrbljen, saj so se znašli v hudi zagati, ki predvideva spremembo tega, kar so. »To pomeni umiranje na obroke in ni nobena reorganizacija ali sinergija. Nobene perspektive ni. Poraja se mi

vprašanje, ali smo sploh še potrebni...« Sveda se pri NŠK zavedajo, da obstajajo še hujše težave in da bi se njihov primanjkljaj v primerjavi z drugimi še dalo rešiti. Veličko drugih slovenskih ustanov bo moralno namreč v kratkem odpustiti svoje uslužbence, kar pa po Pahorjevem mnenju ne pomeni reševanje stanja, pač pa le klestenje. »Čez leto dni se bomo znašli naistem, saj je denarja vse manj. Zagnati moramo vik in krik, si boriti za večji prispevek, ne pa za manjšega. Saj ni rečeno, da bi bili tako uspešni, vsaj občutek pa bi bil tak, da smo nekaj naredili...« Ravnatelj se je celo spraševal, ali ne bi bilo bolje, ko bi se demonstrativno razpustili, kot so storili na Koroškem. »Jasno je namreč, da nas hoče

Italija zreducirati, tako da reže malo tu in malo tam. Hiramo pod vsakoletnim pritiskom, ki ne daje nobene gotovosti. V Sloveniji nas z nasmeškom trepljajo, češ da nas ne bodo pozabili, ampak dejstvo je, da tu di tam prejemamo manj in tako se ne da živeti.«

Odgovore smo poiskali seveda tudi pri njihovih sogovornikih. Predsednik SKGZ **Rudi Pavšič** se je v stanju NŠK povoril z njenim predsednikom Viljemom Černom in ga opozoril na dolgoletne prispevke SKGZ NŠK-ju in o ugodnostih, ki jih v zvezi z najemnino že koristijo. »Precej smo investirali v posodobitev goriške knjižnice z dograditvijo prostorov in nekaj podobnega, nameščamo storiti tudi v Trstu. Pripravljeni smo sodelovati za racionalizacije, ki pa ne pomenijo krčenja ali umiranja na obroke,« je poudaril Pavšič. Dodal je, da je treba ugotoviti, kako bi lahko knjižnico vključili v nek sistem izobraževanja (podobno kot v Gorici) in tako ustvarili sinergijo med raznimi ustanovami, ki skrbijo za mlade in za izobraževanje. »V okviru tega procesa bi nato ustvarili mrežo, ki bi bila na nek način s finančnega vidika bolj racionalna in bi imela večji učinek na končnih uporabnikih. Projekt predvideva vsebinsko in prostorsko posodobitev knjižnice, ki bi bila povezana s knjigarno in bi koristila precej več prostora od tega, kar ga ima danes. Knjižnica mora prvenstveno investirati v knjižni del, v ponudbo vse širših uslug mlajšim (pa ne samo) odjemalcem.« Brisanje najemnin pa bi po Pavšičevem mnenju pognalo efekt domino med ostalimi organizacijami.

Predsednik SKGZ se je zaustavil tudi pri »infocentru« v Narodnem domu. Dejal je, da so že pred časom predlagali ustanovitev konzorcija raznih potencialnih in realnih uporabnikov tega prostora, kar bi na nek način stroškovno razbremenilo NŠK in centru dalo eno trajnejšo obliko funkcionalnosti. Pa tudi za Odsek za zgodovino obstaja rešitev: vključil bi se ga lahko v širši vseslovenski sistem, s tem, da ostane kjer je in hrani svojo specifično nalogo. »Za vsako ceno pa ohraniti sistem takot je, je nerealno - posodobiti se moramo.«

»Kriza je tudi pri nas zajela več ustanov in med njimi tudi Narodno in študijsko knjižnico. SSO vidi eno možno rešitev tudi v imenovanju dveh komisarjev, ki bi pregledata in preučila celotno situacijo in nato nakazala nadaljnje ukrepe.« Tako je mnenje predsednika SSO **Draga Štoka**, ki je trdno prepričan, da je NŠK ena izmed naših poglavitnih ustanov, ki jo velja seveda rešiti. Na tak način, pravi Štoka, bi bilo treba poseči pri vseh naših skupnih ustanovah, ki zaidejo v krizo. Predsednik SSO je pojasnil, da bi obe krovni izbrali po enega komisarja, ki bi ugotovila, zakaj je sploh do težav prišlo. Nekako tako kot za Slovensko stalno gledališče (čeprav ni NŠK deficitarna, op.p.), je namreč treba preveriti situacijo. »Vsi si prizadevamo, da bi Narodno in študijsko knjižnico rešili.«

Sara Sternad

OKOLJSKI SKLAD FAI - V soboto in nedeljo Dnevi pomlad 2010

Bo lepota rešila svet?

Dijakinje Prešerna in Zoisa ponujajo strokovno vodstvo po starorimske Trstu tudi v slovenskem jeziku

Kdor bo ljubil Trst, ali drugo mesto, kdor bo spoštoval Italijo, ali drugo državo, ta bo državljan sveta in vernik okolja.

Nekako tako je dijakinja Francesca Danese, ena izmed sto petintridesetih »vajencev ciceronov« zapisala v poeziji, ki jo je posvetila okoljskemu skladu FAI (Fondo ambiente italiano). Slednje je pred petimi leti začelo hvalevredno akcijo: približati dijakom višjih šol lepote bližnje okolice. Jih spodbuditi k opazovanju, ljubezni, zaščiti Trsta, kot je na včerajšnji tiskovni konferenci povedala njihova »mama« Mirella Pipani. Vsako leto jim približajo delček mesta: lani na primer območje nekdanje umolbine, letos območje okrog starorimskega gledališča. V prostem času so sledili predavanjem strokovnjakov in nato s pomočjo svojih profesorjev izoblikovali pot po rimskem Trstu, nekdajnem Tergeste.

V soboto in nedeljo bodo dijakinje in dijaki svoje znanje dali na razpolago skupnosti. V sklopu prireditve Dnevi pomladi 2010, ki bo istočasno potekala po vsej Italiji, bodo ponujali strokovno vodstvo v italijanskem in slovenskem ciceroni je namreč tudi skupina dijakinj klasičnega liceja Prešeren in Zoisovega zavoda za geometrie.

Skupinski ogledi v slovenščini bodo v soboto ob 11.30, 15.30 in 16.30, v nedeljo pa ob 10.30, 16. in 17. uri. Zbirališče bo ob rimskem gledališču, cicerone pa bodo radovedneže popeljale do bližnjih najdišč rimskega Trsta, mimo Griča sv. Justa, Rihardovega slavoloka, nekdajnega obzidja vse do gledališča ...ki ga večina pozna

Starorimsko gledališče v Trstu

KROMA

le površno. Tudi zato, ker je gledališka arena dostopna le ob redkih priložnostih, kot je spomnila predsednica tržaške sekcije FAI Gabriella Kropf in izrazila željo, da bi bile arheološke najdbe bolj dostopne mestu in turistom. Tiziana Sandrinelli, deželna pred-

sednica sklada FAI, je prepričana, da bo lepota rešila svet, zato jo skušajo njegevi prostovoljci ovrednotiti in zaščiti. Z njimi se očitno strinja vse več ljudi po vsej Italiji: v osemnajstih letih je Dneve pomladi obiskalo pet milijonov ljudi. (pd)

Obrazci 730/2010

Občina Trst sporoča, da bodo od prihodnjega ponedeljka, 29. marca, delili obrazce 730/2010 za prijavo dohodkov za leto 2009. Zainteresirani lahko obrazce, ki jih je vsekakor mogoče dobiti tudi na spletnih straneh www.finante.it in www.agenziaente.it, dobijo pri krajevnih občinskih izpostavah od ponedeljka do petka med 8.30 in 12. uro. V izpostavah za Zahodni Kras (Prosek 220), Sv. Vid-Staro mesto (Ul. Locchi 23/b) in Valmaura-Naselje sv. Sergija (Ul. Paisiello 5/4) so uradi odprtji tudi ob ponedeljkih in sredah popoldne med 14. uro in 16.30. Enak urnik, vendar ob torkih in četrtkih, imajo uradi izpostav za Vzhodni Kras (Doberdobska ulica 20/3 na Općinah), Rojan, Greto in Barkovje (Rojanski trg 3/3), Nova mitnica (Ul. Giotto 2) in Sv. Jakob (Ul. Caprin 18/1). Obrazce je mogoče dobiti tudi v občinskem uradu za odnose z javnostjo v Ul. Procureria 2/a od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30 ter ob ponedeljkih in sredah med 14.30 in 17. uro. Vsak poslicek lahko dobi največ tri izvode obrazcev, za število do petdeset izvodov se je treba obrniti izključno na urad za odnose z javnostjo, za večje količine obrazcev pa na telefonski številki 040-6758476 in 040/6758492 oz. na naslovu elektronske pošte strame@comune.trieste.it in stefanich@comune.trieste.it dan pred dvigom obrazcev.

Okence za družinske težave

Prostovoljno združenje Discanto-Onlus bo od 30. marca imelo okence za pomoč pri reševanju družinskih težav, ki bo delovalo v dnevnu centru v Ul. Giacinto Gallina 1 ob torkih med 10. in 12. uro in petkih med 17. in 19. uro, telefon 040-2410559.

Posvet o e-learningu

V zborni dvorani tržaške univerze bo danes z začetkom ob 9. uri pod gesmom Oblikovati sistem za internetno izobraževanje potekal posvet o t.i. e-learningu oz. o novih platformah za izobraževanje na daljavo v Furlaniji-Julijijski krajini, ki ga prirejata univerzi v Trstu in Vidmu, visoka šola Sissa in deželno odborništvo za šolstvo. Cilj posveta je uresničiti pogoje za stalno soočanje med ustanovami, ki delujejo na področju raziskovanja in izobraževanja v FJK, o čemer bo govorilo okoli dvajset izvedencev. Program posveta je na voljo na spletni strani univerze www.units.it, kjer bo tudi mogoče slediti poteku posveta, medtem ko bodo v zborni dvorani tržaškega vsečilišča delovale tudi nekatere stojnice podjetij Bip Computer, Polycom, Tradinvest Tv in same univerze.

Koncert tria Ecoensemble

V okviru sredinih koncertov, ki jih v svojih prostorih prireja konservatorij Giuseppe Tartini, bo drevi ob 20.30 nastopil Trio Ecoensemble, ki ga sestavljajo Morena Mestieri-flavta, Paola Fundarò-oboja in Anna Bellagamba-klavir. Na sporedu bodo dela Delanoffa, Gauberta, Arnolda, Stravinskega, Demerssemana in Berthelemyja.

Drevi film Cosmonauta

Krožek Lumiere prireja drevi ob 20. uri v prostorih SKD Ivan Grbec v Škednju (Škedenska ulica 124) ogled filma Susanne Nicchiarelli Cosmonauta. Vstop je dovoljen članom krožka, včlaniti pa se je mogoče pri vhodu.

Predstavitev romana

Mary B. Tolusso

V knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolo 20 bodo jutri ob 18. uri predstavili roman pisateljice Mary B. Tolusso L'imbalsamatrice, ki je izšel pri založbi Alberto Gaffi. Z avtorico se bo sta razgovarjala novinar dnevnika Il Piccolo Alessandro Mezzena Lona in dekanja tržaške Leposlovne in filozofske fakultete Cristina Benussi.

DSI - Uvod z likovno razstavo Umetniki za Karitas

»Okrnjeni Piranski zaliv je za Slovence krivica«

Knjigo Berta Pribaca predstavila Loredana Gec in Milan Gregorič

Loredana Gec, Bert Pribac in Milan Gregorič na večeru DSI

KROMA

Glavni imenovalec ponedeljkovne srečanja Društva slovenskih izobražencev je slonel na binomu umetnosti in raziskovanje: umetnost besednega in likovnega izražanja ter raziskovanje novih likovnih oblik in naše polpretekle zgodovine. Osrednja gosta večera sta bila namreč pesnik, pisatelj, esejist in raziskovalec Bert Pribac, ki je ob publicisti Miljanu Gregoriču in radijski urednici Loredani Gec, predstavil svojo zadnjo knjigo Piranski zaliv je lahko samo Piranski, druga gostja večera pa je bila razstava Umetniki za Karitas. Odprli sta jo organizatorka pobude Jožica Ličen in likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.

Srž problema je v tem, da se je Hrvaška z nasiljem, zastraševanjem in zvijaco postopoma prilastila velikega dela Piranskega zaliva in tako preprečila Sloveniji teritorialni stik z mednarodnimi vodami, je v uvodnih besedah k predstavitvi knjige podprtala Milan Gregorič. Knjiga Piranski zaliv je lahko samo Piranski je dragoceno pričevanje Istrana oprto na dejstva, dokaze, arhivsko gradivo (več dokumentov je prvič objavljenih) in pričevanja ter nazorno razkriva krivico, ki je bila Slovencem in Sloveniji storjena pri okrnitvi Piranskega zaliva. Avtor z najrazličnejšim gradivom dokazuje, da je slovenski živelj od nekdaj prisoten tudi onkraj Dragonje in jasno opozarja na hrvaške apetite po ob-

jemnih področjih od medvojnega časa do rojstva obeh držav in današnjih dni. Pribac predstavlja tudi proteste prizadetih prebivalcev, ki so jih hrvaške oblasti zadušile tudi z nasiljem, opisuje neučinkovitost slovenske države in del krivde pripisuje tudi slovenski cerkvi, ki se je odpovedala župnijam onkraj Dragonje. V knjigi najde svoje mesto tudi zdajšnji čas, ko se je končno tudi javnost začela globlje zavedati o tem problemu, Pribac pa prispeva s to knjigo dragocen kamenček k problemu državotvornosti, je svoj poseg končal Gregorič.

Bogato življenje vsestranskega umetnika besede Berta Pribca, doma iz Srgašev pri Šmarjah nad Koprom, od koder se je leta 1959 izselil v Avstralijo za dolgh 43 let, je pred številno publiko na Donizettijevi ulici zaživel v prijetnem pogovoru med gostom večera in Loredano Gec. V svet je Pribac moral zaradi spora s takratno jugoslovensko oblastjo, ki je zahtevala, da postane špion, kar seveda ni sprejel. Ker pa je bil po vojni tolmač v jugoslovansko-italijanski razmejitveni komisiji, ga je oblast očrnila, češ da je vohunil. Preko Trsta in Muenchna je želel v Francijo, splet okoliščin pa ga je privedel do odločitve za Avstralijo. »Prvih sedem let je bilo v Avstraliji zelo težkih, izkusili smo vse, študij in garanje,« je dejal Pribac, ki je novo domovino opisal zelo lepimi besedami politične in miselne svobode in

naravnih lepot. Zanimivo je bilo tudi njegovo pripovedovanje o vstopu v evangeličansko cerkev zaradi odpora do politično opredeljenih duhovnikov. Kot sam rad pove, je ostal verni skeptik, ki mu je osnovno pravilo »Pazite, da nam ne omrzne ljubezen«. Njegove korenine pa so vedno ostale v Istri, kateri se je po vrtniti tudi popolnoma predal.

Od leta 1995, ko je nastala pobuda Umetniki za Karitas, gre v Peterlinovi dvorani za 158. razstavo, je začela predstavitev 15. mednarodne likovne kolonije na Sinjem vrhu njena voditeljica Jožica Ličen. Deset priznanih sodobnih umetnikov se za teden dni na tej krasni razgledni točki nad Ajdovščino posveti ustvarjanju v znamenju pomoči potrebnim. Vsako leto je v ospredju druge stiska, je poudarila Ličnova, za zadnjo, torej lansko kolonijo je izkupiček prodaje namenjen otrokom, katerih starši so zaradi gospodarske krize izgubili službo. Do danes je Umetnikov za Karitas preko 900, oddanih del pa je bilo v 15. letih preko tisočtristo.

Kolonija išče pot do sočloveka v smislu uživanja likovne estetike in pomoči bližnjemu, je potrdila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn in predstavila umetnike (med njimi sta bila lani tudi brata Franko in Edi Žerjal) ter njihova dela, ki bodo še nekaj tednov na ogled in na prodaj v Peterlinovi dvorani. (tj)

EKSKURZIJA - Dijaki Stefana na Motorbikeexpo v Veroni

Tolikšne razstave motorjev ne vidiš prav pogosto

Pred nedavnim smo se dijaki vseh rzedov mehanskega oddelka zavoda J. Stefana odpeljali v Verono na ogled velikega sejma motornih koles MOTORBIKEEXPO. Spremljali so nas profesorji Glavina, Tulliach, Versa in Emili.

Po približno treh urah vožnje smo končno prispeti na cilj. Najprej smo se slikali pred vhodom na razstavisko, nato smo se razdelili na skupinice in ogled se je začel. Prostor je bil zelo velik in je obsegal osem velikih hal. Na ogled so bili motorji vseh najbolj znanih znamk: Ducati, Aprilia, Kawasaki, Suzuki, Honda, Yamaha, Harley-Davidson ... in še bi lahko naštevali. Poleg motorjev so bili razstavljeni tudi razni luksuzni avtomobili, ki bi jih težko našli v avtosalonih. Našo pozornost sta pritegnila tudi dva ogromna tovornjaka ameriške izdelave.

Poleg navadnih motornih koles so bili razstavljeni tudi prototipi, kar ni ravno običajno. Zelo zanimivo je bilo tudi dejstvo, da je bil na ogled tudi zadnji model Yamahe, ki ga na dirkah vozi svetovno znani šampion Valentino Rossi.

Na prostem je bilo veliko asfaltirano parkirišče, na katerem so se izkazali spretni mo-

toristi s čudovitim akrobacijami, ob katerih nam je zastajal dih.

Veliko je bilo tudi stojnic, kjer so poleg običajnih spominov prodajali raznovrstno opremo za motoriste.

Dijaki II. MO DPZIO J. STEFANA

Ogled je bil zelo zanimiv, saj težko vidi tako motorjev na enem samem mestu. Ekskurzija je bila uspešna in bi jo radi še kdaj ponovili.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 24. marca 2010

GABRIJEL

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 18.22
- Dolžina dneva 12.21 - Luna vzide
12.46 in zatone ob 3.13.

Jutri, ČETRTEK, 25. marca 2010

MINKA

VREMENI VČERAJ: temperatura zraka
12,0 stopinj C, zračni tlak 1021,4 mb
ustaljen, veter 3 km na uro jug, vlaga 98%-
odstotna, nebo skoraj jasno, morje mirno,
temperatura morja 9,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 27. marca 2010

**Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667),
Drevored XX. septembra 6 (040 371377),
Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (040 300605).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »E'complicato«.**ARISTON** - 16.00, 21.30 »Il concerto«, 18.15, 20.00 »A single man«.**CINECITY** - 16.30, 20.00, 22.15 »E'complicato«; 16.30, 20.00, 22.15 »Fuori controllo«; 15.50, 20.00, 22.05 »Mine vaganti«; 22.05 »Appuntamento con l'amore«; 16.10 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«; 15.50, 16.45, 18.00, 19.00, 20.10, 21.15, 22.20 »Alice in Wonderland 3D«; 18.00 »Legion«; 18.30, 21.15 »Shutter Island«; 15.50, 19.00 »Avatar 3D«.**FELLINI** - 15.50, 20.10 »Invictus«; 18.00, 22.15 »Shutter Island«.**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mine vaganti«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 16.30, 19.00, 21.30 »Il profeta«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 18.15, 22.15 »Alice in Wonderland -2D«; 16.30, 20.15 »Chloe, tra seduzione e inganno«.**KOPER - KOLOSEJ** - 17.00, 19.20, 21.40

»Na robu teme«; 20.30 »Nepremagljiv«; 20.20 »Zresni se«; 18.00 »Valentinovo«; 17.30 »Avatar 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fuori controllo«; Dvorana 2: 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Alice in Wonderland - 3D«; 18.15, 22.15 »La bocca del lupo«; Dvorana 3: 16.30, 20.25 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«; Dvorana 4: 18.20, 22.15 »Tutto l'amore del mondo«; 16.30, 20.20 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«.
SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.40,

20.00, 22.10 »E'complicato«; Dvorana 2: 17.30, 19.40, 22.00 »Alice in Wonderland - 3D«; Dvorana 3: 17.50, 20.15, 22.20 »Fuori controllo«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.15 »Mine va-

ganti«; Dvorana 5: 18.15 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«; 20.20, 22.10 »Tutto l'amore del mondo«.

Šolske vesti

OGLED rimskega gledališča in bližnjih najdišč rimskega Trsta, ob Dnevih po mladi 2010 skladu FAI - Fondo per l'Ambiente Italiano. Voden ogled v slovenščini vam bodo na voljo: v soboto, 27. marca, ob 11.30, 15.30 in 16.30, v nedeljo, 28. marca, ob 10.30, 16.00 in 17.00. Ogled trajajo približno 50 minut. Svetujemo udobno obutev. Prireditev bo tudi ob dežju. Dijakinje in mentorji klasičnega liceja Franceta Prešerna in zavoda za geometrie Žige Zoisa vas toplo vabimo!

DPZIO JOŽE ŠTEFAN vabi starše v torek, 30. marca, ob 17. uri, na predavanje »Mladi in alkohol - nevarnosti in posledice uživanja in zlorabe alkoholnih pičja«, ki ga bosta oblikovali dr. Rossana Purich, zdravnica iz Oddelka za zdravljenje odlegvosti in legalnih substanc, in Jadranka Blažina, operaterka združenja AS.TR.A. Po predavanju bo roditeljski sestanek od 18. do 20. ure. Pričakujemo polnoštevno udeležbo!

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOVCEV DOBERDOB organizira 27. in 28. marca izlet v Brno, na Češkem. Program: voden ogled mesta in večera v tipični restavraciji ter ogled sejma »Kmetijstva, lova, ribolova in prostega časa«. Avtobus bo odpeljal z Općin. Za vse potrebne informacije: Žarko - tel. 348-0108774.

ZUPNIJA PROSEK organizira v prvi polovici julija osemnajstnovečerni izlet v Maroko. Na razpolago je še nekaj mest. Za informacije poklicite po 20. uri na tel. št.: 040-225170.

KD KRAŠKI DOM organizira izlet v Srbijo od 29. maja do 2. junija. Za info. poklicite Vesno na tel. št. 040-327124.

Osmice

OSMICO je v Mayrhinjah 58/A na novo odprla družina Pipan in Klarič. Tel. št.: 040-2907049.

OSMICO je odprla Zidarič, Praprot 23. Tel. 040-201223.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah 34. Toplo vabljeni. Tel. 040-299800.

OSMICO sta odprla Jožko in Ljuba Cilja, Samartorja 21. Tel. 040-229326. Toplo vabljeni!

OSMICO sta oprla Korado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. št. 338-3515876.

V MEDJIVASI št. 16, sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št.: 040-208451.

Lotterija

23. marca 2010

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Ivan Aleksandrovič Gončarov

SLOVENSKA PRAIZVEDBA

Dramatizacija in režija: Egon Savin

OBLOMOV

Predstava bo v Mali dvorani SSG.

V četrtek, 25. marca ob 20.30

PRVA PREMIERA

V petek, 26. marca ob 20.30

DRUGA PREMIERA

PONOVITVE

v sredo,	31. marca ob 20.30
v četrtek,	1. aprila ob 20.30
v torek,	6. aprila ob 20.30
v sredo,	7. aprila ob 20.30
v četrtek,	8. aprila ob 19.30
v petek,	9. aprila ob 20.30
v nedeljo,	11. aprila ob 16.00
v torek,	13. aprila ob 20.30
v soboto,	17. aprila ob 20.30
v nedeljo,	18. aprila ob 16.00

Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna tudi za abonente na št. 800214302 ali 040 362542.

Info: vstopnice pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave

Brezplačna telefonska številka:
800214302 info@teaterssg.it

Danes praznuje

**Pepi Slavec
z Boršta
90. rojstni dan**

Obilo srečnih in zdravih dni mu želimo

Sonja, Zvonko, Nataša, Alen,
Gabriele in Davide

Boštjan Milič

je z odliko in pohvalo dokončal 5-letni študij na ekonomski fakulteti v Trstu.
Čestitamo!

Vsi domači

Čestitke

V Borštu hišica stoji, v njej naš dragi PEPI živi in danes 90 let slavi. Obilo zdravih in srečnih dni, to ti iz srca želimo mi vši. Pupa Sonja, Zvonko, Nataša in Alen.

Od morja do gora, naj se sliši naj se zna, da danes naš predragi nono PEPI rojstni dan ima. 90 pojavlčkov ti pošljata tvoja »zejčka« Gabriele in Davide.

Pri sv. Alojzu stanuje, PATRIK se imenuje, svoj 30. rojstni dan praznuje. Obilo zdravja in veselja mu želijo nona Ivanka, teta Savica, stric Mario iz Gropade in vši, ki ga imajo radi.

Mali oglasi

NA PROSEKU dajemo v najem hišo z dvoriščem in vrtom. Tel. št.: 338-9714161.

NERABLJENE ŽENSKE ČEVLJE št. 40 podarim. Tel. št.: 335-8478333.

OPEL ZAFIRA 2.0 DTI Elegance, letnik 2002, 160.000 km, v dobrem stanju, 7 mest, sive barve, nove pnevmatike, prodam za 5.300,00 evrov. Tel. 333-4872311 (med 12.00 in 16.00).

PRODAM stanovanje na Opčinah: drugo nadstropje, kuhinja, dnevna soba, 2 spalnici, 2 kopalnici, shramba, 2 balkoni, garaža, solastniški vrt. Tel. št.: 348-3054548 ali 329-0085297.

PRODAM skoraj nerabljen otroški stolček za avtomobil. Tel. št.: 040-229501.

PRODAM trsje (kanele). Tel. 040-232209.

Poslovni oglasi

MEDIC HOTEL RENČE - SLOVENIJA. Sprejemamo v oskrbo in medicinsko nego starejše osebe iz Italije (nepokretni, invalidi, dementni,...) Informacije:

00386-53310720 in
www.medichotel.com

PIZZERIA-PIVNICA KARIŠ

organizira v petek, 26.3., DEGUSTACIJSKI VEČER s selekcijo piv zvrsti Biereteque in kuhinji restavracije Pesek. Info in rezervacije:

040-226889

Obvestila

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo tekme tržaškega prvenstva 2010, ki bo v nedeljo, 28. marca, v Trbižu. Vpisovanje je možno do danes, 24. marca, na tel. št. 348-8012454 (Sabina).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljuncu sporoča, da bo danes, 24. marca, tečaj joge potekal izjemoma od 18.00 do 19.30.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Odsek za zgodovino in Kronika - Časopis za slovensko krajevno zgodovino vabita na predstavitev Kronike »Rodbini Kalister in Gorup« danes, 24. marca, ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14.

Spregovorili bodo: urednik revije Miha Preinfalk in nekateri avtorji Vesna Bučić, Nadja Terčon, Mario Šusteršič, Milan Pahor. Pozdrav: Janko Boštjančič, predsednik KD Slavina. Prisotni bodo sorodniki družine.

SKUPINA 35-55 pri SKD F. Prešeren v Boljuncu prireja danes, 24. marca, ob 20.30 v društvenih prostorih potopisno predavanje Sonje Gregori s projekcijo fotografij »Nepal, dežela Himalaye in prijaznih ljudi«. Vabljeni.

ZDROUŽENJE SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Srečko Kosovel Trst sklicuje redni občni zbor danes, 24. marca, ob 18.30 v drugem sklicanju, na sedežu v Ul. Ginnastica, 72.

KRUT prireja delavnico o urinski inkontinenci v četrtek, 25. marca, ob 16. uri. Informacije in prijave na sedež krožka, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer posvečen vinom kleti »Tenuta Rapitalà« iz Sicilije. Srečanje bo v četrtek, 25. marca, ob 20.30 na sedežu združenja (Lonjerska cesta, 267). Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave na spletni strani <http://www.onav.it> tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLAVISTIČNO DRUŠTVO prireja 2. predavanje prof. dr. Andreje Žele v četrtek, 25. marca, ob 16.30 v malo dvorani Narodnega doma v Trstu.

FOTOVIDEO TRST 80 obvešča, da je skupinska razstava ob 30-letnici Fotovideokrožka odprta od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30 v petka, 26. marca.

OBČINA DOLINA IN ZDROUŽENJE ONLUS Università delle Libere AUSER iz Trsta prirejata v aprilu, maju in juniju v Državni srednji šoli S. Gregorčič (Dolina) tečaja za začetnike, 18 ur: ob torkih, od 19.00 do 20.30 angleščina (1. lekcija v torek, 6. aprila); ob sredah, od 19.00 do 20.30 slovenščina (1. lekcija v sredo, 7. aprila). Vpisovanje bo potekalo v petek, 26. marca, ob 15.00 do 17.00 v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu, zainteresirani pa se lahko oglašajo tudi na sedežu združenja Università delle Libere AUSER v Ul. L. Barriera Vecchia 15 (od ponedeljka do petka od 10.00 do 11.30 in od 17.00 do 18.30). Info: Università delle Libere AUSER (040-3478208); Urad za upravljanje kulturnih in športnih prireditev Občine Dolina (040-832981/230).

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na javno srečanje »Italijanski starši v slovenski šoli« v petek, 26. marca, ob 18. uri v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14).

SPI CGIL, Krožek za Vzhodni Kras, vabi člane in prijatelje na praznik včlanjevanja, ki bo v petek, 26. marca, ob 16. uri v prostorih Prosvetnega doma Tabor na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1.

FUNDACIJA ELIC vabi tvojega otroka na delavnice »Mavrična odkritja« ob sobotah od 16.00 do 17.30: v soboto, 27. marca: Risanke in vzgojne risanke - delavnica in kinoforum. Čakamo vas na sedežu na Ul. Mazzini št. 30, 5. nadstropje. Informacije: 040-55273, 320-0488202.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi vse otroke iz vrtca in osnovne šole na »Dan odprtih vrat«. Delavnice bodo potekale na velikonočno temo. V soboto, 27. marca - oblikovanje oljčnih vejic. Delavnica in igram, glede na starostno dobo otrok, bodo sledile domače animatorke in pričnozdostni gostje. Toplo vabljeni ob sobotah od 15. ure dalje.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolalu na razstavo - prodajni sejem velikonočnih pirhov in ročnih del. V soboto, 27. marca, ob 16.00 do 18.30; v nedeljo, 28. marca, ob 9.30 do 10.30 in od 14.30 do 18. ure; v ponedeljek, 29. marca, ob 16.00 do 18.30.

VZPI-ANPI, ANED IN ANPPA vabi v nedeljo, 28. marca, ob 15. uri na opensko strelišče na spominsko srečanje ob 66-letnici usmrtnosti 71 talcev. Spregovorila bosta Živka Peršič in Fabio Vallon. Predsedovala bo Nina na Race. Zapel bo MoPZ Tabor.

KRUT - NATURA prireja v ponedeljek, 29. marca, ob 17. uri na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8/b predstavljeno konferenco »Refleksnočrnska masaža stopal«, nakar bo sledila dvodnevna delavnica v dneh 17. in 18. aprila. Prijave in vse dodatne informacije na sedežu, tel. 040-360072.

OBČINE DEVIN - NABREŽINA, ZGOŠNIK IN REPENTABOR, v sodelovanju z zadružno »La Quercia« vabijo na drugi del delavnic na temo »Pomagajmo si pri ohranjanju dobrega počutja«. Zadnje srečanje bo v torek, 30. marca, s fizioterapeutko K. Vitez »Naučimo se pravilnega gibanja - drugi del«. Srečanje je namenjeno starejšim osebam, družinam in zainteresiranim in se bo vršilo v kulturnem središču »Dom Briščki«, Briščki 77, od 17. do 19. ure. Delavnica je brezplačna, zaželen je predpis na telefonske številke 040-2907151, 3456552673 (dr. Roberta Sulčič).

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane in povabljence, da bo seja Pokrajinskega sveta za Tržaško v torek, 30. marca, ob 20.30 na sedežu združenja (Lonjerska cesta, 267). Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave na spletni strani <http://www.onav.it> tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

PRIPRAVA VELIKONOČNIH JEDI 8-urni tečaj priprave velikonočnih dobrov, s katerimi boste očarali prijatelje, znance, družinske člane! Pripravite se nam na Ad formandumu 30. in 31. marca 2010 ob 18. do 21. ure. Za informacije: tel. 040-566360.

SKD TABOR vabi na 42. redni občni zbor v sredo, 31. marca, ob 20. uri v prvem ter ob 20.30 v drugem sklicanju, v malo dvorani Prosvetnega doma na Opčinah z naslednjim dnevnim redom: uvodni pozdrav, izvolitev predsedstva občnega zobra, poročila, pozdravi, razprava, odobritev obračuna in proračuna, razno, predvajanje fotografij in družabnost.

RADIJSKI ODER sporoča, da se Glešališki vrtljak zaključuje v nedeljo, 28. marca, z razstavo otroških risnic na temo »Moj najljubši glešališki junak« ter z nagrajevanjem malih risarjev. Obenem ponuja vsem izven abonmajsko predstavo »Mavrična ribica« v izvedbi otroške dramske skupine Slovenec. Predstava bo samo ena, in sicer z začetkom ob 17. uri.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log prireja v Babni hiši v Ricmanjih v nedeljo, 28. marca, ob 18. uri Domači večer. Nastopila bosta ZMPZ Slavec Slovenec pod vodstvom Danijela Grbca in dramska skupina SKD Slavec z velenigro v narečju »Tango monsieur«, v režiji Ingrid Verk. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED IN KD RDEČA ZVEZA vabita v nedeljo, 28. marca, ob 18.30 v telovadnico v Nabrežini na revijo otrok in mladih »Vsi smo prijatelji«. Izkupiček večera bodo prispevali v dobrodelne namene.

SLOVENSKA PROSVETA, GLASBENA MATICA IN ROJANSKI MARIJIN DOM prirejajo v nedeljo, 28. marca, ob 17.30 v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordaroli 29, koncert »Peneča klasična«. Idejni vodja in pianist Tilen Draksler, nastopa Godalni orkester Arseia - Škofja Loka, sodeluje MePZ Jacobus Gallus - Trst. Vabljeni!

V BAMBIČEVI GALERIJI (Opčine, Prosečka ul. 131) je na ogled fotografika razstava Borisa Prinčiča »Sporočilo v steklenici«. Razstava bo odprta do nedelje, 28. marca. Ogled od ponedeljka do petka 10.00-12.00 in 17.00-19.00 ali po dogovoru. In-

konfliktov in za vzgojo in razvoj otrok vsak petek popoldne pri Skladu Mitja Čuk. Informacije Sklad Mitja Čuk, Prosečka 131, Opčine, tel. 040-212289, info@skladmc.org.

formacije: Sklad Mitja Čuk 040-212289.

VZPI-ANPI SEKCIJA DOLINA-MAČKOLJE-PREBENEG priredi s sodelovanjem SKD Valentijn Vodnik

NAŠ INTERVJU - Srbski režiser Egon Savin pred jutrišnjo premiero SSG

»Velika literatura vam vsakič vrne vloženi trud«

Oblomov kot odgovor našemu stresnemu vsakdanu, ki promovira samo materialne dobrine

Egon Savin velja za enega vodilnih režiserjev srbskega gledališča. Rodil se je pred petinpetdesetimi leti v Sarajevu, diplomiral pa na Fakulteti za dramski umetnosti v Beogradu, kjer danes predava gledališko režijo. Za seboj ima okrog osemdeset režij: najnovješja pa premjero jutri doživel v tržaškem Kulturnem domu, ko bo v mali dvorani nova produkacija Slovenskega stalnega gledališča, Gončarov Oblomov.

Egon Savin je za svoje režije prejel preko štirideset nagrad, med njimi najvišja priznanja, ki jih v Srbiji podeljujejo na gledališkem področju.

»Kdor dela v gledališču, ne more ugodno živeti od gledališkega ustvarjanja, zato so nagrade edino zadoščenje, ki mu je dan. Dvajset, trideset let preživiš na vajah, se potopis v nek paralelni svet in marsikaj gre mimo tebe. Nagrade so dokaz in zadoščenje, da tistega časa nisi zapravil. V pomoč so predvsem mladini režiserjem: meni so na primer omogočile, da relativno hitro pridev v pomembna gledališča, da dobim dobre ponudbe za režijo.«

Režirali ste okrog 80 predstav: ste v tako širokem izboru avtorjev naši najljubšega?

Ne, nimam najljubšega avtorja. Priložnost sem imel režirati zelo veliko sodobnih srbskih piscev. Pred dvajsetimi ali tridesetimi leti so gledališča promovirala predvsem domače avtorje, kar je razumljivo, zato pa mi ni ostalo veliko časa, da bi se posvetil klasikom, da bi režiral Shakespearea, Moliera, Čehova, ki je neke vrste sodobni klasik, se nisem sploh še »lotil«, pa sem skoraj na koncu svoje gledališke poti. (smeh) No, njihova dela bi rad še režiral: upam, da mi je ostalo dovolj časa.

Kaj lahko danes posredujejo klasiki?

Klasiki, ki sem jih doslej režiral, mi veliko pomenijo, saj mislim, da mi je uspelo ustvariti predstave, ki so po eni strani ohranile umetniški nivo, po drugi pa so jih gledalci zelo radi gledali, dvorane so bile tudi petnajst sezont polne ... Velika literatura vam vsakič vrne vloženi trud, če jo režirate natančno, s srcem, obenem pa se publike počuti privlegirana, ko v gledališču gleda dobro klasično literaturo.

Verjamem, da moramo v tem trenutku literaturo vrniti gledališču in gledališče literaturi. Zamorili smo se z eksperimentiranjem, s fazo avantgardizma za vsako ceno, destrukcije teatra, fabule, govorce, odnosa, emocije. Ta faza je za nami, pred nami so nove režiserske branje klasične literature in mi-

slim, da bo zato tudi občinstvo spet polnilo dvorane.

Tudi Oblomova ste brali na novo.

Seveda, več sto strani dolg roman sem omeljal na pet likov in dve urji žive igre: to je pogumna dramatizacija, ki pa spoštuje zgodbo, like, temo in upam tudi emotivno in vsebinsko podlago tega velikega romana 19. stoletja, ki je bil značilen za svoj čas. V 20. stoletju so ga uporabljali tudi kot metaforo dekadence, danes pa nas Oblomov nagovarja kot preobčutljiv človek, ki odstopa od vključevanja v civilizacijo profita, pohlepa, ki mu materialni uspeh ni imperativ.

Oblomov ne postavlja samo vprašanja, kako živimo, ampak tudi zakaj. V oblomovščini so v sovjetski Rusiji videli simbol ljudskih slabosti, nečesa, cesar smo se moralni sramovati. Jaz pa mislim, da je njegova lenost konceptualna: tudi jaz bi se zjuraj, ko pogledam skozi okno in pomislim, kaj vse me danes čaka, najraje vrnih v posteljo. Vsakodnevno življenje nam nudi toliko neprjetnih stvari, da si zato najbrž vsak gledalec po malem želi, da bi bil Oblomov ...«

Zapisali ste celo, da svoje dneve preživljamo sreda dela in strahu.

Danajšnje življenje je povod za permanentni stres. Ko začnete hoditi, misliti, brati, vam postavijo imperativ, kako priti čim više, kako pridobiti in nagraditi čim več. Po vsem pa zanemarjam človeško psiho, emotivnost, odnose, vprašanje ljubezni, prijateljstva, znanja, solidarnosti. Pred vsakim izmed nas je nešteto pomembnih vprašanj, a si jih ne postavljamo, saj je pomembnejše, kako in kolikor materialnih dobrin bomo zbrali. Zdi se mi, da je to neke vrste somrak civilizacije in da se mora čim hitrejši vrniti h konceptualnemu smislu vsakodnevnega življenja. Kar ne pomeni iskati smisel v posmrtnem, nadnaravnem, temveč v vsakodnevnih odnosih, ki jih zanemarjam. Upam, da bo naša predstava vzbudila ta vprašanja z določeno resnostjo, a tudi z ironijo in humorjem.«

Kako se je porodila zamisel o postavitvi Oblomova v tržaško okolje?

Osebno ne govorim ne slovenščine ne italijanščine, a želel sem se izogniti temu, da bi igralci igrali Ruse, ljudi, ki so gledalcem daleč. Oblomova vprašanja, njegov vsakdan so vezani na ruski prostor, ki je različen od mediterranskega, a v njem so tudi neke podobnosti z avstro-ogrsko in primorsko mentaliteto, na primer vprašanje melanolije, plemiške »grandezze in bellezze«. Mislim, da smo s predstavo dokazali, da te veze obstajajo.

Poljanka Dolhar

TRST - Do nedelje

Razstava otroških ilustracij Illustrafabe

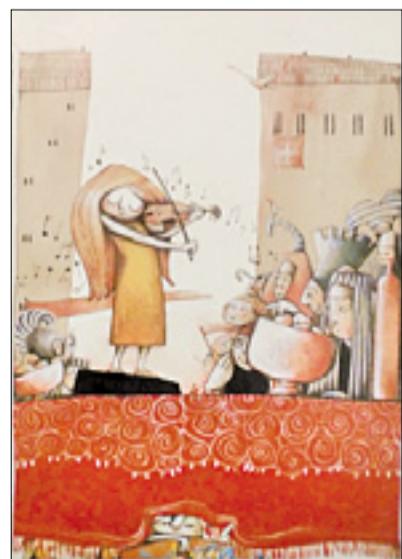
Do 28. marca si je v tržaški občinski knjižnici Pier Antonio Quarantotti Gambini mogoče ogledati razstavo otroške ilustracije naslovljeno Illustrafabe - Antologija razstava podob domačij iz Sarmede. Razstava predstavlja izbor otroških ilustracij v posesti Fundacije, ki prizira vsako leto Mednarodno razstavo ilustracij v Sarmedi pri Trevisu. Za uresničitev pobude je poskrbela občina Trst z delnim prispevkom nagrade, ki jo je lani prejel odbor za sporazanje občine Trst na natečaju »una Pa da favola«. Gre se za projekt, ki ima za cilj, da se otroci seznanijo z institucijami preko igre in ilustrirane državljanske vzgoje.

Razstavljenih je 70 eksponatov 36 umetnikov iz 18 držav, in sicer Italije, Belgije, Kitajske, Francije, Nemčije, Velike Britanije, Irana, Litve, Mehike, Poljske, Češke, Slovaške, Španije, Švice, Južne Afrike, Tajvana, Ukrajine in Slovenije, katero zastopa ilustracija Marije Lucije Stupice. Med italijanskimi ilustratorji velja omeniti dela Noclette Costa, Emilija Luzzatija in Giovannija Manne. Razstava predstavlja edinstveno priložnost, da se soočamo z različnimi slikarskimi pristopi. Srečamo tako lesoreze, risbe z akrili, tempera barvami, pa steli in akvareli, risbe z računalnikom in

mešane tehnike.

Razstavo si je mogoče ogledati do 28. marca vsak dan od 10.00 do 18.00 ure. Knjižnica Pier Antonio Quarantotti Gambini se nahaja pri Sv. Jakobu v UL delle Loddole 6. Več informacij o razstavi je na spletni strani www.triestecultura.it.

Štefan Turk

KULTURA

Oblomov kot odgovor našemu stresnemu vsakdanu, ki promovira samo materialne dobrine

Egon Savin velja za enega vodilnih režiserjev srbskega gledališča. Rodil se je pred petinpetdesetimi leti v Sarajevu, diplomiral pa na Fakulteti za dramski umetnosti v Beogradu, kjer danes predava gledališko režijo. Za seboj ima okrog osemdeset režij: najnovješja pa premjero jutri doživel v tržaškem Kulturnem domu, ko bo v mali dvorani nova produkacija Slovenskega stalnega gledališča, Gončarov Oblomov.

Egon Savin je za svoje režije prejel preko štirideset nagrad, med njimi najvišja priznanja, ki jih v Srbiji podeljujejo na gledališkem področju.

»Kdor dela v gledališču, ne more ugodno živeti od gledališkega ustvarjanja, zato so nagrade edino zadoščenje, ki mu je dan. Dvajset, trideset let preživiš na vajah, se potopis v nek paralelni svet in marsikaj gre mimo tebe. Nagrade so dokaz in zadoščenje, da tistega časa nisi zapravil. V pomoč so predvsem mladini režiserjem: meni so na primer omogočile, da relativno hitro pridev v pomembna gledališča, da dobim dobre ponudbe za režijo.«

Režirali ste okrog 80 predstav: ste v tako širokem izboru avtorjev naši najljubšega?

Ne, nimam najljubšega avtorja. Priložnost sem imel režirati zelo veliko sodobnih srbskih piscev. Pred dvajsetimi ali tridesetimi leti so gledališča promovirala predvsem domače avtorje, kar je razumljivo, zato pa mi ni ostalo veliko časa, da bi se posvetil klasikom, da bi režiral Shakespearea, Moliera, Čehova, ki je neke vrste sodobni klasik, se nisem sploh še »lotil«, pa sem skoraj na koncu svoje gledališke poti. (smeh) No, njihova dela bi rad še režiral: upam, da mi je ostalo dovolj časa.

Kaj lahko danes posredujejo klasiki?

Klasiki, ki sem jih doslej režiral, mi veliko pomenijo, saj mislim, da mi je uspelo ustvariti predstave, ki so po eni strani ohranile umetniški nivo, po drugi pa so jih gledalci zelo radi gledali, dvorane so bile tudi petnajst sezont polne ... Velika literatura vam vsakič vrne vloženi trud, če jo režirate natančno, s srcem, obenem pa se publike počuti privlegirana, ko v gledališču gleda dobro klasično literaturo.

Verjamem, da moramo v tem trenutku literaturo vrniti gledališču in gledališče literaturi. Zamorili smo se z eksperimentiranjem, s fazo avantgardizma za vsako ceno, destrukcije teatra, fabule, govorce, odnosa, emocije. Ta faza je za nami, pred nami so nove režiserske branje klasične literature in mi-

slim, da bo zato tudi občinstvo spet polnilo dvorane.

Tudi Oblomova ste brali na novo.

Seveda, več sto strani dolg roman sem omeljal na pet likov in dve urji žive igre: to je pogumna dramatizacija, ki pa spoštuje zgodbo, like, temo in upam tudi emotivno in vsebinsko podlago tega velikega romana 19. stoletja, ki je bil značilen za svoj čas. V 20. stoletju so ga uporabljali tudi kot metaforo dekadence, danes pa nas Oblomov nagovarja kot preobčutljiv človek, ki odstopa od vključevanja v civilizacijo profita, pohlepa, ki mu materialni uspeh ni imperativ.

Oblomov ne postavlja samo vprašanja, kako živimo, ampak tudi zakaj. V oblomovščini so v sovjetski Rusiji videli simbol ljudskih slabosti, nečesa, cesar smo se moralni sramovati. Jaz pa mislim, da je njegova lenost konceptualna: tudi jaz bi se zjuraj, ko pogledam skozi okno in pomislim, kaj vse me danes čaka, najraje vrnih v posteljo. Vsakodnevno življenje nam nudi toliko neprjetnih stvari, da si zato najbrž vsak gledalec po malem želi, da bi bil Oblomov ...«

Zapisali ste celo, da svoje dneve preživljamo sreda dela in strahu.

Danajšnje življenje je povod za permanentni stres. Ko začnete hoditi, misliti, brati, vam postavijo imperativ, kako priti čim više, kako pridobiti in nagraditi čim več. Po vsem pa zanemarjam človeško psiho, emotivnost, odnose, vprašanje ljubezni, prijateljstva, znanja, solidarnosti. Pred vsakim izmed nas je nešteto pomembnih vprašanj, a si jih ne postavljamo, saj je pomembnejše, kako in kolikor materialnih dobrin bomo zbrali. Zdi se mi, da je to neke vrste somrak civilizacije in da se mora čim hitrejši vrniti h konceptualnemu smislu vsakodnevnega življenja. Kar ne pomeni iskati smisel v posmrtnem, nadnaravnem, temveč v vsakodnevnih odnosih, ki jih zanemarjam. Upam, da bo naša predstava vzbudila ta vprašanja z določeno resnostjo, a tudi z ironijo in humorjem.«

Kako se je porodila zamisel o postavitvi Oblomova v tržaško okolje?

Osebno ne govorim ne slovenščine ne italijanščine, a želel sem se izogniti temu, da bi igralci igrali Ruse, ljudi, ki so gledalcem daleč. Oblomova vprašanja, njegov vsakdan so vezani na ruski prostor, ki je različen od mediterranskega, a v njem so tudi neke podobnosti z avstro-ogrsko in primorsko mentaliteto, na primer vprašanje melanolije, plemiške »grandezze in bellezze«. Mislim, da smo s predstavo dokazali, da te veze obstajajo.

Poljanka Dolhar

TRST - Do nedelje

Razstava otroških ilustracij Illustrafabe

Do 28. marca si je v tržaški občinski knjižnici Pier Antonio Quarantotti Gambini mogoče ogledati razstavo otroške ilustracije naslovljeno Illustrafabe - Antologija razstava podob domačij iz Sarmede. Razstava predstavlja izbor otroških ilustracij v posesti Fundacije, ki prizira vsako leto Mednarodno razstavo ilustracij v Sarmedi pri Trevisu. Za uresničitev pobude je poskrbela občina Trst z delnim prispevkom nagrade, ki jo je lani prejel odbor za sporazanje občine Trst na natečaju »una Pa da favola«. Gre se za projekt, ki ima za cilj, da se otroci seznanijo z institucijami preko igre in ilustrirane državljanske vzgoje.

Razstavljenih je 70 eksponatov 36 umetnikov iz 18 držav, in sicer Italije, Belgije, Kitajske, Francije, Nemčije, Velike Britanije, Irana, Litve, Mehike, Poljske, Češke, Slovaške, Španije, Švice, Južne Afrike, Tajvana, Ukrajine in Slovenije, katero zastopa ilustracija Marije Lucije Stupice. Med italijanskimi ilustratorji velja omeniti dela Noclette Costa, Emilija Luzzatija in Giovannija Manne. Razstava predstavlja edinstveno priložnost, da se soočamo z različnimi slikarskimi pristopi. Srečamo tako lesoreze, risbe z akrili, tempera barvami, pa steli in akvareli, risbe z računalnikom in

mešane tehnike.

Razstavo si je mogoče ogledati do 28. marca vsak dan od 10.00 do 18.00 ure. Knjižnica Pier Antonio Quarantotti Gambini se nahaja pri Sv. Jakobu v UL delle Loddole 6. Več informacij o razstavi je na spletni strani www.triestecultura.it.

Štefan Turk

Egon Savin velja za enega vodilnih režiserjev srbskega gledališča. Rodil se je pred petinpetdesetimi leti v Sarajevu, diplomiral pa na Fakulteti za dramski umetnosti v Beogradu, kjer danes predava gledališko režijo. Za seboj ima okrog osemdeset režij: najnovješja pa premjero jutri doživel v tržaškem Kulturnem domu, ko bo v mali dvorani nova produkacija Slovenskega stalnega gledališča, Gončarov Oblomov.

Egon Savin je za svoje režije prejel preko štirideset nagrad, med njimi najvišja priznanja, ki jih v Srbiji podeljujejo na gledališkem področju.

»Kdor dela v gledališču, ne more ugodno živeti od gledališkega ustvarjanja, zato so nagrade edino zadoščenje, ki mu je dan. Dvajset, trideset let preživiš na vajah, se potopis v nek paralelni svet in marsikaj gre mimo tebe. Nagrade so dokaz in zadoščenje, da tistega časa nisi zapravil. V pomoč so predvsem mladini režiserjem: meni so na primer omogočile, da relativno hitro pridev v pomembna gledališča, da dobim dobre ponudbe za režijo.«

Režirali ste okrog 80 predstav: ste v tako širokem izboru avtorjev naši najljubšega?

Ne, nimam najljubšega avtorja. Priložnost sem imel režirati zelo veliko sodobnih srbskih piscev. Pred dvajsetimi ali tridesetimi leti so gledališča promovirala predvsem domače avtorje, kar je razumljivo, zato pa mi je ostalo dovolj časa, da bi se posvetil klasikom, da bi režiral Shakespearea, Moliera, Čehova, ki je neke vrste sodobni klasik, se nisem sploh še »lotil«, pa sem skoraj na koncu svoje gledališke poti. (smeh) No, njihova dela bi rad še režiral: upam, da mi je ostalo dovolj časa.

Kaj lahko dan

DEŽELNE VOLITVE - Razgreta volilna kampanja

Berlusconi: Opozicija noče dialoga Bersani: Premier utiša tudi večino

Predsednik vlade spet napadel »stranko sodnikov« - Prostest združenja ANM

RIM - »Če bi se opozicija spremeniла in bi bila dovezeta za dialog z vlado, bi reforme lahko izpeljali skupno. A doslej smo na ponudbo dialoga dobili v zameno samo napade in pravljivo ter obstrukcijo v parlamentu.« Tako je povedal predsednik vlade Silvio Berlusconi, ko je včeraj po telefonu poselil v jutranjo oddajo Unomattina na prvi televizijski mreži RAI. Premier je tudi ob tej priložnosti ostro napadel »stranko javnih tožilcev«, kot jo imenuval, ki je po njegovem sprevgrijala volilno kampanjo s temporanimi preiskavami, pa tudi z izključevanjem desnosredinskih kandidatnih list.

Ista stališča je Berlusconi včeraj še nekajkrat ponovil, nazadnje v Turinu, kamor je šel podprt desnosredinskoga predsedniškega kandidata na deželnih volitvah, severnoligaš Roberta Cota. Premier je zatrdiril, da »stranka sodnikov« posega v politiko z namenom, da bi strmolagila vlade, ki so jih volivci izbrali. »Priča smo pravi bolezni demokracije,« je dejal. Zaradi tega je Berlusconi znova napovedal, da bo po volitvah izvedel korenito reformo pravosodnega sistema. Sicer pa je obljubil tudi temeljito spremembo državne ureditev z uvedbo predsedniške republike ali neposredno izvoljenega premierja. Katera od teh dveh variant bo obveljal, naj bi ljudje odločali na posvetovalnem referendumu Ljudstva svobode.

Na premierjeva izvajanja je takoj odgovoril voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, ki je včeraj priredil vrsto volilnih shodov in srečanju po Laciu. »Berlusconi ne zna voditi pravega dialoga niti s svojimi zavezniki, kaj šele z opozicijo,« je dejal. »Klub temu, da v parlamentu razpolaga s sto sedeži več od opozicije, je v dvajsetih mesecih vladanja kar 28-krat zahvalil zaupnico in izdal 58 zakonskih odlokov, da bi utišal ne samo opozicijo, ampak tudi večino. V istem dnuzlu zavrača volilna sočerenja. Njemu so všeč samo neskončni monologi,« je pristavil. Prvi mož demokratov je sicer v svojih včerajšnjih nastopih govoril predvsem o problemih gospodarskega razvoja in dela ter hudomušno napovedal, da će vlada izdelala resen načrt proti krizi, potem pa bil pripravljen osebno iti tudi v Arcore.

Ob premierjeva izjave se je takoj kritično obregnilo združenje sodnikov in javnih tožilcev ANM. »Nesprejemljivo je, da je med volilno kampanjo vsak dan tarča napadov državna inštitucija. Mi nismo stranka, naša dolžnost pa je, da v pravni državi skrbimo za spoštovanje zakonov,« je dejal predsednik ANM Luca Palamara.

Voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro je opozoril, da premier zlorablja državo.

vno radiotelevizijo za svojo volilno kampanjo. »Berlusconi je po eni strani utišal televizijske debatne oddaje, po drugi strani pa si je s pomočjo direktorja Minzolinija podredil dnevnici TG1 in posega v oddaje, kot je Unomattina,« je dejal. Voditelj UDC Pier Ferdinando Casini pa je opozoril, da Berlusconi samo obljublja, ni pa v stanju izpeljati svojih obvez, pa čeprav razpolaga z obsežno parlamentarno večino.

Medtem je predsednik italijanske škofovske konference, genovski kardinal Angelo Bagnasco, nekoliko popravil stališče, ki ga je v ponedeljkovem poročilu na zasedanju stalnega sveta italijanskih škofov zavzel do volitev. Če je tedaj poudaril, da bi katoliški volivci nikakor ne smeli podpreti kandidatov, ki zagovarjajo splav, pa je včeraj dejal, da morajo istočasno upoštevati vrsto temeljnih vrednot, od pravice do življenja do družine, od pravice do dela do sprejemanja priseljencev. »Ne smemo izbirati teh vrednot po lastnem okusu, ampak jih moramo sprejemati v celoti,« je poudaril v sporocilu za javnost, ki ga je včeraj objavil z ostalimi škofi iz Ligurije.

KRAJEVNE UPRAVE - Uzakonjen dekret
Že letos prvo krčenje
števila pokrajinskih
in občinskih odbornikov

RIM - Senat je včeraj dokončno uzakonil vladni odlok o krajevnih upravah. Za je glasovalo 151 senatorjev Ljudstva svobode in Severne lige, proti se je izreklo 92 predstavnikov Demokratske stranke in Italije vrednot, medtem ko so se 3 senatorji sredincev UDC ter Južnotirolske ljudske stranke (SVP) vzdržali.

Zakonski odlok med drugim določa, da se bo 20-odstotno krčenje »stolčkov« pri krajevnih upravah, ki ga predvideva finančni zakon, začelo izvajati leta 2011, a s pomembno izjemo. Tako se bo v občinah in pokrajinih, v katerih bodo letos volitve, krčenje števila odbornikov začelo že v tem letu. Njihovo število ne bo smelo presegati četrtnine števila občinskih oz. pokrajinskih svetnikov.

Zakonski odlok obsega posebne finančne ukrepe za občine Rim, Brescia in Reggio Emilia, ki so vsaka po svoje zabredle v finančne te-

Silvio Berlusconi ANSA

Pier Luigi Bersani ANSA

zave, sicer pa na splošno določa, da pakt o stabilnosti financ krajevnih uprav ne zadeva stroškov za t. i. velike dogodke.

Odlok nadalje govori o predvidenem krčenju rednih državnih dočanj za krajevne uprave. V letu 2010 bo to krčenje prizadelo vse občine in pokrajine sorazmerno s številom njihovega prebivalstva, prihodnje leto pa bo to krčenje potekalo sorazmerno s številom prebivalstva samo v tistih krajevnih upravah, katerih sveti bodo obnovljeni na volitvah.

Zakonski ukrep nadalje določa, da je zadnji rok za prijavo občinskega davka ICI za kmetijske stavbe preložen z 31. marca na 31. maj.

Uzakonjeni odlok nadalje predvideva ukinitve t. i. oblasti za ozemeljska območja (Autorità di ambito territoriale - ATO), medtem ko naj bi ukinitve konzorcijev za bonifikacije potekala v skladu z zakonom za krajevne avtonomije.

DRUŽBA - Zaskrbljujoči rezultati raziskave centra Cisf

Otroci kot luksuz

V Italiji premalo podpor za družine, ki z večanjem števila otrok tvegajo revščino - Fini za večetnično italijansko domovino

MILAN - V Italiji so otroci postali luksuz, saj družine stanejo preveč, z večanjem števila otrok pa se zanje veča tudi nevarnost, da zapadejo v revščino. To so zaskrbljujoči rezultati trinajstega poročila Mednarodnega centra za preučevanje družine (Cisf) za leto 2009, ki so ga včeraj predstavili v Milanu ob navzočnosti predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija.

Iz poročila izhaja, da le slaba polovica italijanskih družin ima otroke: od teh jih ima slabih 22 odstotkov enega samega, dobrih 19 dva in le dobre 4 odstotke tri otroke. Število družin, ki imajo več kot tri otroke, znaša le 0,7 odstotka. Razlogi, da se italijanske družine ne odločajo za rojevanje otrok, menijo pri centru Cisf, so, bolj kot ekonomskie, subjektivne in psihološke narave, saj so vezani na občutek negotovosti glede prihodnosti, pa tudi na težave glede obveznosti pri vzgoji otrok. Krije se tudi država, saj Italija namenja družinam z otroki nekaj več kot odstotek svojega brutnega domačega proizvoda, medtem ko npr. Francija in Nemčija namenjata 2,5 oz. 3,2 odstotka, stroški za vzdrževanje in rast enega otroka samo kar se tiča osnovnih potreb pa bremenijo posamezno družino za skoraj 800 evrov mesečno. Zaradi tega družine niso v stanju zagotoviti »sprejemljivega« živiljenskega standarda; tako javne kot zasebne ustanove bi morale oblikovati do otrok prijaznejšo politiko.

Pri tem je predsednik poslanske zbornice Fini opozoril, da je treba na novo premisliti pojem domovine in večetnični in večkulturni ljudi, da se v italijansko družbo vključijo tudi otroci priseljencev, ki so se rodili v Italiji oz. so vanjo prišli v rosnih letih in se v bistvu čutijo Italijane. To je treba po njegovem storiti tudi zato, ker v nasprotnem primeru obstaja tveganje, da sledijo besedam kakega »slabega učitelja.«

Zanesljivega seznama ogroženih šol v Italiji ni

RIM - Kljub štirinajstim letom dela in potrošenim dvanajstimi milijonom evrov, v Italiji niso še pripravili zanesljivega seznama oz. zemljevida o varnosti šolskih poslopij. To na svoji spletni strani podpira dnevnik La Repubblica, ki piše o najnovejšem ukrepu ministrstva za šolstvo v tem smislu. Ministrstvo je pred mesecem dni odredilo nov popis šolskih stavb v Italiji z ozirom na varnost, potem ko je že od leta 1996 v veljavni zakon o šolskih stavbah. V tem času sta nastali dve podatkovni bazi, ki pa sta bodisi zastareli bodisi nezanesljivi, tako da je ministrstvo preteklega 18. februarja odredilo nov popis. Vprašanje varnosti šol je bilo poleg tega predmet vprašanja nekaterih poslancev opozicionske Demokratske stranke, oglašilo pa se je tudi Združenje italijanskih občin Anci, ki se zavzema za usklajeno politiko o šolskih stavbah med državo, občinami in krajevnimi upravami. Za Anci je treba nujno sprostiti in porazdeliti izredna sredstva, kot je 6. marca to določil medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje.

V Milunu vrata odprli energetski sejem MCE 2010

MILAN - Včeraj se je v Milenu začel energetski sejem MCE (Mostra Convegno Expocomfort) 2010, na katerem se bo do sobote predstavljajo več kot 2300 razstavljalcev. Na več kot 350.000 kvadratnih metrih površin bodo med drugim na ogled tehnološke rešitve s področja energetike. Večina razstavljalcev prihaja iz Italije, več kot 600 pa jih je iz drugih držav, tudi ZDA, vzhodne Evrope in sredozemskih držav, piše na spletni strani sejma. Letošnji že 37. sejem zapored bodo spremljale tudi različne prireditev, med drugim s področja okoljske sprejemljivosti, energetske učinkovitosti in varčevanja z energijo. Sejem je sicer na ogled na vsaki dve leti.

Petletnemu Gancu je ime Silvio Berlusconi

Poleg italijanskega premiera živi v Italiji še en Silvio Berlusconi. Ganskij prilejenc v Italiji je namreč svojega 5-letnega sina poimenoval po predsedniku vlade. »Všeč mi je način, kako Berlusconi govori, kako ukrepa. Všeč mi je kot oseba, četudi ravno ne sledim politiki,« je dejal 36-letni Ganec, ki od leta 2002 živi v Italiji. Njegov sin Silvio Berlusconi Boaheme se je leta 2005 rodil v ganskem Akri, prejšnji mesec se je svojemu ocetu pridružil v Modeni. Anthony Boahene je med drugim dejal, da svoje dovoljenje za bivanje dolguje italijanskemu premieru. Ko pa so ga vprašali za mnenje o vse strojži imigracijski politiki Berlusconijeve vlade, je med drugim dejal, da je zakone potrebno spoštovati. In to v vsaki državi.

BOLOGNA - Odprli so ga včeraj

Sejem mladinske in otroške literature

BOLOGNA - V Bologni se je včeraj začel največji sejem otroške in mladinske literature. Mednarodna organizacija za mladinsko književnost IBBY bo na sejmu, ki bo odprt do petka, danes razglasila tudi dobitnika Andersenove nagrade 2010 za mladinsko književnost.

Letošnji finalisti za prestižno Andersovo nagrado, ki jo podeljuje IBBY, so med ilustratorji Svjetlan Jakovčić iz Hrvaške, Jutta Bauer iz Nemčije, Carll Cneut iz Belgije, Etienne Delessert iz Švice in Roger Mello iz Brazilije, med pisatelji pa Ahmad Reza Ahmadi iz Irana, David Almond iz ZDA, Bartolomeu Campos de Queiros iz Brazilije, Lennart Hellings s Švedske in Louis Jensen z Danske. Slovesna podelitev nagrad bo na 32. kongresu IBBY, ki bo v Composteli med 8. in 12. septembrom. IBBY podeljuje Andersenovo nagrado od leta 1956. Pokroviteljica nagrade je danska kraljica Margrethe II.

Poleg razglasitve dobitnikov najpomembnejše mednarodne nagrade za mladinsko literaturo bodo danes v Bologni razglasili tudi dobitnika letosnje nagrade ALMA (Astrid Lindgren Memorial Award). Dobitnika nagrade bodo določili v Wimmerbyju, rojstnem kraju pisateljice Astrid Lindgren, ter informacijo posredovali v Bologno.

Na sejmu je predstavljenih tudi 30 slovenskih ilustratorjev in 56 pisateljev slovenske mladinske literature. Med njimi je tudi Tržačan Klavdij Paličić. Kot je povedala Katja Stergar, sestreljka na Javni agenciji za knjigo RS, ki organizira slovenski nastop na sejmu, se Slovenija predstavlja s sejmsko stojinico, na kateri so zastopane vse založbe, ki so to že zelele. Izpostavljene so nagrajene knjige, poudarek je tudi na novih knjigah in na klasičnih delih slovenske otroške literature. Po besedah Stergarjeve so pripravili tudi okrog sto strani obsegajoč katalog.

GORICA - Ovrednotenje območja pokrite tržnice in Ulice Santa Chiara

Stekel postopek za uresničitev komercialnega centra v mestu

Na vrsti varianta k regulacijskemu načrtu - Opozicija zahteva preučitev učinkov za Travnik in Raštel

Goriška pokrita tržnica

BUMBACA

V kratkem se bo začela priprava variante k regulacijskemu načrtu, ki bo omogočila nadaljevanje postopka za ureditev urbanega komercialnega centra med ulicama Santa Chiara in Boccaccio ter ovrednotenje pokrite tržnice v Gorici. Občinski svet je namreč na podnebjikovi seji sprejel direktive o komercialnem ovrednotenju omenjenega območja ter sklep o začetku postopka VAS (»Valutazione ambientale strategica«), na podlagi katerih bodo tehnični uradi izdelali varianto regulacijskega načrta in nato razpis za izbiro podjetja, ki bo urbano trgovsko središče uresničilo.

»Idejni načrt, ki ga je izdelalo podjetje CAT Ascom Terziaria Gorizia in ki ga je sprejel občinski odbor, zahteva uvedbo strukturne variante urbanističnega načrta. Projekt, za katerega je izrazilo interes šest podjetij, predvideva približno 6.000 kv. metrov prodajnih površin na območju Ulice Santa Chiara, realizacijo podzemnega parkirišča pod

tržnico na debelo, ureditev pešcone in ovrednotenje poslopja pokrite tržnice. Odobritev direktiv in začetek postopka VAS v občinskem svetu sta bila nujna koraka pred pripravo variante regulacijskega načrta. Menim, da bo ta nared čez tri mesece, nato pa jo bo moral odobriti občinski svet. Upam, da bo jeseni varianta operativna, kar bo omogočilo začetek pogajanj z zainteresiranimi podjetji, ki bodo lahko pripravila načrte urbanega komercialnega centra,« je povedal pristojni občinski odbornik Dario Baresi. Direktive je goriški občinski svet sprejel z 28 glasovi za, štirimi proti in z dvema vzdržanima, sklep o postopku VAS pa z 29 glasovi za, enim proti in dvema vzdržanima.

Razpravo na načrtovanem komercialnem centru, ki naj bi ovrednotil goriško mestno središče, je razgibalna opozicija. Načelnik skupine Demokratske stranke Federico Portelli je predstavil resolucijo, ki je bila delno sprejeta. Prvi del, ki ga je večina zavrnila (Liga se je sicer vzdržala), je

obravnaval strateške smernice na področju razvoja trgovine v mestu, v drugem delu dokumenta, ki ga je občinski svet osvojil, pa je Portelli zahteval preučitev učinkov, ki bi jih novo komercialno središče lahko imelo na Travnik in Raštel. »Z vidika mobilnosti morata biti tve območji integrirani v projekt, npr. z uresničitvijo izhoda za pešce iz podzemnega parkirišča tudi v Ulici Oberdan,« je ocenil Portelli in nadaljeval: »Opozicija je poživila razpravo o sklepu, ki ga je hotel odbor sprejeti nekoliko "potih". Po našem mnenju pa gre za pomembno vprašanje, ki je sad strateških odločitev prejšnjih uprav. V zvezi z načrtom imamo sicer nekaj pomislek: ne prepriča nas na primer zahitev večine, da bi prišlo do povečanja površine novega komercialnega centra v Ulici Boccaccio. Načrt za trgovino Brancati je uprave je bil previdnejši. O kritičnostih in priložnostih bomo vsekakor podrobnejše razpravljali, ko bodo vsebine načrta bolj jasno izdelane.« (Ale)

GORICA - Napovedujejo predsednika FJK

Obredni rez traku za Trg Sv. Antona

NAPOVEDI LASTNIŠTVA

Carraro namerava ohraniti goriški obrat

»Izjav vodstva družbe Carraro sem vesel, saj kaže, da še vedno obstajajo konkretna možnosti za obstoj goriškega obrata. V prihodnjih tednih, ko bo družba predstavila nov triletni industrijski načrt, bomo preverili, ali so te napovedi resnične.« Tako je župan Ettore Romoli včeraj komentiral besede Maria Carrara, predsednika družbe Carraro, ki je izjavil, da podjetje ne načrtuje zaprtja tovarn v Maniagu in Gorici. Po Carrarovi besedah je prihodnost obrata v Stražah, kjer je trenutno okrog 80 delavcev v dopolnilni blagajni, vezana »na razvoj novih proizvodov in fleksibilnosti«. Podprt je še, da noče družba Carraro nikakor zanetiti »vojne« za obstoj med Maniagom in Gorico.

V soboto, 27. marca, bodo tudi uradno in svečano predali namenu obnovljeni Trg Sv. Antona v Gorici. Ob občinski upravi z županom Ettorem Romolijem na čelu in drugih predstavnikih mestnih oblasti naj bi se krajše slovesnosti, na katero so vabljeni tudi občani, udeležil predsednik deželne vlade Furlanije-Juliske krajine Renzo Tondo.

»Program praznovanja, ki se bo začelo med 11.30 in 12. uro, je še v pripravi, želimo pa si, da bi se dogodka udeležilo čim več ljudi. Skupaj bomo obeležili zaključek del na trgu, ki je postal eden izmed najlepših kotičkov našega mesta,« je včeraj povedal župan Romoli, ki si je v minulih mesecih veliko prizadeval, da bi se gradbeni dela čim prej zaključila. Poseg, ki ga je izvedlo podjetje Falcomer, je bil nared že na začetku marca, t.j. celih šest mesecev pred načrtovanim rokom. Obnovno Trga Sv. Antona, v katero je bilo skupno vloženih 1.316.000 evrov, je skoraj v celoti financirala dežela FJK. Kot napovedano, pa so se delavci končno vrnili na Travnik, kjer bo še nekaj časa promet oviran.

NOVA GORICA - Obračunavanje vode Individualne pogodbe za vzdrževalnino

Odlöčitev je prostovoljna - Novi tarifni sistem od 1. aprila dalje

Novogoriški mestni svetniki so na včerajšnji izredni seji že tretjič obravnavali spremembe tarifnih sistemov za obračunavanje vode. Zaradi cen, ki so po februarškem sklepu na položnicah za januar poskočile tudi za tristo odstotkov, je občanom prekipelo, tako da so bile določene korekcije načina obračunavanja nujne. Čeprav so vodje svetniških skupin skupaj z občinskimi strokovnimi službami in vodstvom javnega podjetja Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica v ponedeljek na podlagi vseh predlogov, podanih na seji mestnega sveta minuli četrtek, izoblikovali tak predlog sklepa, ki naj bi ga vsi podprtli, je bila razprava spet burna in dolga. Predlogi so bili znova zelo različni, od tega, da se odločanje o tem zadrži, do kler se ne pridobi uradnega pravnega tolmačenja o tem, ali je takšna sprememba sploh zakonita, do predloga, da naj občina 50-odstotno subvencionira omrežnino, na kar je župan Mirko Brulc pojasnil, da bi to pomenilo 350 tisoč evrov izpada iz proračuna, česar si trenutno ni mogoče privočiti, saj bo že tako potreben rebalans proračuna. Tudi predlog o znižanju omrežnine na en evro za vse uporabnike ni dobil zadostne podpore, niti predlog, da bi se znižala vodarina z 0,80 evra za kubični meter, kolikor znaša po 100-odstotni podražitvi na februarški seji, na 0,58 oz. 0,68 evra, saj naj to ne bi bilo v skladu s pravilnikom o oskrbi s pitno vodo, ki ga je izdal ministerstvo za okolje in prostor. Na koncu so svetniki vendarle izglasovali prvotni predlog, ki uporabnikom omogoča, da z izvajalcem javne službe sklenejo pogodbo o pregledovanju in vzdrževanju vodovodnega priključka, vodomera in ventilov pred in za vodomerom, ki so v lasti uporabnika. Sprejeti sklep, po katerem se začne tarifni sistem uporabljati od 1. aprila 2010 dalje, tako omogoča sprotno plačevanje vzdrževalnine na podlagi 16 različnih individualnih pogodb glede na specifikijo uporabnikov oz. plačilo v enem kosu v primeru, ko je to potrebno. Odlöčitev je prostovoljna. (nn)

TRŽIČ - Tondo

»Vlada ne načrtuje nuklearke v deželi«

»Državna vlada nima nikakršnega načrta za gradnjo jedrske elektrarne na ozemlju dežele Furlanije-Juliske krajine in torej tudi v Tržiču ne.« Tako je včeraj povedal predsednik deželne vlade Renzo Tondo in pojasnil, da je pred kratkim prejel zagotovo ministra za gospodarski razvoj Claudia Scajole, ki je potrdil, da rimska vlada ne načrtuje novih nukleark na območju Furlanije-Juliske krajine. V zvezi s podvojitvijo jedrske elektrarne v Krškem je dalje Tondo pojasnil, da doslej slovenske oblasti mu še niso odpisale nobenega uradnega sporočila, v katerem bi Slovenija zavrnila ponudbo Italije za sodelovanje pri gradnji drugega reaktorja.

Čeprav jih je Tondo zanikal, so novne govorice o uresničitvi jedrske elektrarne na Tržiškem sprožile val reakcij v mestu ladjevnic. Stranka Italije vrednot je že napovedala, da bo po deželnih volitvah na državni ravni sprožila zbiranje podpisov za referendum, na katerem bi se državljanji izrekli o gradnji novih jedrskih elektrarn. »Odločno se moramo izreci proti novemu jedrskemu programu, za katerega se državni in deželni upravitelji odločajo izredno lahkotno in ne da bi vzeli v pošte morebitnih posledic za okolje in za zdravje ljudi,« poudarja tajnik stranke Italije vrednot za Tržič, Ronke in Štarancan Sandro Ranieri, ki opozarja, kako so se deželni in državni upravitelji hvalili zaradi dogovora s Slovenijo v zvezi s Krškim, čeprav do njega sploh ni prišlo. Za Ranierja je vsekakor predlog, da bi novo nuklearko zgradili v Tržiču, absurden. »Kam bi postavili novo centralo? Sredi zelenic rajona Enel? Ali pa na ploščad ladjevnic Fincantieri?« se pred javnostjo sprašuje Ranieri in opozarja, da je predlog o uresničitvi nove nuklearke v popolnem nasprotju z načrtom za razširitev tržiškega pristanišča. »Nočemo, da bi naše pristanišče uporabljali za odvajanje jedrskih odpadkov,« poudarja Ranieri in napoveduje, da Italija vrednot bo v prihodnjih dneh tudi v Tržiču zbirala podpise za sklic referendumu o nuklearkah.

V razpravo okrog jedrske energije je posegle tudi deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, ki poziva deželo, naj sklicuje institucionalno omizje skupaj s Slovenijo. Po besedah Gabrovcova bi se ob njem morali pogovarjati o širtvit nuklearke v Krškem, o uplinjevalniku v Žavljah, o pristaniščih in o čezmejnem sodelovanju. »Zadeva okrog podvojitve jedrske elektrarne v Krškem je še enkrat potrdila, da so odnosi med Furlanijo-Juliskim krajino in Slovenijo na precej slabih ravnih. To odpira pot številnim spekulacijam, zaradi katerih sta oškodovani predvsem narodni manjšini na obeh straneh meje,« poudarja Gabrovec in opozarja, da zaradi pomirjanja dialoga so na mrtvem tihu številna vprašanja, ki bi jih treba reševati na dvostranski ravni, do uplinjevalnika pri Žavljah, do cestnih povezav in sodelovanja med pristanišči. »Različna politična pripadnost obeh vlad - Borut Pahor vodi levosredinsko koalicijo, Renzo Tonda podpira desna sredina - ne more biti izgovor za sedanje stanje. Pred leti je med Slovenijo in Furlanijo-Juliskim krajino delovalo skupno omizje, ki je dobro služilo svojemu namenu, čeprav sta bili vladi drugačne politične barve,« poudarja Gabrovec in poziva Tonda, naj si še naprej prizadeva za sodelovanje s Slovenijo pri gradnji drugega reaktorja v Krškem, hkrati pa naj slovenski vladi omogoči, da izrazi svoje dvome v zvezi z uresničitvijo uplinjevalnika pri Žavljah. Gabrovec se dalje obrača tudi na slovensko vlado, saj je po njegovem mnenju potrebno, da le-ta vzpostavi bolj tvorne odnose s Furlanijo-Juliskim krajino. S tem po Gabrovčevem mnenju Slovenija ne nikakor bi izgubila na svojem ugledu in sverenosti.

GORICA - Goriška premiera najnovejšega Kinoateljevega filma

Reka Soča povezuje in pomirja sleherno dušo

Življenje ob reki od izliva do izvira sta v kamero ujeli Nadja Velušček in Anja Medved

Dvorana goriškega Kinemax je bila v ponedeljek nabito polna kot redkokdaj (levo), v prvi vrsti sta sedeli avtorici dokumentarnega filma Nadja Velušček in Anja Medved (desno)

BUMBACA

BUMBACA

Ob Svetovnem dnevu voda je v po-nedeljek v Hiši filma na goriškem Travniku potekala premierna predstavitev dokumentarnega filma o Soči z naslovom Tre-nutek reke - »Il tempo del fiume«, ki sta ga uresničili Nadja Velušček in Anja Medved. Prikaz dela, ki je nastalo v produkciji go-riškega Kinoateljeva ter s sofinanciranjem dežele Furlanije-Julijske krajine - Službe za jezikovne in kulturne istovetnosti, si je prisla ogledat velika množica ljudi, še pred-vsem iz Slovenije.

Večer se je pričel z nastopom skupine Salamandra Salamandra, ki je sestavila glasbo za dokumentarni film. V imenu pro-ducenta je podpredsednica Kinoateljeva Martina Humar omenila, da je bilo delo do-slej že predstavljeno na festivalih TFF v Trstu in Sguardi altrove v Milanu. Pokra-jinski odbornik Marco Marinčič je v svojem nagovoru izpostavil, kako Soča povezuje goriško bioregijo; dalje je poudaril po-men v logi vode v sodobnem svetu, ki je vse bolj dragocena. »Marsikje se bijeo vojne za oblast nad vodnimi viri, pri nas pa moramo kljubovati nameram po privatizaciji vode, ki mora ostati javna dobrina,« je dejal Marinčič.

Avtorici sta v dokumentarju, ki go-vori o odnosu ljudi do Soče in torej do na-rave, dati besed različnim pričevalcem, ki živijo ob reki ali so z njo tako ali drugače tesno povezani. V delu, ki spreminja tok reke od izvira do izliva v Jadransko morje, se prepletajo zgodbe in razmišljanja ljudi, ki jih združujeta spoštovanje in ljubezen do »hčere planin«. Gledalec lahko tako spo-zna: zgodovino, ki se je odvijala vzdolž nje-nih bregov; skravnosti, ki jih reka razkriva samo tistim, ki jih znajo dovolj pozorno prisluhniti; moč in čar deroče reke, ki ju lahko odkrivajo le ribiči, ki preživijo cele dne-ve ob njenih bregovih; čut pripadnosti reki obsoških prebivalcev; razmišljanja de-lavcev cementarne Anhovo, ki so zboleli za rakom; držen in izzivalen odnos, ki ga ima-jo do reke kajakši. Ko se film in tok Soče približata Gorici, pride do izraza urbani po-gled do reke: njenja mejnost in dvojna duša, ki se izpovedno izraža prek italijanskega in slovenskega imena za reko, a tudi v povezovanju alpskega in mediteranskega sveta. V delu nastopajo suvereno in sproščeno s svojimi izpovedmi Slovenci, Italijani, Furlani in Bezjaki: očitno reka pomirja sleherno dušo. V nižinskem delu toka reke nastopajo čuvaj zapornic iz Zdravščin, lovka na ptice, raznolika etnična skupina otrok, ki se učijo furlanskega jezika v suhi strugi reke, ornitolog naravnega parka ob izlivu in ribiči, ki ribarijo sicer maloštevilne ribe v sladko-slanih vodah ustja reke. Dokumentarec se zaključuje s pogledom na odprto more.

Kinoateljejev film, v katerem se pre-pletajo poetični črno-beli posnetki življe-nja ob reki izpred časa pred prvo svetovno vojno z barvnimi iz 70-ih let minulega sto-letja in pa z dandanašnjimi, je vsekakor do-vršeno izdelan: delo, ki traja 62 minut, ohra-nja pripovedno napetost in item. Avtori-

ci sta hote ali nehote dejansko postavili v ospredje etiko sporočil (v prvi vrsti spo-štovanje do okolja in živali, a tudi skrb za ohranitev naravnega habitata reke) in tiste vsebine, ki ljudi različne istovetnosti ob tej reki dejansko povezujejo in ne ločujejo: v tem pogledu je delo resnično čezmejno ali evropsko.

Okolska angažiranost avtoric se ne zaključuje z dokumentarcem, saj se bo na-daljevala z medkulturnim projektom Soča soča, ki predvideva organiziranje ce-lovečernih prireditev z namenom ozaveščanja skupne odgovornosti do ohranjanja vodnih virov in zdravega okolja nasploh. Projekcija dokumentarca bo tako nudila os-

novo za pogovore z gosti omizij o proti-slovjih, ki jih danes živimo do okolja. Srečanja se bodo od aprila do oktobra zvrstila v občinah, koder teče Soča: v Trenti, Ko-baridu, Tolminu, Kanalu, Novi Gorici oziroma Solkanu, Gorici, Zagradu, Fiumicelu in v parku Isola della Cona.

Matej Caharija

GORICA - Učinki racionalizacije na univerzah

Za las »rešili« Dams

»Naši študentje nimajo večjih težav kot drugi pri iskanju dela« - Peticija proti ukinitvi FilmForuma

Obračun letosnjega FilmForuma je nadvse pozitiven. Z njegovim uspehom in neprestano rastjo pa je naravnost skregana možnost, da ga bodo ukinili. Problem je se-veda v financah, saj so festival, ki je v Gorici in Videm prikljikal preko tristo italijskih in tujih raziskovalcev, kritikov in pre-uevalcev filma, izpeljali brez zagotovila, da bodo zanj dobili denar. To je včeraj izjavil umetniški direktor FilmForuma, Leonardo Quaresima, ki je obenem tudi povedal, da za las ni bila ukinjena filmska smer Damsa, ki deluje v okviru Videmske univerze in ima sedež ravno v Gorici, v Hiši filma na Travniku.

»Reforma univerzitetnega sistema v Italiji je prinesla racionalizacijo, v nekaterih primerih tudi koristno, ki pa je bila neu-smiljena zlasti za humanistične fakultete. Po-sledica reforme je bila ukinitev Damsa pri Tržaški univerzi, kar je hud udarec za iz-obraževalno ponudbo v deželi. Za las pa ni bil ukinjen tudi goriški Dams,« je opozoril Quaresima in pojasnil, da se je rešil, ker je imel enega docenta več, kar je odgovarjalo mestniškim pogojem. K temu je Quaresi-

LEONARDO QUARESIMA
BUMBACA

ma dodal, da študentje, ki zaključijo Dams, nimajo večjih težav kot drugi pri iskanju za-positive po zaključku fakultete: »Nasprotno, neprestano beležimo povpraševanje po mladih, ki so se formirali v laboratorijsih Damsa. Pri nas izobražujemo izvedence s področja ohranjanja in restavriranja filma, pa tudi videa in posnetkov na digitalnih pod-lagah. Vsak muzej sodobne umetnosti, ki ima video-arhiv, potrebuje takšnega stro-kovnjaka. Isto velja za televizijske družbe in druge ustanove. Znano je, da imajo nove podlage, na primer DVD, celo krajež življe-nje od video-kaset.« Quaresima pa je izpo-

stavljal tudi mednarodno razščenost goriškega Damsa, na katerem ponujajo poleg trienija tudi specialistični binej in podiplomski študij. V bineju lahko študent izbere mednarodno smer, ki jo že danes upravljajo v sodelovanju s pariško univerzo, pri-hodnje leto bodo sodelovanje razširili na šest evropskih univerz, v roku nekaj let pa kar na enajst. To pomeni, da bo vsak študent opravil letno staž na dveh tujih univerzah, diplomo, ki jo bo prejel ob zaključku štu-ja, pa mu bo izdal vseh šest oz. enajst uni-verz.

FilmForum se zaključuje danes, uspešno, celo s pobratenjem s CineFestom iz Hamburga, vendar brez gotovosti, da bo ob-stal. Zato so pripravili peticijo, ki jo naslavljajo na vse javne ustanove - od države do dežele in bančnih fundacij -, zahteva, naj zagotovijo festivalu ustrezno ekonomsko podporo. Pod peticijo se je že podpisalo preko 120 gostov festivala in uglednih izve-dencev s področja filma iz Italije in Evrope, s svojim podpisom pa lahko podpre Film-Forum prav vsakdo, in sicer na naslovu <http://filmforum.uniud.it/HomePage.html>.

GORICA - Vrtec v Ulici Brolo Fundacija hranilnice prispevala za igrače in didaktični material

Fundacija Goriške hranilnice je tudi letos prisko-cila na pomoč združenju staršev otrok, ki obiskujejo slo-venski vrtec v Ulici Brolo v Gorici. Kot že v minulih šolskih letih je fundacija upoštevala prošnjo, ki jo je na-njo naslovilo združenje staršev, ter prispevala sredstva za nakup didaktičnega materiala in igrač za slovensko vzgojno ustanovo.

»Ravnateljstva vedno težje krijejo rastoče stroške za šolske potrebštine in dejavnosti. Med nalogami zdrženj staršev, kot je naše, je zato tudi pridobivanje pri-spevkov za didaktični material, ki ga otroci vsak dan uporablajo,« je povedala Nataša Čibej Marras, ena iz-med predstavnic združenja staršev iz vrtca v Ulici Brolo, in k temu dodala: »Fundacija Goriške hranilnice je med redkimi ustanovami, ki nam vsako leto pomaga-jo, zato se njenemu vodstvu iskreno zahvaljujemo.«

TRŽIČ - Zagotovilo župana

Krčenje sredstev ne bo prizadelo sociale

Dežela Furlanija-Julijska krajina bo krčila do-tacijo za občinske uprave za 470 milijonov evrov, državna vlada pa za dodatnih 650 milijonov evrov. Marsikje bodo zaradi krčenj morali ukiniti nekate-re občinske storitve, za kar se po drugi strani niso odločili in Tržiču, kjer bodo socialni namenili isto vso-to denarja kot v prejšnjih letih. »V tako težkem ob-dobju gospodarske krize smo se odločili, da še na-prej zagotovimo pomoč občanom, ki so najbolj v sti-ski. Zaradi tega bomo še naprej vlagali v svoje socialne storitve, pomagali bomo produktivnim dejavnostim in skrbeli za prekvalifikacijo mestnega središča,« po-udarja tržički župan Gianfranco Pizzolitto in o-po-zarja, da se desna sredina hvali s federalizmom, v res-nici pa krči dotacijo za krajevne uprave, ki naj bi fe-deralistična načela dejansko uresničevale. Zaradi

krčenja sredstev občinske uprave morajo še toliko bolj pozorno uporabljati razpoložljivi denar. V Tržiču bo-do zato 200.000 evrov namenili socialni oskrbi na domu, 280.000 evrov bo šlo za pomoč prizadetim ose-bam, 170.000 evrov za vrtce, 226.000 za osnovne šole, 130.000 za višje srednje šole, 1.200.000 pa za ja-sli in poletna središča.

Po besedah Pizzolitta bo tržička občina tudi v prihodnosti veliko vlagala v socialni sektor, zato pa pričakujejo, da bo tudi dežela zagotovila sredstva za nadaljnji razvoj bolnišnice San Polo. Tržič je namreč ena izmed redkih občin v FJK, kjer ne beležijo demografskega padca in staranje prebivalstva ni pereč problem. Zaradi tega župan zahteva ohranitev po-rodnikevškega oddelka in vseh zdravstvenih struktur, ki bi mestu zagotovile dodatno socialno rast.

NOVA GORICA

Dvesto prijav, stanovanj pa le 45

»Delo bo treba nekoliko drugače za-staviti, saj nas je odziv na razpis presenetil. Po-diria nam vse meje glede strategije in finan-čnih načrtov.« Tako je ob zaključku razpis-a stanovanjskega sklada mestne občine Nova Gorica za dodelitev nefirofitnih stanovanj v najem povedala njegova direktorica Nataša Leban.

Na razpis, ki se je po mesecu dni za-ključil v ponedeljek, 22. marca, je prislo dve-sto prošenj. Ob zadnjem razpisu leta 2008 je bilo prošenj 120, pred tem pa število nikoli ni preseglo stotice. Lebanova je pojasnila še, da je vseh nefirofitnih stanovanj v občini trenutno 320. Zraven je treba prišteti še 46 stanovanj, ki se še gradijo, a so že oddana. Za le-to 2010 je predvidena gradnja 45 novih stanovanj v stanovanjskih blokih nad novogoriškim kottalkališčem. »Glede na število prošenj je to občutno premalo. Treba bo najti neko rešitev. Ali tako, da v sofinanciranje grad-nje vstopi nek zaseben partner, ali pa, da bo občinski proračun malo bolj odprt za naše potrebe,« je še povedala Lebanova in pojasnila, da so pri dosedanjih razpisih stanovanja za-gotovili približno tretjini vseh prisilcev, kar

NATAŠA LEBAN

FOTO N.N.

GORICA - Spominski večer v nekdanji prosvetni dvorani goriških Slovencev

Marko Waltritsch zasluži ulico, vloga Zlatega pajka pa knjigo

Ob 80-letnici novinarjevega rojstva razstava njegovih knjig in še neobjavljenega gradiva

Goričan, Slovenec, italijanski državljan, socialist in Evropejec. Vse to - in ne le v tem vrstnem redu - je bil Marko Waltritsch, novinar, politik in raziskovalec krajevne zgodovine, ki so mu v ponedeljek na pobudo zadruge Maja in Kulturnega doma počlunili v dvorani Zlatega pajka na Korzu Verdi. Med večerom so poudarili, da bi treba goriško ulico poimenovati po Waltritschu, hkrati pa so napovedali, da bodo kulturnemu, prosvetnemu in športnemu življению pri Zlatem pajku posvetili knjigo.

Uvedel je ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel in pojasnil, da letos poteka trideset let od zadnjih dogodkov, ki jih je pri Zlatem pajku priredila Slovenska prosvetna zveza, predhodnica Zveze slovenskih kulturnih društev. Organizator številnih dogodkov pri Zlatem pajku je pri Komelovih besedah bil ravno Waltritsch, zato pa so mu v dvorani posvetili spominski večer. Prisotne je pozdravila tudi Daniela Caredu, predsednica goriškega društva Sardincev, ki so pred tridesetimi leti uredili svoj sedež v prostorih Zlatega Pajka. Waltritsch je natot osvetil zgodovinaru Branko Marušič. Opisal je pokojnikovo življeno od njegovega rojstva v Gorici 23. julija leta 1932 do smrti, 30. novembra 2003 na otoku Guadalupe v Karibskem morju. Marušič je posebno pozornost namenil Waltritschevi novinarski poti, saj je pokojnik pisal za številne slovenske in italijanske časopise. Leta 1971 se je zaposlil pri Primorskem dnevniku, pri katerem je v letih 1988-1990 opravljal vlogo odgovornega urednika. Marušič je poudaril, da je Waltritsch pustil sled tudi kot pisec krajevne gospodarske zgodovine, sploh pa je uredil dolgo vrsto raznovrstnih publikacij. »Golo poročevalsko delo, ki mu je zagotovo dajalo, od vesti do vesti, veliko znanja in ponujalo veliko ocen, ga ni povsem zadovoljilo. Bližja so mu bila komentirana poročila oz. komentarji. In prav to pisanje ga je navdalo s prepičanjem, da je preteklost tista sestavina življenga, ki nas velikokrat uči razlage in razumevanja sedanjosti in da se za tak koristen poduk tudi ni potrebno ozirati kam daleč v davčino,« je med drugim poudaril Marušič, za katerim se je Waltritscha spomnil deželnji predsednik SKGZ Rudi Pavšič. »Marko Waltritsch je pustil svoj pečat v Primorskem dnevniku, v katerem je vselej izpostavljal pozitivno prisotnost Slovencev na Goriškem, saj je bil narodnjak, nikakor pa nacionalist,« je poudaril Pavšič in se med drugim spomnil, kako mu je Waltritsch stal ob strani, ko se je približal socialistični stranki in ko so po težavah v Trstu ustavili Demokratični forum Slovencev. »Gorica bi moralna Waltritschu izkazati trajen poklon, tako da bi po njem imenovala ulico,« je svoj poseg sklenil Pavšič.

Waltritschevo delo znotraj socialistične stranke je nato opisal Sergio Medeot. »Waltritsch je bil izredna osebnost, zato smo ga vedno poslušali z velikim spoštovanjem. Verjel je, da socialistizem predstavlja pot do emancipacije družbe, zato pa je postal socialist tudi v težkih letih, ko je stranka skorajda izginila,« je poudaril Medeot. Pomen Waltritschevega raziskovalnega dela je poudaril tudi Silvano Poletto iz zveze VZPI-ANPI. »Ovrednotiti je treba knjige in raziskave, ki jih je Waltritsch posvetil zgodovini partizanstva, saj je znal razumeti zapletene dinamike med raznimi komponentami osvobodilnega boja,« je poudaril Poletto in opozoril, da Waltritsch je znal vzpostavljati prijateljske vezi med Slovenci in Italijani ne glede na nekdanje spore in nerazumevanja. Spominska pričevanja o Waltritschevem liku je sklenil bivši senator KPI Nereo Battello. Po njegovih besedah je goriška federacija partije imela svoje sedež v prvem nadstropju palače, v kateri je bila gostilna Al Cavallino, ki jo je upravljala Waltritscheva družina. Zato je Battello zelo pogosto srečeval Waltritscha in se ga spominja tudi kot mladeniča v kratkih tirolskih hlačah. Po besedah Battella je Waltritsch znotraj socialistične stranke dal pomemben doprinos k političnemu življenu v Gorici, saj je pripomogel k navezovanju stikov z jugoslovansko zvezo komunistov, sploh pa je omogočil razvoj goriške levice s slovensko prisotnostjo. Battello se je spomnil tudi Waltritschevega političnega sotnika Petra Sanzina, s katerim sta

Govorniki na spominskem srečanju (desno), pogled na udeležence in dvorano Zlatega pajka (spodaj)

BUMBACA

si delila vloge in odgovornosti. »Waltritsch je s svojimi raziskavami ovrednotil partizanski boj goriških Slovencev, zelo pomembno pa je njegovo raziskovalno delo o bančništvu. Ko sta bila v teku procesa v zvezi s Tržaško kreditno banko v Trstu in Kmečko banko v Gorici, so nam bile Waltritscheve knjige zelo v pomoč za razumevanje delovanja in dinamik znotraj slovenskih bank,« je poudaril Battello in opozoril, da so ravno knjige najpomembnejša Waltritscheva deliščina.

Pred slovesom sta spregovorila še Komel in Waltritsch sin Aleš. »Leta 2002 je Marko Waltritsch pripravil knjizico o kavarni Bratuž, zatem pa naj bi se lotil dela za publikacijo o Zlatem pajku. Te knjizice ni uspel napisati, zato pa že razmišljamo, da bi čim prej uresničili ta njegov projekt in izdali knjigo o Zlatem pajku,« je povedal Komel. Številnim prisotnim, ki so napohnili dvorano Zlatega pajka, se je nato zahvalil Aleš Waltritsch. Poudaril je, da bi si podobna spominska srečanja zaslužili še številni goriški Slovenci, nato pa je napovedal, da skupaj z mamo in bratom Dimitrijem razmišljajo o organizaciji razstave, na kateri bi postavili na ogled Waltritscheve knjige in še ne objavljeno gradivo iz njegovega obsežnega arhiva. Razstavo bi radi postavili na ogled v Kulturnem domu leta 2012, ko bo minilo osemdeset let od rojstva Marka Waltritscha. (dr)

Tudi v Gorici Rai za eno noč

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 20.30 neposreden prenos oddaje »Rai per una notte«, ki jo bodo poslali v eter iz Bolonje. V oddaji bodo sodelovali Michele Santoro, Roberto Benigni, Daniele Lutazzi, Elio e le Storie Tese, Sabina Guzzanti, Marco Travaglio, Trio Medusa, Vau, Antonio Cornacchione, Giovanni Floris, Gad Lerner, Antonello Venditti in mnogi drugi. Oddaja bo nastala na pobudo novinarskega sindikata FNSI, posvečena pa bo svobodi tiska. Pobudo so podprtli krožek Meet Up Grillo, Demokratska stranka, Forum za Gorico, Komunistična prenova, Italija vrednot, Slovenska skupnost, Levica in Svoboda, Italijanski komunisti in Zeleni.

Srečanje pri upepeljevalniku

Na območju včasih upepeljevalnika, kjer goriška občina namerava uresničiti zbirni center za kosovne in druge odpadke, se bosta danes dopoldne srečala sovodenjska županja Alenka Florenin in goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi. Predstavnik goriške uprave bo pojasnil, kakšen naj bi bil nov zbirni center, sovodenjska županja pa bo predstavila svoje stališče.

Jelinčič v knjigarni Ubik

V knjigarni Ubik v Gorici bo danes ob 18. uri tržaški novinar in pisatelj Dušan Jelinčič predstavil svojo knjigo »Il gioco dell'amore«. Gre za italijanski prevod knjige Tema na pomolu.

Ne več samo za zaročence

Župnija iz Podturna v Gorici daje možnost, da se udeležijo predporočnih tečajev ne samo zaročencem, pač pa tudi izvenzakonskim partnerjem, ki že dalj časa živijo skupaj. Za novost so se v Podturnu odločili, ker je cerkvenih porok vedno manj, vseeno pa želijo mlade nagovoriti o vrednotah družinskega življenga.

PM10 pod mejno vrednostjo

Koncentracija prašnih delcev PM10 v ponedeljek v Gorici ni presegla mejne vrednosti. Naprave so izmerile 28 mikrogramov delcev na kubični meter zraku.

Napaka v sporočilu SSk

Slovenska skupnost opozarja, da je v tiskovnem sporočilu, objavljenem v včerajnjem dnevniku, napačno zapisala ime govornikov. Ob tajniku sovodenjske sekcije Kristianu Tommasiju je spregovoril načelnik svetniške skupine SSk Peter Černic, ne pa Walter Devetak, kot je bilo zapisano v sporočilu.

SOVODNJE - Jože Šušmelj in Miroslav Košuta v občinski knjižnici

Vzroki trpkega sosedstva

Slovensko-italijanske odnose grenijo nekatera odprta vprašanja, med katerimi izstopajo foibe - Prihodnje srečanje bo posvečeno sirarstvu

Udeleženci predstavitve knjig (levo); Šušmelj, Kafolova in Košuta (desno)

BUMBACA

Polpretekli zgodovini na naših krajih in njenemu vplivu na slovensko-italijanske odnose je bilo posvečeno literarno srečanje, ki je potekalo v ponedeljek v sovodenjski občinski knjižnici in na katerem sta spregovorila nekdanji generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Jože Šušmelj in pisatelj Miroslav Košuta. Srečanje je uvedla sovodenjska županja Alenka Florenin, vodila pa ga je Martina Kafol. Košuta je najprej spregovoril o svoji knjigi »Spomini Angela Katice«, v kateri je objavil spominske zapise svojega očeta. Košuta je prisotnim pripovedoval, kako so nekoč živel v Križu, pri čemer se je navezel na vprašanja meje in mednarod-

nih odnosov, o katerih je Šušmelj pisal v svoji knjigi »Trpko sosedstvo« (obe predstavljeni publikaciji je izdal Založništvo tržaškega tiska). Košuta je tako spregovoril tudi o obisku razmejitvene komisije v Križu, v nadaljevanju pa se je Šušmelj poglobil v odnose med Slovenci in Italijani ter pri tem razložil, zakaj so po njegovem mnenju še vedno trpkii. V nadaljevanju se je razvila zanimiva razprava, med katero se prisotni ugotavljali, da nekatere zgodbinske teme - med njimi izstopajo foibe - grenijo slovensko-italijanske odnose. Seveda so udeleženci srečanja ugotavljali, da so se časi le nekoli spremenili, za kar novejši zasluge predvsem pobude, s katerimi

so skušali približati slovensko kulturo večinskemu prebivalstvu.

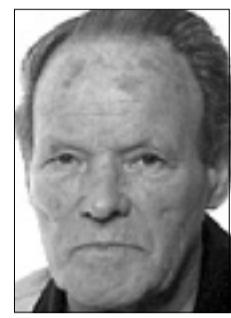
Prihodnja tri literarna srečanja bodo potekala v sodelovanju z Goriško Mo-

horjevo družbo. V ponedeljek, 29. marca, ob 20. uri bodo predstavili knjigo Dajnijela Čotarja »Domače sirarstvo za zavavo in zares«.

NOVA GORICA - V 91. letu starosti Poslovil se je športni delavec Karlo Vončina

Med prvimi je navezel stike z zamejskimi športnimi krogi

Številni znanci, prijatelji in bivši kolegi so se v nedeljo na pokopališču v Solkanu poslovili od Karla Vončine, ki je nekaj dni prej preminil v domu upokojencev v Novi Gorici. Naključje je hotelo, da je pogreb bil prav na njegov 91. rojstni dan, saj je bil Karlo rojen v Čepovanu 21. marca leta 1919. Od pokojnika, ki je vse svoje življenje posvetil telesni kulturi, se je v imenu športnih organizacij in Mestne občine Nova Gorica poslovil Vlado Krpan, šolnik, športno-kulturni in družbeno-politični delavec. V svojem poslovilnem nagovoru je izpostavil neizbrisen pečat, s katerim je pokojni Karlo Vončina zaznamoval povojni razvoj športa in telesne kulture v sosednjem mestu. Bil je namreč član skupine navdušencev in zanesenjakov, ki jim je v Novi Gorici brez sredstev in brez konkretnih izkušenj uspel postaviti na noge razvijano športno gibanje. Karlo Vončina je bil predvsem privrženec splošne telesne vzgoje, ki je osnova vsem drugim športnim programom. Zato je vedno polagal največjo pozornost na izobraževanje kadrov, ki so jima bili potem zaupani mladi športniki. Na področju gibalnih dejavnosti je bil pokojni Vončina dejaven preko 65 let. Oral je ledino v okviru krajevne šolske športne vzgoje, organiziral in vodil je vadbo v društvu Partizan, sodeloval na številnih tečajih smučanja, plavanja, atletike in orodne telovadbe. S svojim delom je postavljal temelje današnjemu pojmovanju športne rekreacije, tudi z neposrednim zgledom. Za svojo dolgoletno uspešno delo z mladimi, za vzgojo strokovnih kadrov, delo v klubih, društvenih in za širino športnega duha je Karlo Vončina prejel

KARLO
VONČINA

štvelna športna in državna priznanja, med katerimi tudi Bloudkovo plaketo leta 1977.

Karlo Vončina se dobro spominjammo tudi v zamejskih športnih krogih. Bil je med prvimi novgoriškimi športnimi funkcionarji, ki so navezali stike z našim športom, zlasti še z gorškim Domom. Naj se spomnimo športnih mnogobojev, na katerih so masovno sodelovali naši najmlajši, pa tečajev plavanja, ki jih je v bazenu Hotela Argonavit vodil za naše mlade. Najbolj bo pokojni Karlo postal v spominu številnim udeleženkam in udeležencem tečajev za vaditelje splošne telesne vzgoje, ki so v sedemdesetih in osemdesetih letih potekali v Mozirju pri Celju. V gozdnini šoli je bil Karlo Vončina strog, vendar tudi ocetovski in strokovno zelo podkovan učitelj in pedagog. Spominjam se ga bomo tudi kot vnetega so-organizatorja nepozabnih čezmejnih množičnih rekreativnih prireditv, kot sta bila Pohod in Kolesarjenje prijateljstva, ki sta odločilno prispevala k podiranju mejnih pregrad. To so bile tiste oblike športa, ki so jih prepletale vrednote, v katere je verjel Karlo Vončina. (vip)

v okviru glasbenega niza »Gorizia classica« v soboto, 27. marca, ob 17. uri v dvorani Pokrajinskih muzejev v gorškem grajskem naselju koncert pianista Umberta Tristija; vstop prost.

KONCERTNA SEZONA 2009/2010 V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici: v nedeljo, 28. marca, ob 18. uri koncert Solo&orkester, nastopili bodo violinist Črtomir Šiškovič, violončelist Vasja Legiša in pianist Si-javuš Gadžijev; predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž (tel. 0481-531455) od 8.30. do 12.30 in od 17. do 19. ure in na info@okclbratuz.org.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v torek, 30. marca, ob 20.30 koncert Zlatka Kauciča s skupino Kombo, gost večera bo Javier Girotto; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

Šolske vesti

VPISOVANJE V PRVE LETNIKE SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL v Gorici poteka v višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici do 26. marca.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM sprejema predpise za šolsko leto 2010-11 do zasedbe razpoložljivih mest; informacije v Dijaškem domu v Gorici, po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

ŠE NEKAJ JE PROSTIH MEST ZA TEČAJ RUŠČINE (osnovna stopnja - 40 ur), ki bo potekal ob ponedeljkih in sredah ob 18.30 do 20.30; vpisovanje na sedežu Ad formanduma v Gorici, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, email: go@adformandum.eu.

GLASBENA MATICA vabi na 3. srečanje komornih skupin, ki bo potekalo v Kulturnem domu v Sovodnjah danes, 24. marca, ob 17.30.

ODBOR STARŠEV didaktičnega ravnateljstva iz Ulice Brolo bo potekal v četrtek, 25. marca, ob 18. uri v Ulici Grabizio v Gorici.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdalu imajo odprtvo ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78125.

KUKUKOV DOBERDOBU imajo odprtvo od četrtka do nedelje; tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdalu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNE organizira od 2. do 6. junija avtobusni izlet v Turin; informacije po tel. 340-3423087 ali 329-4006925, vpisovanje ob četrtkih med 17. in 19. uro na sedežu društva v Gabrijah do zasedbe razpoložljivih mest.

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOVCEV DOBERDOB organizira izlet v Brno na Českem 27. in 28. marca. Na programu so voden ogled mesta, večerja v tipični restavraciji ter ogled sejma kmetijstva, lova, ribolova in prostega časa. Avtobus bo odpeljal z Općin; informacije po tel. 348-0108774 (Zarko).

ORGANIZACIJA DEGUSTATORJEV VIN IN ŽGANJ ONAV IN ANAG

organizira enodnevni avtobusni izlet z obiskom Vinitaly, najvažnejšega sejma vin in žganja piča, padiljon olj, v nedeljo, 11. aprila, z odhodom iz Trsta - bar Pipolo - Barkovlje ob 6. uri, iz Gorice - parkirišče Rdeča hiša ob 6.50 in vrnitvijo iz Verone ob 18.30; informacije in vpisovanje po tel. 0481-32283 (Daniela Markovič) ali e-mail markovici.daniela@yahoo.com.

PD ŠTANDREŽ prireja petdnevni avtobusni društveni izlet v Provanso od 21. do 25. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo štiridnevni avtobusni izlet od 22. do 25. aprila v Maremmino in na otok Giglio v Toskani; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (Ivana), tel. 0481-78398 (trgovina pri Mili) in tel. 380-4203829 (Miloš).

POHODNIŠKO SEZONO bodo pri Slovenskem planinskem društvu Gorica (SPDG) začeli v nedeljo, 28. marca, s pohodom, ki bo povezal Korado s Sabotinom. Zbirališče pohodnikov bo ob 9. uri na parkirišču pred Rdečo hišo, od

ZDRAUŽENJE MUSICA APERTA prireja

Primorski dnevnik išče raznašalce za Sovodnje - Štandrež, Gabrje, Rupo, Peč, Vrh

Za vse informacije pokličite
na tel. št.: 0481 - 533382

v Gorici bo v petek, 26. marca, ob 17.30 predstavitev knjige »Limbalsamatrice« Mary Barbare Tolusso. Z avtorico se bo pogovarjal Fabrizio Merio.

SKRD TRŽIČ, ZDRUŽENJE LA MACCHINA DEL TESTO, Bežaško kulturno združenje in krožek Istria prirejajo srečanje z naslovom Kraške poezije. Srečko Kosovel (1904-1926), Sergio Minuissi (1932-1991), Giorgio Depangher (1941-2001) v soboto, 27. marca, ob 18. uri v tržiški občinski knjižnici.

V OBČINSKI KNJIŽNICI V SOVODNIJAH bo v ponedeljek, 29. marca, ob 20. uri srečanje z Danijelom Čotarjem, ki bo predstavil knjigo Domača sirastvo za zabavo in zares. Večer prireja občina Sovodnje v sodelovanju z Gorško Mohorjevo družbo, omogočila pa ga je Fundacija Goriske hranilnice.

V OBČINSKI KNJIŽNICI V TRŽIČU bo v sredo, 31. marca, ob 18. uri v organizacijski centra Gasparini in tržiškega ANPI-ja predstavitev knjige Luciana Patata »Il Duce ha sempre ragione. Il fascismo in provincia di Gorizia e nella Bassa Friulana«. Prisotni bodo tržiški župan Gianfranco Pizzolitto, avtor Luciano Patat, tajnik centra Gasparini, Dario Mattiussi, Silvano Bacicchi in Paolo Padovan.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 19. aprila, ob 20.15 nastop pianistke Jasminka Stančul iz Srbije; informacije nudi Kulturni dom Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

Mali oglasi

PRODAM HARMONIKO BELTUNA, kot nova, zelo malo rabljena, cena po dogovoru; tel. 0481-778156 ob uri kosila.

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Anna Bandelli iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 10.30, Luigi Valentinuzzi iz bolnišnice Sv. Justa v stolnici in na glavno pokopališče; 11.30, Emma Rice na pokopališču.

DANES V DOBERDOB: 14.00, Carlo Ferletić (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Iva Galopin vd. Spagnul (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upeljitev.

DANES V BRAČANU: 13.30, Roberto Tomat (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Zapustil nas je naš dragi

Carlo Ferletić
partizan in mornar
star 90 let

Žalostno vest sporočajo

žena Maria ter sinova Armando in Franco z družinama.

Pogreb bo danes, 24. marca ob 14. uri v farni cerkvi v Doberdalu. Sprevd bo krenil iz kapele tržiške civilne bolnice ob 13.30.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Topla zahvala vsem, ki boste pospremili na zadnji poti dragega pokojnega.

Tržič, Doberdol, 24. marca 2010
Priznano pogrebno podjetje Preschern -
Gradišče ob Soči

ZDA - Izraelski premier v Washingtonu po »incidentu«, ki je zaznamoval Bidenov obisk na Bližnjem vzhodu

Netanjahu potrdil pravico Izraela do gradenj v Jeruzalemu, a Obama se z njim ne strinja

Po srečanju zaprtimi vrati ni nihče od udeležencev dajal izjav - Bližnjevzhodna četverica za ustanovitev palestinske države

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj v Beli hiši sprejel izraelskega premierja Benjamina Netanjahua. Obisk Netanjahua, ki ga spremlja obrambni minister Ehud Barak, je namenjen pomiriti spora, ki je nastal, potem ko je Izrael prav v času obiska ameriškega podpredsednika Josepha Bidna napovedal gradnjo 1600 novih stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu, kar je ogrožilo posredna mirovna pogajanja med Izraelom in Palestinci.

Pogovori v Beli hiši so potekali za zaprtimi vrati, ob koncu pa nihče od udeležencev ni dal izjav. Očitno sta obe strani zainteresirani, da ohranita tradicionalno zavezništvo, a se trenutno nahajata na bistveno različnih stališčih.

Netanjahu je v ponedeljek ob zacetku trdnevnega obiska v ZDA v govoru pred Ameriško-izraelskim odborom za javne zadeve (AIPAC) zatrdil, da ima Izrael vso pravico do gradenj v Jeruzalemu. Pristavlje, da so Jude Je-ruzalem gradili pred 3000 leti in ga gradijo tudi danes, ker ni naselbina, ampak njihova prestolnica. Zaradi te izjave je požel aplavz okoli 7000 poslušalcev. Izraelski premier je sicer puščal, da nadaljevanje gradenj ne onemogoča možnosti za rešitev spora s Palestinci in pozval palestinskega predsednika Mahmuda Abasa, naj se pogaja o miru, sicer je zagrozil, da bo Izrael za leto dni odložil mirovne pogovore. ZDA po njegovih besedah lahko pomagajo pri reševanju spora s Palestinci, a miru ni mogoče vsiliti od zunaj, ampak le s pogajanjem med obema stranema, je dejal. Spomnil je, da je Izrael pomemben za ZDA, saj je bil desetletja branik proti Sovjetski zvezzi, danes pa je branik proti militantnemu islamu.

Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton pa je v svojem ponedeljkovem nastopu pred AIPAC dejala, da ostaja zaveza Bele hiše varnosti in prihodnosti Izraela klub zadnjim diplomatskim sporom trdna. Obenem pa je Izraelu sporočila, da mora sprejeti "težke, a nujne odločitve", če si želi miru s Palestinci. Sicer pa so ZDA skupno z ostalimi člani t. i. bližnjevzhodne četverice (se pravi z ZN, EU in Rusijo) pretekli petek v Moskvi pozvali Izrael, naj ustavi gradnje na zasedenih ozemljih, ker so nelegitimne, ter naj spreme mirovne pogovore, ki naj bi pivedli do ustanovitve palestinske države v teku 24 mesecev.

Benjamin Netanyahu
ANSA

VELIKA BRITANIJA - Afera o umoru pripadnika Hamasa

Miliband: London izgnal izraelskega diplomata

LONDON - Velika Britanija je zaradi uporabe ponarenjih britanskih potnih listov pri umoru visokega pripadnika Hamasa januarja v Dubaju izgnala izraelskega diplomata. To je britanskim poslancem včeraj sporočil britanski zunanjji minister David Miliband. Izrael je v odzivu izrazil razočaranje, a hkrati napovedal, da bo okreplil odnose z Veliko Britanijo.

Imena izgnanega izraelskega diplomata Miliband ni razkril. Pojasnil pa je, da so ga iz Londona izgnali po preiskavi o uporabi 12 ponarenjih britanskih potnih listov pri umoru enega izmed vodij oboroženega krila palestinskega gibanja Hamas, Brigad Ezedina al Kasama, Mahmuda al Mabhuha 20. januarja v Dubaju. Britanski zunanjji minister je še dodal,

da je preiskava odkrila "prepričljive razlage", da je moč verjeti, da je ponarenje potne liste odgovoren Izrael. Izraelski veleposlanik v Veliki Britaniji Ron Prosor je v odzivu dejal, da je Izrael "nad odločitvijo britanske vlade razočaran", a je hkrati potrdil svojo zavezo odnosu, ki je "obojestranskega pomena".

Velika Britanija je nedavno v Izrael napotila svoje preiskovalce, ki so se sestali s tam živečimi dvojnimi, izraelskimi in britanskimi, državljanji, katerih identitete so januarja uporabili domnevni morilci al Mabhuha. Dubajski organi so umor že pred tem pripisali izraelski tajni službi Mossad in so identificirali najmanj 26 oseb, ki naj bi pripadale skupini, ki je 20. januarja v luksuznem dubajskem hotelu najprej omamila in nato zadavila al Mabhuha.

V Dubaj so omenjeni pripotovali pod lažnimi identitetami in s ponarejennimi evropskimi in avstralskimi potnimi listi. Izrael ni vpletenu v umor niti zanimal niti potrdil. Interpol je v zvezi z umorom doslej objavil 27. i. rdečih obvestil, ki predvidevajo aretacijo iskanih. Ti naj bi sicer pripadali dvema ekipama - ena naj bi neposredno sodelovala pri umoru al Mabhuha, druga pa naj bi pred tem pomagala pri prisluškovovanju in zasledovanju omenjenega.

Preiskavo o uporabi štirih francoskih potnih listov v umoru v Dubaju so medtem odprli tudi v Franciji. Preliminarno preiskavo zaradi suma ponarejanja in kraje identitete pri umoru hamasovca je sredi meseca začelo tožilstvo v Parizu. (STA)

ZDA - Potem ko ga je v nedeljo potrdil predstavniki dom

Obama podpisal zakon o reformi zdravstvenega sistema

Predsednik Barack Obama slovesno podpisuje zakonsko besedilo
ANSA

KITAJSKA - Po večkratnih sporih z uradnim Pekingom

Google se seli v Hongkong, da bi prenehal cenzurirati

SAN FRANCISCO - Ameriško spletino podjetje Google je v ponedeljek sporočilo, da bo prenehal cenzurirati vsebinsko interneta, ki je na voljo strankam na Kitajskem, in da svoj spletni portal za ta trg seli v Hongkong. Analitiki pričakujejo oster odgovor kitajskih komunističnih oblasti.

Google in kitajska vlada sta si skočila v začetku leta, ko je ameriško podjetje sporočilo, da ne bo več upoštevalo navodil, da blokira dostop do določenih vsebin na internetu za kitajske uporabnike. Google je to sporočilo po poskusu vdora hekerjev, ki so skušali priti tudi do informacij o računih elektronske pošte kitajskih borcev za človekove pravice.

Google ni nikoli naravnost obtožil kitajske vlade, da stoji za poskusi vdora, in vlada sume odločno zanika. V spor se je posredno vmesala tudi ameriška državna sekretarka Hillary Clinton, ki je takrat obsodila vse države, ki cenzurirajo internet. Google ima na Kitajskem zaposlenih 700 ljudi, sicer pa skupaj 20.000. Hongkong je sicer že 13 let del Kitajske, vendar uživa določeno metro avtonomijo.

Google je bil zaradi odločitve pred štirimi leti, da upošteva pravila kitajske vlade, ki uporabnikom interneta prepovedujejo dostop do vsebin, ki naj bi bile škodljive za režim, v ZDA izpostavljen hudim kritikam. Vendar pa je Kitajska eden najhitrejših rastučih svetovnih trgov

in posel je posel. Poskus vdora in vohunjena za aktivisti pa je bil le preveč.

Google sicer na kitajskem trgu doslej še ni uresničil pričakovanje glede prodaje in zasluga. Od skupno 24 milijard dolarjev prihodka na leto so jih lani na Kitajskem ustvarili kvečjemu med 250 do 600 milijoni. Na kitajskem trgu kraljev domače podjetje, podobno Googlu, z imenom Baidu, katerega delnice so se v ZDA od januarja podražile za 50 odstotkov na skoraj 580 doljarjev za delnico.

Google je v ponedeljek sporočil, da v Hongkong seli spletni portal in bo prenehal s cenzuro, čeprav to za Kitajce ne pomeni veliko, ker vlada s svojimi filteri nadzira internet. Google želi tehnične in prodajne službe ohraniti na Kitajskem, kar pa bo sedaj odvisno od odziva vlade, ki lahko privede tudi do popolne prepovedi poslovanja Googla na Kitajskem.

Kitajska tiskovna agencija Xinhua je po odločitvi o koncu cenzure navedla besedje neimenovanega uradnika državnega urada za informiranje, ki med drugim bdi nad tem, kaj lahko Kitajci vidijo na internetu. Uradnik je sporočil, da je Google prekršil pisno obljubo, ki jo je dal ob vstopu na kitajski trg, ter naredil napako. "Kitajska je odločno proti politiziranju trgovinskih vprašanj in izraža nezadovoljstvo zaradi nerazumnih obtožb in dejavnosti podjetja Google," sporoča uradnik. (STA)

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj v Beli hiši svečano in v veseljem podpisal zakon o reformi zdravstvenega sistema, ki predstavlja največjo notranjopolitično spremembu v ZDA vse od uvedbe zveznega zdravstvenega varstva za starejše pred pol stoletja.

"Danes, po skoraj stoletju preizkušenj, danes, po skoraj letu dni razprave, danes, ko so bili prešteji vsi glasovi, reforma zdravstvenega varstva v ZDA postaja zakon. Vsa pregreta retorika okoli reforme se bo končno soočila z njeno realnostjo," je dejal Obama ob podpisu zakona, kar ni uspelo vrsti predsednikov pred njim od začetka 20. stoletja naprej.

Obama in demokrati so s tem uresničili predvolilno obljubo, vendar pa boj še ni končan, saj bodo nasprotniki reforme nadaljevali s pričakovanjem za njeno razveljavitev. Najprej v senatu, kjer morajo demokrati senatorji še potrditi spremembe zakona v skladu z dogovorom z demokrati v predstavnškem domu kongresa.

Predstavnški dom je v nedeljo potrdil senatni predlog zakona in s tem je reforma postal veljavna. Vendar pa je moral vodja senatne večine Harry Reid najprej obljubiti, da bo tudi senat potrdil nekatere spremembe, ki so jih zahtevali demokrati v predstavnškem domu, predvsem glede več pomoči za revne. Republikanci v senatu uporabljajo proceduralne prijeme, da bi vsaj zavrlti potrditev omenjenih sprememb, in skušajo vnesti razdor med demokrate v obeh domovih. Presenečenje sicer ni na mestu, saj je bil Obama izvoljen prav na platformi zdravstvene reforme, ki jo je obljubljal skozi vso predvolilno kampanjo leta 2008.

Reforma - demokrati pravijo, da je dokončna in jo bodo skušali še izboljšati - primaša zavarovanje 32 milijonom Američanov in zakovitih priseljencev, stala pa bi na naj skoraj 1000 milijard dolarjev v desetih letih. Vendar pa je nestrankarski kongresni proračunski urad izračunal, da naj bi v tem času zmanjšala proračunski primanjkljaj za 140 milijard dolarjev. Plačali jo bodo s kombinacijo višjih davkov za premožnejše Američane in z varčevanjem v okviru starega sistema. Najpomembnejša novost je ta, da zasebne zdravstvene zavarovalnice posle ne bodo mogle več zavračati bolnikov oziroma ne bodo mogle več odvzemati zavarovanja ljudem, ko zbolijo. (STA)

S stawkami pritisk na Sarkozyja narašča

PARIZ - Malo pred začetkom načrtovanja pokojinske reforme se je v Franciji močno okrepil pritisk na vladu. V državi se je namreč včeraj na ulici zgrnilo več sto tisoč Francozov, ki so protestirali proti reformam in gospodarski politiki predsednika Nicolasa Sarkozyja, del zaposlenih v javnem sektorju pa je stavil. Po podatkih francoskega notranjega ministra se je protestov udeležilo 380.000 ljudi, sindikati pa so navajali celo dvakrat večjo številko.

V Parizu in številnih drugih mestih so pripravili proteste. Sindikati so na njih vladu ocitali, da ni ponudila nobenih konkretnih odgovorov na visoko stopnjo brezposelnosti in druge socialne posledice gospodarske krize. Pri tem pa so odločno zavrnili vsakršno povisjanje starostne meje za upokojitev.

Norvežani zaradi Grčije proti članstvu v EU

OSLO - Težave Grčije, ki se je znašla v globoki javnofinansijski krizi, so vplivale tudi na odnos Norvežanov do članstva v Evropski uniji. Vse več jih namreč temu nasprotuje. Javnomenjenska raziskava, ki so jo včeraj objavili na javni mreži NRK, v njej pa je sodelovalo 959 vprašanih, je pokazala, da 56% nasprotuje članstvu v uniji. Temu je po drugi strani naklonjenih 30 odstotkov vprašanih. Številni politiki so padec podpore EU pripisali prav finančni krizi, s katero se upabado Atene. Norvežani so se proti članstvu v EU izrekli že dvakrat, in sicer leta 1972 in 1994. Trenutno pa noge referenduma ni v načrtu.

ZN: Leto 2009 peto najtoplejše leto doslej

ŽENEVA - Svetovna meteorološka organizacija je včeraj sporočila, da je bilo leta 2009 peto najtoplejše leto doslej, odkar so leta 1850 začeli spremljati tovrstne podatke. Prav tako je opozorila, da je bilo zadnja desetletja vse toplejje. Po podatkih organizacije so bile temperature tal v letu 2009 za od 0,34 do 0,56 stopnje Celzija višje kot povprečne temperature v obdobju med letoma 1961 in 1990. Organizacija pa je ob včerajnjem svetovnem dnevu meteoroologije tudi opozorila, da je bil svet v lanskem letu priča številnim ekstremnim vremenskim pojavom, od suše do poplav, pa tudi vročinskih valov in snežnih neviht. (STA)

NOGOMET - Tržačani sinoči v B-ligi izgubili v Apuliji

Gallipoli je Triestini zadal športno in moralno lekcijo

Domači igralci brez plače, a z velikim srcem - Triestina razočarala na celi črti

Gallipoli - Triestina 2:1 (0:0)

STRELCI: v 6. dp Mancini, v 18. dp Pederzoli, v 24. dp iz 11m Testini.

GALLIPOLI (4-4-2): Sciarrone; Abbate, Grandoni, Pallante, Scaglia; Daino, Mancini (46. dp Franchini), Pederzoli, Viana; Di Carmine (27. Volpati, 27. dp Lazar), Artistic. Trener: De Pasquale.

TRIESTINA (4-4-1-1): Calderoni 6,5; Nef 5,5, Cottafava 5,5, Scurto 5,5, Sabato 5,5; Tabbiani 4,5 (21. dp Siligardi 5,5), Gissi 5 (9. dp Pani 6), Stanković 5,5, Pit 5; Testini 5; Della Rocca 4,5 (9. dp Pasquato 6). Trener: Arrigoni.

SODNIK: Tozzi iz Ostie 6,5; OPO-MINI: Pederzoli, Gissi, Pallante, Viana, Sabato; GLEDALCEV: 800.

Po šestih krogih je tudi Arrigoni doživel svoj prvi poraz. Za tekmo proti Gallipoliju se je že vedelo, da bo nekaj posebnega. V ponedeljek je zaradi hudih ekonomskih težav, ki pestijo klub iz Apulije, zapolniti vrata trener Giannini. Zanj je postalo stanje nevzdržno (igralci ne prejemajo plače že od novembra meseca) in mera je bila polna, ko je gospodar kluba D'Odorico sporočil, da do konca meseca ne more izplačati zaostalih plač. Nihče ni vedel, kako bodo na to

reagirali igralci Gallipolia, ki - vsem tem težavam navkljub - so se do zdaj zelo dobro borili in so v boju za obstanek. No, igralci Gallipolia so zadali športno in moralno lekcijo Testiniju in soigralcem, saj so dokazali, da lahko igraš tudi, če ne prejemaš plače. Domači nogometari so igrali s srcem, igralci Triestine obratno niso pokazali niti malo volje do zmage. Poraz na celi črti torej in nove težave na lestvici, saj so nekateri tekmeci zmagali.

Trener Triestine Arrigoni je zahteval od svojih fantov maksimalno koncentracijo, saj se je bal, da bodo stopili na igrišče prepričani, da imajo pred sabo žrtveno jagnje. Nekoliko je spremenil postavo, ki je v soboto premagala Empoli. V vezni vrsti sta igrala Tabbiani in Stanković namesto Panija in Colomba, v pomoč edinemu napadalcu Della Rocci pa je prisokčil Testini, medtem ko se je Pasquato usedel na klop za rezerve. Najbrž mu je hotel trener dati malo počitka.

Prvi del tekme je bil skrajno nezanimiv. Kot da bi se ekipi zadovoljili s točko. Nihče ni hotel pretirano tvegati, tako da je bil ritem dokaj počasen, število igralcev, ki je sodelovalo pri napadih, omejeno na obe straneh. Zlasti Triestina je zelo razočarala. Veza vrsta ni ustvarila ene same prave priložnosti. Tabbiani in Testini sta se omejila na »domača nalogico«, ne da bi nikoli poskušala nekaj malo bolj iznajdljivega. Sicer obramba ni trpela, a to, da je Pasquato že med prvim polčasom začel z ogrevanjem, je jasno kazalo na Arrigonijevo nezadovoljstvo; odkrito povedano tudi izbire trenerja Triestine so bili eden izmed razlogov za tako skromno igranje Tržačanov. Odločil se je za obrambno postavitev, ker se je najbrž bal reakcije domačih igralcev, vendar so obrambno mentalitet občutili tudi igralci. 0:0 je bil edini možen rezultat po tako dolgočasnom prvem polčasu. Domači so se hrabro borili, a le enkrat prisili na obrambo Calderonija po strelu Daina v 29. minut. Domači vratar je preživel 45 minut v popolnem brezdelju, najnevarnejšo priložnost Triestine pa je zaustavil vezni igralec Pederzoli, ki je z dres potegnil Tabbianija. Sodnik se je odločil za opomin, a tudi izključevanje ne bi bila iz trte izvita.

Igrali Gallipolia so v slučilnici začeli verjeti, da je tudi zmaga dosegljiva, saj so imeli nasproti res povprečno Triestino, ki se ni predramila niti, ko je Calderoni z

vrhunskim posegom strel Artistica preusmeril na vratnico. Igrali Triestina so tekmo nadaljevali, kot da se ne bi nič zgodilo, a minuto kasneje Calderoni je bil brez moči po strelu Mancinija z dvajsetih metrov. Arrigoni je takoj posegel, a dvojna menjava ni prepričala, saj je igrišče zapustil edini napadalec Della Rocca. Namesto, da bi prišlo do reakcije Triestine, je Gallipoli vztrajal in z novim vrhunskim strelom z razdaljo, tokrat Pederzolija, podvojil. Šele takrat je Triestina začela igrati, čeprav je bilo očitno, da so marsikateremu igralcu že poše moči, čeprav je tekmo Triestina izgubila že pred samim začetkom. Prekršek Viane nad Cottafavom je sicer omogočil Testiniju, da je z 11-metrovko razpolovil zaostanek. Igrali Triestine so poskušali izačačiti s Sabatom (lob je vratar le odbil) in Pasquatom ter Stankovićem (oba sta ciljala previsoko), a Gallipoli je le zdržal in zsluženo slavil.

Top: Nihče.

Flop: Za porazen nastop so krivi vsi igralci, odgovornost pa nosi tudi trener Arrigoni. Zgrešil je začetno postavo (zakaj takoj obrambo?) in ni mu uspelo motivirati svojih fantov.

Iztok Furlanič

vrhunskim posegom strel Artistica preusmeril na vratnico. Igrali Triestina so tekmo nadaljevali, kot da se ne bi nič zgodilo, a minuto kasneje Calderoni je bil brez moči po strelu Mancinija z dvajsetih metrov. Arrigoni je takoj posegel, a dvojna menjava ni prepričala, saj je igrišče zapustil edini napadalec Della Rocca. Namesto, da bi prišlo do reakcije Triestine, je Gallipoli vztrajal in z novim vrhunskim strelom z razdaljo, tokrat Pederzolija, podvojil. Šele takrat je Triestina začela igrati, čeprav je bilo očitno, da so marsikateremu igralcu že poše moči, čeprav je tekmo Triestina izgubila že pred samim začetkom. Prekršek Viane nad Cottafavom je sicer omogočil Testiniju, da je z 11-metrovko razpolovil zaostanek. Igrali Triestine so poskušali izačačiti s Sabatom (lob je vratar le odbil) in Pasquatom ter Stankovićem (oba sta ciljala previsoko), a Gallipoli je le zdržal in zsluženo slavil.

Top: Nihče.

Flop: Za porazen nastop so krivi vsi igralci, odgovornost pa nosi tudi trener Arrigoni. Zgrešil je začetno postavo (zakaj takoj obrambo?) in ni mu uspelo motivirati svojih fantov.

NOGOMET Messi z najboljšo plačo

BARCELONA - Zvezdnik Barcelone Lionel Messi je najbolje plačani nogometar na svetu. Francoski strokovni časnik France Football je postregel s podatki za leto 2009, po katerih je prvi mož katalonskega velikanja lani dobil 33 milijonov evrov. Messi je tako na drugo mesto potisnil prejšnjega največjega zaslужarja, nedavno poškodovanega Davida Beckhama, ki je kot član LA Galaxyja in posojen igralec Milana zaslužil 30,4 milijona. Na tretjem in četrtem mestu sta Realova igralca Cristiano Ronaldo in Kaka s 30 in 18,8 milijona zaslужka.

Najbolje plačani trener pa je strateg Interja Jose Mourinho, ki je v letu 2009 pospravil v žep 13 milijonov evrov.

START DRSLCEV - Plesni pari so na svetovnem prvenstvu v umetnostnem drsjanju v Torinu opravili z obveznim programom. Po prvem delu tekmovanja sta v vodstvu Kanadčana Tessa Virtue in Scott Moir pred Američanoma Meryl Davies in Charliejem Whitem ter Italijanoma Federico Faiello in Massimom Scalijem. Originalni program bo na sporednu jutri ob 12.45.

ZDOMEĆ - Slovenec Janez Slivnik je postal novi glavni trener alpskih smučarjev na Finsku, na tem mestu pa je nasledil dolgoletnega prvega moža finskih smučarjev Christiana Leitnerja iz Avstrije. Slivnik je v zadnjih treh letih sodeloval v finski ženski ekipi z njihovo najboljšo tekmovalko Tanjo Poutiainen. Pred tem je bil v slovenski ženski ekipi.

ŠE TAM - Vzdržljivostni reli Dakar bo, tako kot letos, tudi v naslednjem letu gostoval v Južni Ameriki. Med razlogi, ki so podjetje ASO, nosilca projekta Dakar, prepričali v podaljšanje gostovanja v Južni Ameriki, se po Lavignovih besedah privrženost navajačev temu športu in zelo dobre razmere, ki jih imajo nastopajoči. V prihodnosti pa razmišljajo celo o širitvi v Brazilijo in Peru.

NOGOMET - A-liga Danes, a v pričkanju sobote ...

30. krog A-lige naj bi bil ugoden za Inter, ki bo na San Siru gostil novo pepelko prvenstva, Livorno. Črnomordi upajo, da jim bo uspelo povečati prednost pred obema zasledovalcema, Milanom in Romom, tudi zato, ker bi se lahko na ta način bolj sproščeno pripravili na zelo pomembno sobjotno tekmo kroga, ko bodo obiskali Ranieriye Romo.

Današnja tekma proti Toskancem naj bi bila za Mourinhove fante nekaj več kot trening tekma. Težko je pričakovati, da bi se Livrono, ki je v nedeljo gladko izgubil 3:0 v Bergamu proti Atalanti, lahko bolje upiral Interju, čeprav bodo čnomodri igralci brez Stankovića in Sneijderja. Balotelli se ekipi še ni opravičil, zato tudi njega ne bo na tekmi. V nekaterih pogledih obnašanje talentiranega temnopoltega napadalcu spominja na Adriana. Bomo videli, če bo milanskemu društvu tokrat uspela »rehabilitacija« napadala.

Nedvomno sta pred zahtevnejšo nalogo tako Milan kot Roma. Milan je zapravil edinstveno priložnost, da bi se po dveh letih vrnil na vrh razpredelnice, tokrat pa bo najbrž moral le upati, da ostane zaostanek od vodilnih mestnih tekmecev nespremenjen. Leonardo varovanci odhajajo namreč na gostovanje v Parmo, Guidolinovo moštvo pa je na domačem igrišču kar solidno. V Milanovem taboru se sprašujejo za razloge za novo poškodbijo Pata, trener Leonardo bo tako v napadu zaupal Borrielli, Manciniju in Ronaldinhu. Parma bo še brez Paloschija, tako da bo v napadu igral Crespo.

Tretji tekme Roma odhaja v Bologno. Tudi tokrat bodo Rimljani brez kapetana Totti, ki bi že želel igrati v soboto. Načrti Ranieriye ekipe so jasni: danes vsaj ohraniti zaostanek štirih točk in v soboto premagati Inter.

ŠE VEČJA GNEČA? - Ta čas zadeva boj za četrto mesto tri ekipe, ob pravem - niti maloverjetnem - razpletu na določenih igriščih pa bi lahko za vodilno trojico nastala neverjetna gneča. Ko bi Genoa premagala Palermo, Fiorentina zmagala v Cataniji, Sampdoria izgubila v Bariju in Napoli premagal Juventus, bi se šest ekip znašlo na razdalji samih treh točk.

Veliko pričakovanje vlada za utrišnji dvoboj med Napolijem in Juventusom. Za Napoli je to zadnja možnost, da se ponovno vključi v boj za 4. mesto, Juventus pa si nikakor ne more privoščiti novega spodrljaja, čeprav v turinskem taboru že programirajo naslednjo sezono. Številni igralci so na prepihu.

ODLOČITVE NA DNNU? - V boju za obstanek bi lahko prišlo danes do nekaterih odločitev, saj bo v Rimu Lazio gostila Sieno. V primeru zmage domačih bi Rejevi varovanci povečali prednost nad Toskanci na sedem točk, kar bi bilo osem krovov pred koncem verjetno odločilna prednost. Če Atalanti ne bi uspelo premagati Cagliari, potem bi najbrž po tem krogu že vedeli, kdo bodo novi B-ligaši: Livorno, Siena in Atalanta. Navsezadnje so te ekipe tudi tiste, ki so doslej pokazale najmanj.

FANTANOOGOMET - V vrati Frey (Fiorentina) pred njim štirje branilci - Cannavaro (Napoli), Stendardo (Lazio), Santon (Inter) in Felipe (Fiorentina). Zvezna vrsta s samo tremi igralci - Milanetto (Genoa), Hamšik (Napoli) in Ledesma (Lazio) - prav toliko pa naj bo napadalec: Suazo (Genoa), Cavani (Palermo) in Milito (Inter).

NOGOMETNE STAVE - Atalanta mora premagati Cagliari (1 - 1,85), Fiorentina pa zmagati v Cataniji (2 - 2,50). Zmaga Interja prinaša res minimalen dobiček, zato poskusite vsaj staviti, da bodo črnomordi vodili tako po 1. polčasu kot ob koncu tekme (1/1 - 1,61); za tekmo Genoa - Palermo poskusite igrati over 2,5 (več kot dva dosežena gola - 1,75), za tekmo Lazio - Siena pa no gol (ena od ekip ne bo dosegla gola - 1,75).

NAŠA NAPOVED - Danes (ob 20.45) Atalanta - Cagliari 2:1, Bari - Sampdoria 1:1, Bologna - Roma 1:0, Catania - Fiorentina 1:2, Genoa - Palermo 2:2, Inter - Livorno 4:1, Lazio - Siena 2:0, Parma - Milan 1:1, Udinese - Chievo 3:1, jutri (ob 20.45) Napoli - Juventus 2:0. (I.F.)

PLANICA 2010 - Ob robu poletov

Golmi, slovenska vuvuzela

Ob nadležnih trobilih tudi cisterne piva

»Planica, Planica, ti bela kraljica...« je ponarodela pesem Avsenikov. Konec minulega tedna si je začasno vzela mesto slovenske himne pri uradnem - protokolarnem - delu prireditve pod Poncami. Narod, in ta je bil v soboto na mestu v težko obvladljivih številkah, pa se je glasovno izrazil drugače.

Se še kdo spominja motečih trobili iz lanske generalke za nogometno SP v Južni Afriki. »Vuvuzela« je menda končala v samem vrhu nogometne evforije leta 2000. Na trobilo je bil za planisko priložnost natisnen tudi logo prireditve.

Pihanje v »golmi« se je v Planici odlično spajalo s pretakanjem piva. Pozivi, kontrole (?) in omejitve (?) so propadli. Že uro pred prvimi poleti je v soboto, na najbolj vroč dan tekmovanja, na desetine najstnikov pijanih blodilo med množico, po tekmi pa je nekje eden na pet moških gledalcev držal v roki kozarec na kraju natočenega piva ali pa pločevinko, če

dek: kakih 30 cm dolgo plastično trobentico, akustičen bobenček in ustnik. Cena? Šest evrov! Kar ni malo, če posmislimo, da pripomoček ne služi navajjanju, temveč motenju. Zaman smo iskali običajen napis »made in China«, ki je stalnica za skoraj vse kar, onesnažuje in je nepotreben.

Edini napis, ki se nanaša na trobilo, je »GOLMI« kar močno vleče k Lovšinovi... samo en majhen GOL MI dej...« iz prve slovenske nogometne evforije leta 2000. Na trobilo je bil za planisko priložnost natisnen tudi logo prireditve. Pihanje v »golmi« se je v Planici odlično spajalo s pretakanjem piva. Pozivi, kontrole (?) in omejitve (?) so propadli. Že uro pred prvimi poleti je v soboto, na najbolj vroč dan tekmovanja, na desetine najstnikov pijanih blodilo med množico, po tekmi pa je nekje eden na pet moških gledalcev držal v roki kozarec na kraju natočenega piva ali pa pločevinko, če

Bruno Križman

ODOBJKA - Pogovor z odbojkarjem Lorisom Maniajem

Četrtrič v končnici A1-lige »Smo osebe, ne pa roboti«

Števerjanec o končnici prvenstva in o vpoklicu v reprezentanco

Števerjanski odbojkar Loris Manià bo v soboto začel z nastopi v končnici za naslov prvaka v prvenstvu A1-lige. Modena, kjer letos igra, je po rednem delu prvenstva osvojila 4. mesto (sicer z enakim številom točk kot tretjeuvrščeni Sisley Treviso) in bo v prvem krogu play-offa v soboto, 27. marca igrala proti Macerati, ki je bila peta. Prvovrščeni Trentino bo igral z Verono, Cuneo s Piacenzo, Treviso pa z Monzo. V polfinalu se bodo uvrstile ekipe, ki bodo osvojile tri zmage.

Števerjanski libero je bil v zadnjih krogih odsonet zaradi akutne angine, v soboto pa bo nared za prvi nastop v končnici. Prejšnji teden je že začel z individualnim delom v fitnessu in telovadnicami, saj je moral pridobiti vso mišično maso, ki jo je zaradi bolezni izgubil, včeraj pa se je pridružil ekipi in treniral z ostalimi.

Za Loris Maniaja bo to že četrti nastop v končnici: odkar je iz Ancone v A2-ligi v sezoni 2006/07 prestopil v Piacenzo, je vsako leto igral v končnici za naslov prvaka. S Piacenzo je prvo leto igrал tudi v finalni tekmi, z Montichiarijem pa je v prejšnjih dveh sezona izpadel iz voja v četrtni finali.

Stevevjanec v končnico dosegli tudi zastavljene cilje?

V bistvu smo jih presegli, saj smo sprva računali samo na uvrstitev v italijanski pokal in v play-off. Ker pa smo osvojili visoko 4. mesto po rednem delu, bomo v naslednji sezoni igrali tudi v evropskem pokalu Cev. Tega pa sploh nismo pričakovali.

Prvo tekmo boste igrali proti Macerati, ki je v prvenstvu sicer niste nikoli premagali. Kako napoveduješ končnici?

Težko bo premagati Macerato, saj se je vrnil Swiderski, ekipo pa je okrepil center Dragan Stanković. Mi gremo na zmago, ampak vemo, da bo težko.

Pri Modeni vse več igra tudi slovenski napadalec iz Izole Jasmin Čuturič.

Tako je. Trener Prandi je z njegovim doprinosom zadovoljen. Odločil je, da ga bo v končnici vključil vedno v prvo postavo. Z njim se sicer zelo dobro razumeva in sva tudisoseda.

V končnico se je uvrstilo osem ekip: te je katera od teh posebno presenetila?

Monza. Odigrali so odličen drugi del prvenstva, v katerem so zmagali kar 9 tekem zaporedoma.

Kdo pa je odsoten?

Perugia (kjer igra Matej Černic, op. a.). Mislim, da je neuspeh povezan z nekvalitetnim podajalcem. Vsi napadalci so izvrstni,

Loris Manià (v dresu Modene) je v končnici A1-lige prvič nastopal v sezoni 2006/07, ko je igral v Piacenzi. Takrat »je bil« še napadalec, v končnici pa je nadomestil Brazilca Sergia v vlogi libera. Odličen nastop je omamil tudi selektorja Anastasija, ki ga je napisled vključil v reprezentanco

FOTO VIGNOLI

zato so potencialno res boljši.

Trentino starta letos iz najboljšega mesta. Ali bo osvojil naslov?

Trentino je »drugi svet«. Videli bomo, kako se bo vse iztekelo. Če premagamo Macerato, bomo v polfinalu igrali proti Trentinu. To bi me res veselilo.

V ponedeljek je selektor Anastasi objavil seznam reprezentantov, med katrimi si tudi ti.

Tako je. Vpoklic ni presenečenje, saj smo že vedeli, da bova z Barijem spet med »azzurri«. Anastasi je izbral še Marro, ki igra v Loretu. Najbrž bova na svetovnem prvenstvu v ekipi jaz in Bari, končno odločitev pa bo seveda sprejet trener.

Decembra lani si nam sicer zaupal,

da boš najbrž igral v vlogi drugega libera: nova pravila namreč dovoljujejo, da ima vsaka ekipa dva obrambna igralca. Ali si v to še prepričan?

Še vedno mislim, da bom letos imel vlogo rezervnega libera. Po svojih močeh pa se bom seveda potrudil, da si vsekakor izborim mesto.

Spet je vključil tudi Feia in Mastrangela.

K sreči, saj sicer ne bomo dosegli odmevnješih rezultatov.

Med reprezentanti pa ni Cisolle.

Glas, da ga ne bo, se je že širil. Po neupehu na evropskem prvenstvu Cisolla ni ostal v dobrih odnosih s selektorjem, saj ga je lani pred EP vpoklical v izbrano vrsto, češ da ga ekipa zelo potrebuje, napisled pa ga ni izkoristil.

Ali si se že pogovoril s selektorjem?

Spolh ne. Nikogar ni poklical. Seznam igralcev smo prebrali na internetu.

Vpoklica pa se veseliš, kajne?

Seveda. Vendar upam, da ne bo kot lani. Mislim, da rezultatov ne bo, če se v načinu dela kaj ne bo tudi spremenoval. Igraliči smo osebe, ne pa roboti. Lani smo na evropskem prvenstvu prišli povsem izčrpani. Imeli smo zelo malo počitka: v celem poletju smo bili prosti samo tri jutra.

V intervjuju za *Gazzaetto dello sport* je Anastasi sicer najavil, da boste imeli po svetovni ligi dva tedna počitka

... Tako je napovedoval tudi lani, ampak je napisled trdil, da će bomo več trenirali, bomo boljši.

Veronika Sossia

SPORED KONČNICE: Trentino - Verona (danes ob 20.30, ob 22.30 na Rai Sport Più); Modena - Macerata (v soboto, 27. 3. ob 16.00 na Rai sport piu'), Treviso - Monza (v nedeljo, 28. 3. ob 19.00); Cuneo - Piacenza (v četrtek, 1. aprila ob 20.30).

»NAŠI DRUGJE«

V končnici tudi Urnaut in Jerončič

ODOBJKA - V moški A1-ligi se je končkal redni del, v »play-off« pa se je uvrstila tudi Modena Loris Maniaja (glej intervju), ki pa na zadnji tekmi (3:0 s Pinetom, Čuturič 8 točk) ni igral. Perugia Mateja Černica je obstala na nehvaležnem 9. mestu, prvem, ki ne vodi v končnico. V zadnjem krogu je Perugia s 3:1 premagala Trento (Černic, 10 točk, 47% v napadu, ena točka in štiri napake na servisu, 75% v sprejemu). Piacenza Tineta Urnauta je v Monzi zmagala s 3:2. Korošec je v vlogi korektorja dosegel 21 točk (14 v napadu in kar šest asov) z odličnim 64-odstotnim učinkom v napadu.

V končnici bo igral tudi **Gregor Jerončič**. Njegov Cuneo je v zadnjem krogu s 3:1 premagal Taranto. Kanalec je dosegel 7 točk v napadu in eno v bloku.

V ženski A1-ligi je Castellana Grotte s 3:1 izgubila v Busto Arsizi. Tina Lipicer Samec je v ekipi poraženek dosegla 10 točk (1 servisi, 7 napadov, 2 bloka).

V moški B1-ligi je Volley Potentino Damirja Kosmíne premagal Conselice. Bivši slogaš (10 točk) je bil odločilen v prvem setu. V B2-ligi je **Kristjan Stopar** z Bibionejem gostoval nič manj kot v Cagliariju in izgubil s 3:2. Stopar je dosegel 13 točk.

NOGOMET - Samir Handanovič je v soboto na tekmi v Rimu proti Romi štirikrat pobral žogo iz svoje mreže, vendar ni kriv za poraz Udinejsa. *Gazzetta dello sport* je ocenila, da pri golu Tonija ni bil brezhiben, a da je najmanj dvačrat rešil svoja vrata pred še hujšimi posledicami in mu prisodila zadostno oceno. Prvič od svojega prihoda v Italijo je Bojan Jokić pri Chievu igral od vsega začetka, moštvo je proti Cataniigralo neodločeno 1:1. Tudi Jokić si je za svoj nastop prislužil zadostno oceno.

KOŠARKA - Za zmago Vareseja v tekmi A1-lige proti Trevisu (90:82) je bil najbolj zaslужen **Marko Tušek** (16 točk, 7:10 v metih za dve točki, 5 skokov, 9 pridobljenih žog v 27 minutah). V Milanu je bil »slovenski« derbi, v katerem je Bečirovič Armani s 78:56 premagal Jurakov Teramo. Bečirovič je v 29 minutah dosegel 8, Jurak pa v 20 minutah 9 točk. Nebojša Joksimovič je za Scavolini izgubljeni tekmi proti Montegranaru prispeval 4 točk. Mladi **Jan Močnik** je v A2-ligi za videmski Snайдero igral 21 minut in dosegel 4 očke.

V ženski B1-ligi je miljska Cop7 Muggia s 76:53 premagala Fiorenzuolo. **Jessica Cergol** je dosegla 19 točk, njezina sestra **Samantha** 10, mlada **Mia Kraus** pa dve točki. V prihodnjem, zadnjem krogu bo gostovanje pri direktnem tekmeču Vigaranu odločalo o prvem mestu in najboljšem izhodišču v končnici za napredovanje.

V prvenstvu B-lige na vozičku je Castelvecchio iz Gradišča v gosteh s 55:45 premagal Padovo.

V moški B-ligi je tržiški Falconstar z 80:71 izgubil v Moncalieri. Jan Budin (8:13) je dosegel 17 točk, Daniel Batisch pa šest. **Štefan Žužek** je dosegel dve točki. Njegova ekipa je redni prvenstva končala nepremagana na vrhu lestvice in se uvrstila v šesteroboj, ki bo določil moštva, ki se bodo potegovala za napredovanje v A2-ligo.

VATERPOLO - V moški A2-ligi je tržaški Pallanuoto Petra Planinška prvič v dosedanjih šestih dvobojevih premagal Bergamo (11:7), se pa še ni izognil igraju končnice za obstanek.

KOLESARSTVO Po Kataloniji: Cavendishu 2. etapa

BANYOLES - Britanski kolesar Mark Cavendish (Columbia) je zmagoval druge etape dirke po Kataloniji, ki šteje za točke ProToura.

Drugo mesto je osvojil Argentinec Juan Jose Haedo (Saxo Bank), tretji pa je bil Španec Aitor Galdos (Euskaltel). Skupno vodstvo je zadržal zmagovalec ponedeljkovega prologa, Nemec Paul Voss (Milram).

SEŽANA - Srečanje v spomin na nekdanjega nogometnika in športnega delavca

Rajko Štolfa je ljubil nogomet

Rad je zahajal v Bazovico in na Prosek - Leta 1943 je igral pri Triestini - Na Ol leta 1984 - Ranjen med partizanstvom, zdravil ga je Nemec

Od leve proti desni: Pavel Skrinjar, Božo Dragan, Davorin Terčon, Matjaž Kek, Aleks Štolfa in Miha Penko; na sliki zgoraj Rajko Štolfa

KROMA

gometni, ki je takrat imel 17 let (letnik 1927), pridružil partizanom in je bil hudo ranjen v ramo. »Zdravil ga je nemški zdravnik Schmidt, nato pa je celo okrevjal pri domobrancih. Ko se je počutil bolje pa je pobegnil in se je znova pridružil partizanom,« je povedal Rajkov sin in dodal, da je bil njegov oče kulturnik (ljubil je glasbo in igral na boben pri ansamblu Veseli veter) in velik humanist. »Med vojno in Jugoslaviji sva z Rajkom odpotovala v Toskano, kjer sva iskala pomoč za begunce,« se spominja današnji sežanski župan Davorin Terčon. Štolfa je bil kot vojni invalid tudi predsednik Zveze vojnih invalidov. Prav zaradi poškodb, ki jo je utрpel med vojno, ni več igral nogometna, čeprav je po vojni obudil delo sežanskega nogometnega kluba Tabor. Postal pa je visoki funkcionar Jugoslovanske nogometne zveze. »Veliko je potovel in spoznaval veliko ljudi. Pri videških priznanjih se je pocutil kot doma. V Italiji je imel povsod odprtva vrata. Na vseh

stacionih je sedel med VIP-ovci. Bil je tudi odličen prijatelj televizijskega komentatorja Bruna Pizzula,« so povedali nekdanji Rajkovi prijatelji. V debatu so se namreč vključili še podpredsednik NZS in predsednik MNZ Nova Gorica Franc Kopatin, bivši predsednik koprsko MNZ Karlo Emeršič, predsednik MND Tabor Sežana Branko Dikić, predstavnik treneriske organizacije Igor Bole in novinar Brane Fatur. Rajko Štolfa je bil velik narodnjak. V svoji mladosti je moral namreč pretrpeti grozote fašistične diktature. Slovensko se takrat ni smelo govoriti in šolal se je izključno v italijansčini. V spomin na Štolfo so v Sežani po njem poimenovali nogometno igrišče, ki - kot so dejali v Kosovelovem domu - ostaja zadnji Mussolinijev športni objekt v Sloveniji. »Stadion in Ajdovščini so podrli, zdaj bi bili morali znova urediti tudi sežansko igrišče,« so dejali. Štolfa je bil z Italijanom Margisom pobudnik pokala Miro Cup (skovanka iz besede mir), v katerem nastopajo

selekcijske srednjeevropske regije. Leta 1984 pa je bil Sežančan vodja delegacije jugoslovanske nogometne reprezentance na olimpijskih igrah v ameriškem Los Angelesu. Jugoslavija, s katero je igral tudi Srečko Katanec, je takrat osvojila bronasto kolajno. »Škoda pa, da moj oče ni bil prisoten na tekmi v Trstu med Italijo in Slovenijo. Po slovenski zmagi bi najbrž praznoval tri dni,« je še dodal drugi Rajkov sin, Dušan.

Slovenski selektor, ki je zaključil debati večer, osebno ni poznal Rajka Štolfe. Dejal pa je, »da Slovenija potrebuje ljudi, ki so zaljubljeni v nogomet.« Slovenskega selektora so nato »bombardirali« z vprašanjimi o svetovnem prvenstvu in o njegovih izkušnjah na najvišjem nivoju. Kek je prepričan, da bo Slovenija v JAR uspešna. »Ne glede na rezultat, ki ga bomo dosegli, bodo fantje dali vse od sebe. SP bo zelo lepa izkušnja in skupina se bo domov vrnila še bolj homogena,« je zaključil slovenski selektor. Jan Gregić

ALPSKO SMUČANJE - Državna faza trofeje Ostržek na smučeh

Vsi v zgornji polovici lestvice

Včeraj nastopili še miški in miške - Članica SK Devin in člana SK Brdina

Od leve Igor Gregori, trener Lovrenc Gregor, Jan Ostolidi, Petra Udovič, trener Aleš Sever in Andrea Craievich

Na Abetoneju se je včeraj zaključila državna faza trofeje Ostržek na smučeh, na kateri so nastopili tudi štirje člani naših klubov. Po najmlajših babyjih, kjer je nastopila Petra Udovič (Devin), so včeraj tekmovali še miške in miški. V moški konkurenčni sta nastopila člana SK Brdina Jan Ostolidi in Igor Gregori. Jan Ostolidi, ki je bil na deželni fazi šest, je osvojil 34. mesto in bil četrti najboljši smučar naše dežele. Igor Gregori, ki se je na državno fazo uvrstil potem, ko se je en tekmovalec odpovedal nastopu, pa je startal z visoko startno številko 359 in osvojil 82. mesto. Skupno je nastopilo 211 miškov (od startne številke 154 do 363). S končnim izidom je bil trener Lovrenc Gregor zelo zadovoljen. Vsi tekmovalci so imeli zelo zahtevne pogoje, saj je bila radi visokih temperatur proga razorana.

V ženski konkurenčni 140 tekmovalk pa je nastopila Andrea Craievich (Devin), ki je sicer leto mlajša in bo torej med miškami tekmovala tudi v naslednji sezoni. S startno številko 83 je osvojila 67. mesto; med smučarkami letnika 2000 je bila 12., šesta med tekmovalkami iz naše dežele. Odlično prvo mesto je osvojila Lara Della Mea, članica kluba Lussari, ki je dosegla najboljši absolutni čas. Trener Devina Aleš Sever se je rezultata svoje varovanke veselil: »Mogoče bi se Andrea lahko uvrstila še nekoliko više, če bi smučala kot na ostalih tekma. Vsekakor sem zadovoljen. Vidi se, da nismo trenirali na strmih terenih in da so v naši deželi tekme nekoliko kraješ.«

Najmlajše tekmovalce naših klubov čaka v nedeljo še trško in goriško pokrajinsko prvenstvo, s čimer se bo zaključila letošnja tekmovalna sezona.

TENIS - Deželna moška C-liga

Gaja bi proti TC Maniago lahko iztržila ugodnejši izid

Dober krstni nastop Mateja Kalca in Matije Čubeja med fanti under 12 - Poraz deklet U16

V svojem drugem prvenstvenem nastopu v najvišji moški deželni teniški ligi so gajevci na Padričah potegnili krajski konec proti solidnemu TC Maniago, ki pa bi morda lahko bil v njihovem dometu. Končni izid je bil 4:2, točki za Gajo pa sta v posamičnih dvobojih osvojila Anej Morel in Daniele Morossi, medtem ko sta Andrea Gianolla in Matej Cigui svoj dvoboj izgubila. Pri stanju 2:2 so odigrali še dve igri dvojic, v katerih pa igralci našega društva niso uspeli presenetiti gostov.

Krstni nastop na Padričah je takoj zatem opravila Gajina moška ekipa under 12. Proti ekipi ST Udinez iz Remanzacca je sicer izgubila z 2:1, vendar s svojim nastopom popolnoma zadovoljila. Točko za Gajo je osvojil Matej Kalc, klub porazu s 6:4, 7:5 pa se je zelo dobro odrezal Matija Čubej, ki se je začel ukvarjati s tenisom še oktobra lani. V igri dvojic sta gajevca izgubila še v tretjem setu.

Bolj gladek pa je bil poraz deklet v prvenstvu under 16. Gajo j s 3:0 premagal TC Triestino. Ga-

jino ekipo sestavljajo Ginevara Zelaschi ter Ertica Berlot in Nicoletta Pirina.

JADRANJE

Spolovitev pri Čupi

Novo jadranico Čupinih jadralcev Simona Sivitza Košute in Jaša Farnetiča bodo splovali v nedeljo, 28. marca pri Čupi, ne pa kot smo napačno napovedali v torek. Slavnostnemu trenutku bo sledila krajska družabnost.

OPTIMISTI - Optimisti YC Čupe in TPK Sirene so se konec tedna udeležili regate v Kopru. Zaradi slabih vremenskih pogojev so izvedli samo tri plave v soboto. Izidi: kadeti - 2. Jana Germani (Čupa), 6. Pietro Osvaldini (Sirena), 7. Nicolas Starc (Sirena). Mladinci: 31. Samuele Ferletti, 36. Cecilia Fedel, 39. Haron Zeriali, 41. Mattia Constantini (vsi Čupa).

7, Longo, Gregori 10, Kraus 8, Žužek 2, Žerjal 1, Moscati 2, Majovski 2, Starc, trenerja Mario Gerjevič in Daniel Šuštersič. TRI TOČKE: Semolič 2, Košuta 1.

Mladi jadranovi so zanesljivo ugnali skromno Goriziano, za katero igra tudi Domov košarkar Matej Dornik (6 točk). Gostitelji so bili vseskozi boljši tekme, nasprotnika pa so v bistvu sami držali v igri z lastnimi napakami. S Semoličevimi koši so v tretji četrtni domači pridobili tudi do 23 točk prednosti in tekme je bilo tedaj dejansko konec. Trenerja sta tudi tokrat bogato zaupala fantom letnika 1994, ki so se ponovno lepo izkazali.

PRVENSTVO U13
TOLAZILNA SKUPINA
Barcolana - Polet/Kontovel 47:71 (18:20, 30:40, 43:48)

POLET/KONTOVEL: S. Ciuch 4, Perelli, Grgić 8, Furlan 6, Geletti 2, Rottendoro, T. Daneu 21, A. Daneu 8, Dell'Anno 10, Tulliach 8, Antler 4. Trener: Vremec.

Igrali sportne šole Polet Kontovel so z dopadljivo igro zasluzeno premagali Barcolano, ki je imela krajsko klop, igralcem Poleta in Kontovela pa je bila enakovredna. Ob prvem polčasu so Vremčevi varovanci povedli na deset točk, v zadnji četrtni pa so vodstvo še povečali. Vsi igralci so imeli daljšo minutajo in možnost dokazovanja. Posebno pohvalo si tokrat zaslужio Matija Furjan, Robert Tulliach in Luca Antler.

TURNIR NA DUNAJU
Približno 40 košarkarjev letnikov 1996, 1997, 1998 in 1999 se bo od 29. marca do 3. aprila mudilo na množičnem mednarodnem turnirju na Dunaju. Nastopile bodo mešane ekipe igralcev slovenskih društev. Letos se bo delegacija naših košarkarjev udeležila turnirja Basketball Wien že dvajsetič.

UNDER 14 ŽENSKE
Na Goriškem
Capriva - Soča 3:1 (23:25, 25:12, 25:19, 25:16)

SOČA: Abrami, Berlot, Brisco, Čelikovič, Černic, Cotič, Malič, Mermolja, Selini. Trener: Marko Cotič.

Sočanke so v prvem setu z odlično igro presenetile boljše nasprotnice, v nadaljevanju pa niso vzdržale tako visokega ritma in so popustile. Klub temu so igrale borbno in solidno v vseh elementih.

Vrstni red: Vrstni red: Delfino blu 51, Cormons 42, Capriva 39, Staranzano 36, Grado 26, Soča 22, Millennium 21, Ronchi 18, Fincantieri 9, Olympia Bandelli Rože Fiori 3, Moraro/Mariano 0 (Soča, Capriva in Delfino blu s tekmo več, Millennium z dvema, Olympia Bandelli Rože Fiori z eno tekmo manj).

UNDER 12 MEŠANO
Na Goriškem
Olympia je brez težav slavila na prvem troboju prvenstva U12. Domačini so najprej premagali Ronchi, prave igre pa v bistvu ni bilo, saj so nasprotno ekipo poservirali. V drugi tekmi pa so premagali še ekipo iz Gradeža, ki je na začetku leta osvojila Soški pokal. Trener Markič je na igrišču zvrstil vse igralce in vsi so se dobro odrezali.

Izidi: Olympia Corsi Adriano - Ronchi 2:0 (25:5, 25:7), Grado - Olympia Corsi Adriano 0:2 (5:25, 19:25), Ronchi - Grado 0:2 (13:25, 13:25)

OLYMPIA CORSI ADRIANO: Lupoli, Komjanc, Lavrenčič, Terpin, Pisk, Persoglia, Princi, Frandolič, Frati. Trener: Ivan Markič

Na Tržaškem
Skupina B
Kontovel - Coselli Blu 2:1 (15:25, 25:21, 25:22)

KONTOVEL: Barnaba, Bezin, Brunetti, Fanzella, Mattessich, Metelco, Pagan, Roma, Starc, Zaccaria. Trener: Vitez.

Kontovelke so se v povratnem delu maščevalo Coselliju Blu za poraz na prvi tekmi. Nasprotna ekipa je zelo dobra, naše igralke pa so zagrale zelo borbeno in so na koncu tudi zasluzeno slavile. Prvi set so morale sicer prepustiti Coselliju Blu, v ostalih dveh pa so stalno vodile in lepo gradile igro, tako da so se lahko veselile zmage. Na igrišču so se zvrstile vse odborjnice in vse prispevale k uspehu.

Vrstni red: Coselli Blu 9, Kontovel 8, Azurra 4, Breg 0 (Coselli Blu s tekmo več, Breg s tekmo manj).

ŠOLSKI ŠPORT - Pokrajinsko šahovsko prvenstvo na Goriškem

Uspešni nastopi naših šol

V deželnem finale so se uvrstile ekipe Gregorčič-Trubar (višje), Doberdob A (srednje) ter Voranc in Butkovič (osnovne šole)

Na pokrajinski fazi šahovskega prvenstva za goriške šole vseh stopenj so se učenci in dijaki slovenskih šol, kot vsako leto, zelo izkazali. Tako je med višjimi srednjimi šolami ekipa licejskega pola Gregorčič Trubar osvojila prvo mesto med šestimi ekipami in se skupaj z licejem Buonarotti uvrstila v deželno fazo.

Zelo uspešni so bili osnovnošolci, saj so se na prvih treh mestih (med enajstimi šolami) po vrsti uvrstile OŠ Voranc Doberdob A, OŠ Butkovič Sovodnje in OŠ Voranc Doberdob B. Prvi dve sta se uvrstili v deželno fazo, presenetili pa je tudi Doberdob B, saj so ga sestavljali mlajši učenci. Nastopili sta tudi ekipi OŠ Voranc Doberdob C (8.) in Vrh sv. Mihaela (11.).

Med najnižimi srednjimi šolami je nastopilo sedem ekip. Zmagal je Doberdob A pred šolo Pascoli (oboje so se uvrstili na deželno fazo), tretji je bil Doberdob B, četrti pa Trinko.

POSTAVE NAŠIH EKIP

Višje srednje šole

GREGORČIČ TRUBAR: Robert Devetak, Gregor, Jan in Matej Gergolet.

Nižje srednje šole

TRINKO: Simon Čavdek, David Vasič, Paolo Innocenti, Nikolaj Pavletič.

DOBERDOB A: Boris Borič, Omar Cusma, Stefano Zio, Elia Saggin, Patrik, Kojanec.

DOBERDOB B: Francesco Pa-

pais, Saša Gergolet, Davide Trevisan, Leonardo Zio.

Osnovne šole

DOBERDOB A: Luka Gergolet, Martin Juren, Simon Ctič, Ivan Antonutti.

DOBERDOB B: Matej Lavrenčič, Filip Juren, Emil Anotntti, Tomaž Cotic.

DOBERDOB C: Anika Tosolini, Jan Bensa, Jaro Breclj, Saša Kobal.

VRH: Daniel Černic, Michele Zaggo, Daniel Laurenčič, Erika Pecar, Aleksander Gergolet

SOVODNJE: Dejan Bacicchi, Matteo Derose, Nicholas Piva, Dimitri Petean

Od leve zgoraj v smeri urinih kazalcev: nižje srednje šole: Doberdob A; osnovne šole: Doberdob B in Sovodnje B

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugu) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda«; Smradki
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua (v. M. Costanzo)
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio all spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 23.25 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Game show: Soliti ignoti - Identità nascoste (v. F. Frizzi)
21.10 Nan.: Il commissario Montalbano
23.15 Film: Wasabi (akc., Fr. '01, r. G. Krawczyk, i. J. Reno)
0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.25 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Crash - Files
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I Fatti Vostri (v. G. Magalotti, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 20.30, 0.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
14.00 Deželne volitve 2010 - Volilna tribuna
14.30 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
15.15 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Game show: Cuore di mamma
18.05 Dnevnik in športne vesti
19.40 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (v. S. Ventura)

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.00 Deželne volitve 2010 - Strankarska poročila
8.15 1.10 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Agritre
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Turin: SP in umetnostnem drsanju, kratki program (m)
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
17.45 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (23.3.2010)**

Vodoravno: maratonec, Američani, katamaran, S.L., beka, Grk, D.R., Tamara Press, Ema, Erie, Tamm, Nin, kanonir, O.R., kan, Mojca, Palatin, Taine, spirala, Ennio; **na sliki:** Stojan Sancin.

20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Film: Nella Valle di Elah (dram., ZDA, '07, r. P. Haggis, i. C. Theron)
23.10 Nogomet: Speciale Serie A

Rete 4

7.05 10.00 Nad.: Bianca
7.35 Nan.: Vita da strega
8.05 Nan.: Nash Bridges
9.00 Nan.: Hunter
10.15 Variete: Ieri e oggi in tv
10.20 Nan.: Carabinieri 3
11.30 17.20 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: E.R. - Medici in prima linea
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.40 Film: Il principe coraggioso (pust., ZDA, '54, i. J. Mason)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 21.10 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Firewall - Accesso negato (triler, ZDA, '06, r. R. Loncraine, i. H. Ford, P. Bettany)
21.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.25 Šport: Controcampo

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Resničnosti show: Uomini e donne
16.15 Resničnosti show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 22.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Film: Ti amo in tutte le lingue del mondo (kom., It., '05, r.-i. L. Pieraccioni)

23.30 Aktualno: Nonsolomoda 25 e oltre... (v. V. Bilello)

Italia 1

6.10 Nan.: Degrassi
6.40 17.25 Risanke
8.40 Nan.: Friends
9.10 Variete: Polpette
10.40 Dok.: Capogiro
11.45 Aktualno: Jekyll - La vera faccia della Tv
12.15 Aktualno: Nella rete di Jekyll
12.25 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Risanke: American Dad
14.05 Risanke: I Griffin
14.35 20.05 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Kyle XY
16.00 Nan.: Zack e Cody sul ponte di comando
16.50 Nan.: Zoey 101
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.30 Kviz: Cento x cento (v. E. Papi)
21.10 Variete: Le Iene Show

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Šport: Ski magazine
12.30 Dokumentarec o naravi
13.00 Aktualno: Lavoro e dintorni
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
16.20 Aktualno: Si fas par di
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Qui Tolmezzo
20.10 Aktualno: Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Preparati la bara (western, '68, i. T. Hill)
22.30 Variete: Nus fevelin di se - Ci parlano di sé
23.40 Aktualno: Perché???

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg
10.15 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.05 Film: Cammina, non correre (kom., ZDA, '66, r. C. Walters, i. C. Grant, S. Eggar)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 0.55 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Tetris
23.40 Variete: Victor Victoria

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Lutk. nan.: Na potep po spominu
10.25 15.45, 18.40 Risanke
10.35 Otr. nad.: Ribič Pepe (pon.)
11.10 Lutk. nan.: Zgodbe iz školjke (pon.)
11.300 Nan.: Linus in prijatelji (pon.)
12.00 Družinske zgodbe (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.25 Ars 360 (pon.)
13.40 Opus (pon.)
14.05 Duhovni utrip (pon.)
14.20 Obzorja duha (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.50 Ris. nad.: Marči Hlaček
16.15 Kratki igralni film: Tianina preizkušnja (pon.)
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 0.25 Naši vrtovi
18.00 Dok. serija: Budizem na slovenskem
18.25 Minute za jezik
18.30 Žrebanje lota
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
19.55 Piramida
21.00 Mednarodna obzorja
22.10 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Dok. odd.: Kokain, strahovlada in Inkovska vstaja

Slovenija 2

6.30 0.50 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.40 Dober dan, Koroška (pon.)
9.10 Na lepše (pon.)
9.40 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
10.35 NLP s Tjašo Železnik
13.30 Odd. o modi: Bleščica (pon.)
14.05 Studio City (pon.)
15.05 Pozdrav Afriki (pon.)
15.35 Iz arhive: TVS: Tv dnevnik 23.03.1992 (pon.)
16.00 Na obisku - Oddaja Tv Koper Capodistria (pon.)
17.00 Glasnik - Oddaja Tv Maribor
17.25 Mostovi - Hidak (pon.)
18.00 V dobrji družbi - Oddaja Tv Maribor
19.00 Intervju: Dr. Janez Arnež (pon.)

20.00 Globus
20.30 Muzikajeto
21.00 Prava ideja!
21.30 Dedičina Evrope
23.15 Film: Težki časi (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Zoom
15.00 Globus
15.30 Potopisi
16.00 Biker Explorer
16.30 Eno življenje ena zgodba
17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.15, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Alpe Jadran
20.00 Srečanja v skupnosti Italijanov
20.40 City Folk
21.10 Glasb. odd.: Je vse res
22.30 Istra skozi čas
23.05 Artevisione
23.35 Iz ahiva po vaših željah

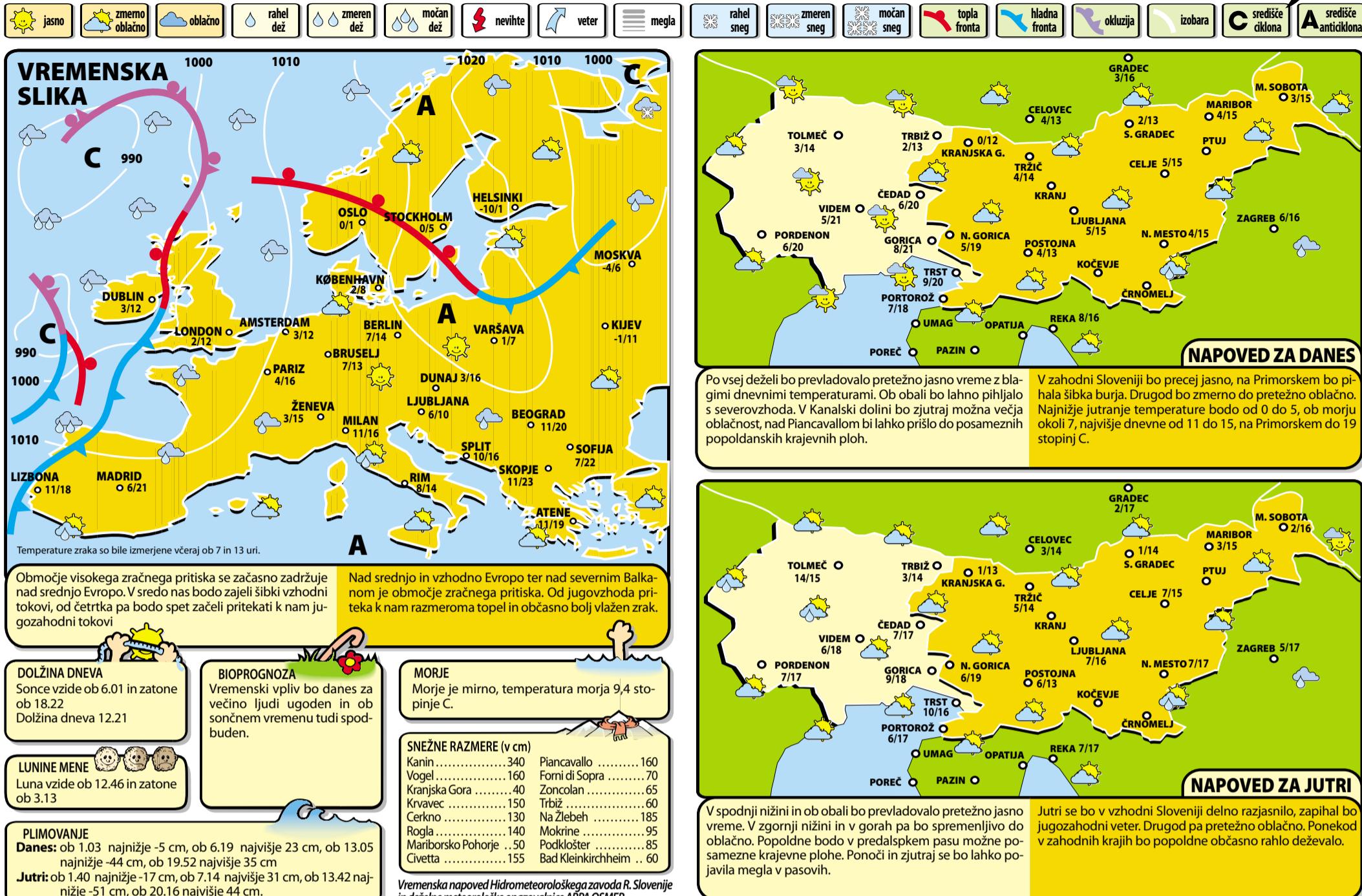
17.30, 00.00 Poročila; **7.00** Kronika; **8.25** Vremenska napoved; **8.45** Kulturne prireditve; **9.15** Šport; **9.35** Popevki tedna; **10.00** Avtomobilsko prometne minute; **11.35** Obvestila; **12.00** Kje pa vas če velj žuli; **13.00** Danes do 13-ih; **14.00** Kulturne drobnice; **14.20** Obvestila; **14.40** Glasbena uganka; **15.03** RS napoveduje; **15.15** Finančne krivulje; **15.30** DIO; **16.05** Popevki tedna; **16.45** Sredin klicaj; **17.15** Evropa osebno; **17.45** Šport; **18.00** Express; **18.50** Napoved večernih sporedov; **19.00** Dnevnik; **19.30** Ne zamudite; **20.00** Odprt termin; **21.00** V sredo; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** Na piedestal; **23.30** Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; **19.00** Dnevnik; **7.00** Jutranja kronika; **7.25** Jutranjica; **8.00** Lirični utriček; **10.05** Skladatelji tedna; **11.05** Literarna matijsa; **11.45** Intermezzo; **12.05** Arsove spominice; **13.05** Kratka radijska igra; **13.20** Danes smo izbrali; **14.05** Arsov forum; **15.00** Divertimento; **15.30** DIO; **16.15** Svet kulture; **16.30** Sodobna umetnost; **17.00** Glasbeni utrip; **18.00** Čas; **19.00** Allegro ma non troppo; **19.15** Slovenski glasbeni dnevi, U. Rojko: Kralj David, prenos; **21.00** Arsov art atelje; **22.05** Zvočna iskanja; **23.00** Jazz session; **23.55** Lirični utriček.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; **12.00-13.00** Studio ob 12-ih; **15.00-17.00** Lepa ura; **17.00-17.3**

Postiljon

seriji turizma bodo letos izdali znamko posvečeno mestu Izola. Na njej bo prikazana zračna slika slovenskega mesta ob morju z vrednostjo 0,92 €. V seriji Srednjeveški samostani v Sloveniji bodo izdali znamko o kartuzijanskem samostanu v Jurkloštru na Štajerskem blizu Zidanega mosta. Od tega samostana so ostale le ruševine, a znan je predvsem zato, ker naj bi bila v njem pokopana Veronika Deseniška. Iste dne pa bosta izšli še dve seriji znamk o rastlinstvu. Prva serija bo posvečena slovenskim divjim nageljčkom, ki bodo prikazani na treh znamkah in na enem bloku. V bolku, se pravi la lističu, ki vsebuje eno ali več znamk, pa bo Pošta Slovenije izdala v petek tudi dve znamki posvečeni potoniku. Prikazani bosta evropska in azijska potonika. (Slika 2)

Italijanske novosti

Kot je bilo napovedano in smo počrčali v prejšnji številki Postiljona, bi v marcu italijanska poštna uprava morala izdati sedem novih znamk. Izdala jih je šest. Med njimi ni nobene, ki bi bila posebno lepo izdelana ali bi imela kakšno posebno sporočilno vlogo. V glavnem gre za priložnostne in reklamne izdaje. Očitno filateliji in umetniškemu oblikovanju poštnih znakov v Rimu ne posvečajo več toliko pažnje in pozornosti kot v prejšnjih letih in desetletjih. Škoda, saj je znamka tisto sredstvo, ki v milijonski nakladi potuje po vsem svetu in je lahko odlično sredstvo za promocijo narodove zgodovine, kulture, tradicije ter krajevnih in naravnih lepot.

Poleg dveh osebnosti, pisatelja Enna Flaina in časnikarja Maria Pannunzia, katerih stoletečno rojstva se spominjamo v tem času, je marca izšla znamka z bazilikom v Motti di Livenza, znamka ob 150-letnici milanske pokrajine ter serija dveh znamk namejenih 100-letnici podjetja Alfa Romeo.

V pondeljek je izšla še znamka posvečena svetemu mrtvaškemu prtu v Turiunu.

V aprilu pa ni napovedana izdaja nobene nove italijanske znamke. V prvem programu letošnjih izdaj so sicer napovedali znamko posvečeno Rimu kot glavnemu mestu Italije, a so jo očitno, morda na kakšne politične prislike, zaenkrat vzeli iz programa.

Collecta 2010 v Ljubljani

Od petka, 26. do nedelje, 28. marca, bo v prostorih Gospodarskega razstavišča v Ljubljani 4. Mednarodni sejem zbirateljstva za filatelistike, numizmatike in zbiralce. V nekaj letih se je to mednarodno srečanje razvilo v pomemben dogodek, na katerega so pozorni zbiralci iz Slovenije in vse Evrope. Pomislimo le, da se je lansko leto udeležilo tega srečanja 9.700 obiskovalcev. Letos pa se je že prijavilo 110 zbirateljev in trgovcev iz 12 držav. Poleg izmenjav in trgovskih poslov bo letos v okviru Collecte 2010 tudi dražba starih knjig, državna mladinska filatelična

razstava, razstava za odrasle Spoznavajmo svet in domovino in gostujoča razstava bankovcev, ki je v okviru Evropskega numizmatičnega združenja pripravil Čeh Vladimir Filip. Razstava prikazuje avstrijske bankovce, ki so bili v obrotu tudi v naših krajih v letih 1759 do 1918. Razstava bo odprtta v petek od 12.00 do 18.00, v soboto od 9.00 do 18.00 in v nedeljo 9.00 do 16.00. Klub Košir iz Trsta prireja za člane in prijatelje izlet v Ljubljano v soboto dopoldne.

Razstava v Tržiču

Filatelično in numizmatično društvo v Tržiču je pred kratkim pripravilo letno društveno razstavo v nekem mestnem trgovskem središču. Poleg otroškega ex-tempore na filatelično tematiko, je bilo v 21 razstavnih oknih na ogled 5 zbirk, med katerimi sta bila najbolj zanimivi: zbirka Furlanija – Julijska krajina na italijanskih znamkah, ki jo je pripravil predsednik društva Bruno Tramontin, in zbirka Slovenske razglednice maximum, ki jo je pripravil član društva Giampaolo Quidaciu. Maximum razglednice so tiste filatelične izdaje, ki imajo znamko in poštni žig na prvi strani razglednice, in slika razglednice ter znamka ali žig pa morajo imeti isti grafični motiv. Razstavljeni eksponati so prikazali slovenske maximum razglednice od začetka samostojne slovenske države do decembra lanskega leta.

3

pod naslovom Eno okno. V ocenjevalni komisiji je tudi predsednik tržaškega kluba Košir Peter Suhadolc. Ob tej priložnosti so organizatorji izdali posebno poštno znamko in v času razstave bo na pošti v Ravneh v uporabi priložnostni poštni žig s premičnim datumom, se pravi 15 odtisov spominskega žiga. (Slika 3)

Dišeče znamke

V Postiljonu smo že sprogovali o zanimivih izdajah raznih poštnih znamk, ki imajo originalne oblike in na katerih so posebni materiali. Taki dve znamki je letos izdal Maroko. S posebnim sistemom so v barvo znamke

17.

